

Sammanträde med:

Regional tillväxtnämnd

Sammanträdesdatum: 2020-08-24

Tid: kl. 10:00-14:30

Plats: Konferensrum Eken, Eklundavägen 1 Örebro

Eventuella gruppmöten med teknik ordnas av respektive parti, kl. 9.00-10.00

Följande lokaler är bokade:

(S) (KD) (C) Linden, Eklundavägen 1

(M) (L) Granen, Eklundavägen 2, (MP) ansluter enligt överenskommelse

Meddela förhinder snarast möjligt till nämndsekreterare June Fors,
june.fors@regionorebrolan.se eller telefon 019-602 71 73.

Du som är ersättare meddelar om du kommer att närvara.

Tänk på våra allergiker och undvik starka dofter.

Mot bakgrund av rådande pandemi, och det beslut som regionfullmäktige har fattat om möjlighet till distansmöten, kommer det att vara möjligt att delta på sammanträdet på distans.

Tjänstgörande ledamöter har möjlighet att delta fysiskt på mötet, men det är under rådande omständigheter en fördel om så många som möjligt istället deltar på distans.

Ersättare och politiska sekreterare ombedes vänligen att delta i mötet på distans.

Ledamot/ersättare som önskar delta på distans ska anmäla det till nämndsekreteraren senast två dagar i förväg.

Ledamöter kallas

Irén Lejegren (S), ordförande
Torbjörn Ahlin (C), vice ordförande
Willhelm Sundman (L), 2:e vice ordförande
Rolf Karlsson (S)
Yvonne Nilsson (S)
Bulent Oktay (S)
Theres Andersson (S)
Annalena Järnberg (S)
Bo Rudolfsson (KD)
Anders Brandén (M)
Torbjörn Appelqvist (M)
Fredrik Persson (MP)
Patrik Nyström (SD)
Fredrik Dahlberg (SD)
Kenneth Lantz (V)

Ersättare underrättas

Ingrid Båve (S)
Bror-Erik Israelson (S)
Margareta Scherlund (S)
Malko Prince M'peti Eliya (KD)
Anders Lycketeg (C)
Anna Danielsson (M)
Magnus Johansson (M)
Florescia Aroca López (M)
Sergej Salnikov (SD)

1. Protokollsjustering

Föredragande:

Förslag till beslut

Regional tillväxtnämnd beslutar

att nämndens ordförande och Torbjörn Appelqvist (M) med Fredrik Persson (MP) som ersättare justerar dagens protokoll.

Protokollet ska vara justerat senast den 25 augusti 2020.

2. Delårsrapport januari-juli 2020, regional tillväxtnämnd

Diarienummer: 20RS6567

Föredragande: Helena Torége

Förslag till beslut

Regional tillväxtnämnd beslutar

att godkänna regional tillväxtnämnds delårsrapport januari-juli 2020.

Sammanfattning

I bifogat material finner regional tillväxtnämnd delårsrapport 2020 som omfattar perioden januari till och med juli.

Materialet innehåller uppföljning av både verksamhet och ekonomi kopplat till nämndens ansvar. Vidare innehåller materialet även en uppföljning av attraktiv arbetsgivare samt internkontrollplan. Verksamhetsuppföljningen har skett på nivåerna effektmål, mål, uppdrag samt indikatorer.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regional tillväxtnämnd 200824, Delårsrapport januari-juli 2020
- Delårsrapport januari-juli 2020, regional tillväxtnämnd

3. Egen finansiering från det statliga 1:1-anslaget till projekt Vägar till hållbar utveckling i Örebro län

Diarienummer: 20RS4642

Föredragande: Mirela Redzic, Malin Lindqvist

Förslag till beslut

Regional tillväxtnämnd beslutar

att Region Örebro län beviljas 10 procent av projektets bokförda kostnader, dock högst 474 529 kronor för genomförande av projekt Vägar till hållbar utveckling i Örebro län,

att finansiering sker inom ramen för regionalt utvecklingsstöd – statligt stöd,

att projektet får påbörjas tidigast 2020-05-01 och avslutas senast 2022-09-20 samt

att följande villkor gäller för Region Örebro läns beslut:

- Beslutet gäller under förutsättning att projektets budget är fullt finansierad.
- I samband med genomförandet av projektet ska det framgå att Region Örebro län medfinansierar projektet.

- I övrigt gäller Region Örebro läns Allmänna villkor för medfinansiering (beslutades 2019-11-05, dnr 19RS9026).

Sammanfattning

Syftet med projektet är att hitta nya arbetssätt och ett ledarskap som främjar hållbar utveckling. Målet är att få bättre samordning och redskap för att lösa samhällsutmaningar. Den långsiktiga effekten av arbetet är att det regionala utvecklingsarbetet i högre utsträckning än tidigare, bidrar till samtliga tre dimensioner av hållbarhet. Vilket i sin tur möjliggör genomförandet av Örebro läns regionala utvecklingsstrategi. Insatser för Vägar till hållbar utveckling i Örebro län sker i fyra områden, 1. I Coronas kölvatten, 2. Rusta barn och unga för framtiden, 3. Hållbarhetsintegrera regionala utvecklingsmedel och 4. Hållbar omställning av arbetssätt och metoder.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regional tillväxtnämnd 2020-08-24, Projekt Vägar till hållbar utveckling i Örebro län
- Projektbeskrivning, Vägar till hållbar utveckling i Örebro län

4. Medfinansiering av Smart tillväxt 2021 - 2023

Darienummer: 20RS3419

Föredragande: Lena Kihl

Förslag till beslut

Regional tillväxtnämnd beslutar:

att Almi Företagspartner Mälardalen AB beviljas 13 procent av projektets bokförda kostnader, dock högst 1 912 400 kronor för genomförande av projekt Smart tillväxt 2021 – 2023,

att finansiering sker inom ramen för regionalt utvecklingsstöd – statligt stöd, samt

att projektet får påbörjas tidigast 2021-01-01 och avslutas senast 2023-03-31.

att följande villkor gäller för Region Örebro läns beslut:

- Beslutet gäller under förutsättning att projektets budget är fullt finansierad.
- I samband med genomförandet av projektet ska det framgå att Region Örebro län medfinansierar projektet.
- Projektägaren får inte snedvrída konkurrensen genom att gynna vissa enskilda företag, utan projektets insatser ska vara allmänt näringslivsfrämjande och komma grupper av företag till del.
- I övrigt gäller Region Örebro läns Allmänna villkor för medfinansiering (beslutades 2019-11-05, dnr 19RS9026)

Sammanfattning

Almi Företagspartner Mälardalen AB ansöker om 13 procent av projektets bokförda kostnader, dock högst 1 912 400 kronor för projekt Smart tillväxt 2021 – 2023 under perioden 2021-01-01—2023-03-31.

Projektet ska utveckla metoder för hållbar affärsutveckling som utformas utifrån de regionala utmaningar som finns i respektive län.

Bifall till ärendet föreslås.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regional tillväxtnämnd 2020-08-24, Medfinansiering av Smart tillväxt 2021-2023
- Projektbeskrivning, Smart tillväxt 2021-2023

5. Utökad medfinansiering av projekt Transmission

Diarienummer: 17RS1250

Föredragande: Lena Kihl

Förslag till beslut

Regional tillväxtnämnd beslutar

att Mälardalens högskola beviljas ytterligare högst 2 300 000 kronor för genomförande av projekt TransMission under perioden 2017-08-01--2023-04-30 samt

att finansiering sker inom ramen för regionalt utvecklingsstöd – statligt stöd.

Sammanfattning

Mälardalens högskola ansöker om en utökad medfinansiering med 2 300 000 kronor samt en förlängning av projektperioden till och med 2023-04-30 för projekt Transmission.

Region Örebro läns totala medfinansiering uppgår då till 13 procent av projektets bokförda kostnader, dock högst 3 610 000 kronor för projekt Transmission under perioden 2017-08-01--2023-04-30.

Projektet ska ge underleverantörer i fordonsindustrin förutsättningar att möta teknikskiftet genom att bygga en hållbar struktur för innovations och företagsutveckling som lever vidare efter projektets slut.

Bifall till ärendet föreslås.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regional tillväxtnämnd 2020-08-24, Utökad medfinansiering av projekt Transmission
- Projektbeskrivning Transmission

6. Redovisning av delegationsbeslut

Diarienummer: 19RS10494

Föredragande: Petter Arneback

Förslag till beslut

Regional tillväxtnämnd beslutar

att godkänna redovisningen.

Sammanfattning

Regional tillväxtnämnd har överlåtit sin beslutanderätt till ordförande eller tjänsteman i enlighet med gällande delegationsordning. Dessa beslut ska redovisas till den nämnd som har fattat beslut om delegering. Nu redovisas följande beslut:

1. Beslut av områdeschef för Näringslivsutveckling. Företagsstöd enligt punkt 3.3 i

delegationsordningen för perioden 2020-04-22 – 2020-05-30. Diarienummer 20RS4806 med flera.

2. Beslut av regional tillväxtnämnds ordförande. Brådskande beslut enligt punkt 1.5 i delegationsordningen. Positionsapper kring TEN-E. Diarienummer 20RS7061.

3. Beslut av förvaltningschef Regional utveckling. Regionala utvecklingsstöd enligt punkt 3.2 i delegationsordningen. Diarienummer 20RS5938 och 20RS6187.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM, Redovisning av delegationsbeslut till regional tillväxtnämnd 2020-08-24
- Delegationsbeslut bilagor till regional tillväxtnämnd 2020-08-24

7. Information

Föredragande:

1. Programarbete ERUF - nästa programperiod

Kristina Eklöf, Per Holmström

2. Nuläge restaurang- och hotellhögskolan (RHS)

Irén Lejegren

3. Regionala utvecklingsdirektörens information

Petter Arneback

4. Återhämtningspaketet och långtidsbudgeten

Rasmus Bergander

5. Presentation av rapporten Utrikesföddas etablering på arbetsmarknaden i Örebro län *bilaga*

(rapporten har redovisats under meddelandeärenden i regional tillväxtnämnd den 1 april 2020)

Fredrik Jönsson

6. Resultat av undersökningen Liv och hälsa ung

Carina Persson, Linda Bååk

Beslutsunderlag

- Rapport - Utrikesföddas etablering på arbetsmarknaden i Örebro län

7. Ersättning vid deltagande i utbildning kring Barnkonventionen

June Fors

8. Presentationer vid sammanträdet

2

Delårsrapport januari-juli 2020, regional tillväxtnämnd

20RS6567

Delårsrapport 2020, regional tillväxtnämnd

Förslag till beslut

Regional tillväxtnämnd beslutar

att godkänna regional tillväxtnämnds delårsrapport januari-juli 2020.

Sammanfattning

I bifogat material finner regional tillväxtnämnd delårsrapport 2020 som omfattar perioden januari till och med juli.

Materialet innehåller uppföljning av både verksamhet och ekonomi kopplat till nämndens ansvar. Vidare innehåller materialet även en uppföljning av attraktiv arbetsgivare samt internkontrollplan. Verksamhetsuppföljningen har skett på nivåerna effektmål, mål, uppdrag samt indikatorer.

Ärendebeskrivning

Nytt för år 2020 är att delårsrapportering sker två gånger per år jämfört med tidigare tre gånger. Delårsrapporten omfattar perioden januari till och med juli och verksamhetsberättelsen vid årets slut som i vanlig ordning omfattar hela året.

Rapporteringen är en uppföljning av beslutad verksamhetsplan med budget 2020 för regional tillväxtnämnd. Uppföljningen utgår från nämndens ansvarsområde enligt åtagande som finns i regionfullmäktiges verksamhetsplan 2020 samt nämndspecifika mål, uppdrag och indikatorer.

I delårsrapporten 2020 rapporteras väsentliga händelser, där del av rapporteringen också omfattar konsekvenser i verksamheten som ett resultat av covid-19. Vidare innehåller rapporteringen redovisning av det ekonomiska utfallet med helårsprognos och personalekonomi samt uppföljning och prognos av effektmål med indikatorer, nämndens mål med indikatorer och nämndspecifika uppdrag. En uppföljning av attraktiv arbetsgivare är inkluderad och nämndens internkontrollplan.

Tjänsteställe, handläggare
Ekonomi, Helena Torége

Sammanträdesdatum
2020-08-24

FöredragningsPM
Dnr: 20RS6567

Internkontrollplanen innehåller dels Region Örebro län övergripande risker och åtgärder, dels en nämndspecifik risk och åtgärder.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Delårsrapporten innehåller rapportering om hållbar utveckling med sociala, ekologiska och ekonomiska aspekter som även innefattar miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiv.

Ekonomiska konsekvenser

Delårsrapporten innehåller redovisning av regional tillväxtnämnds ekonomi för perioden januari-juli samt prognos för helåret 2020.

Uppföljning

Verksamhetsplan med budget 2020 följs upp i delårsrapport 2020 samt i verksamhetsberättelsen vid årets slut.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till regional tillväxtnämnd den 24 augusti 2020.

Förslag till delårsrapport 2020 för regional tillväxtnämnd.

Petter Arneback
Regional utvecklingsdirektör

Skickas till:

Regionstyrelsen
Regionkansliet

Delårsrapport

Regional tillväxtnämnd
Delår 2020

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Väsentliga händelser	3
3	Nämndens mål, strategier och uppdrag	7
3.1	Sammanfattning uppföljning av mål och uppdrag	7
3.2	Perspektiv: Invånare och samhälle	7
3.3	Process	23
3.4	Resurs	25
4	Ekonomi	27
4.1	Resultatrapport regional tillväxtnämnd	27
4.2	Periodens resultat	30
4.3	Helårsprognos	32
4.4	Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans	32
4.5	Investeringar	33
5	Personalekonomi	33
5.1	Personalkostnader	33
5.2	Kostnadsanalys	33
6	Personalekonomi	34
6.1	Antal tillsvidareanställda årsarbetare	34
6.2	Sjukfrånvaro	35
7	Intern styrning och kontroll	35
7.1	Internkontrollplan	36

1 Inledning

I Örebro län finns både styrkor att bygga vidare på och utmaningar att möta upp. Styrkorna i Örebro län är bland annat det centrala läget i Sverige, Örebro stad som ett starkt och växande centrum, många starka företag, Universitetssjukhuset Örebro och växande Örebro universitet. För länets framgång är utvecklingen i alla kommuner, utifrån sina specifika förutsättningar, centralt. Dock är det ömsesidiga beroendet mellan kommunerna starkt och en viktig anledning till samverkan.

I Regional tillväxtnämnds ansvarsområde ingår följande sakområden: näringslivsutveckling, utbildning och arbetsmarknad samt social välfärd och folkhälsa. Från och med 13 februari, efter beslut i regionfullmäktige, tillhör även Område energi och klimat regional tillväxtnämnd.

Syftet med delårsrapport 2020 för regional tillväxtnämnd är att ge en uppföljning av beslutad verksamhetsplan med budget 2020. Verksamhetsplan med budget för 2020 utgår från förutsättningar, inriktningar och mål som uttryckts i regionfullmäktiges verksamhetsplan. Nämnden har i verksamhetsplan med budget 2020 konkretiserat effektmål, inriktningar och indikatorer. I regional tillväxtnämnds verksamhetsplan återfinns den regionala utvecklingsstrategin (RUS) som en röd tråd som genomsyrar all verksamhet från effektmål och nämndmål till handlingsplaner och aktiviteter som leder till genomförande och måluppfyllelse. Uppföljningen i delårsrapporten ger en prognos på måluppfyllelse och trender för verksamheten under andra halvåret.

Rapporten vänder sig till politiker och tjänstepersoner inom Region Örebro län och till länets invånare, som vill följa den regionala tillväxten i vårt län.

2 Väsentliga händelser

Näringslivsutveckling

Ett av de två prioriterade områdena inom länets Innovationsstrategi för Smart Specialisering är Autonoma digitaliserade intelligenta produktionssystem. En del inom det området är AI, artificiell intelligens. I syfte att öka implementeringen av den kunskap som finns på Örebro Universitet har AI Impact Lab startats med hjälp av finansiering bland annat från Region Örebro län. Under årets första månader har AI Impact dels genomfört en Hälsopilot som resulterat i konkreta projekt som just nu riggas inom Hälso- och sjukvården och dels stärkt sin roll inom AI Innovation Sweden.

Inom projektet Mine, som drivs av Alfred Nobel Science Park, har tankar kring inrättandet av en IndustriHub i länet utforskats. Projektet har involverat såväl kommunala företrädare för bland annat Karlskoga kommun som industriföretag över hela länet. Tanken är att projektet ska föreslå hur förutsättningarna för att öka utveckling av länets industriföretag ska ökas.

En ny samverkansorganisation inom Besöksnäring är antagen av kommunchefsgruppen och regiondirektören, (KC/RD). Den innebär att alla länets kommuner kommer att ha en representant i en arbetsgrupp som gemensamt ska arbeta för utveckling och tillväxt inom besöksnäringen i länet. Gruppen leds av tjänstemän från Region Örebro län. Även aktörer inom

besöksnäring samlas i ett nätverk som leds av Region Örebro län.

Covid-19

Område näringslivsutveckling har i samband med covid-19 pandemin vidtagit en rad åtgärder i syfte att stödja det regionala näringslivet. Åtgärder syftar både till att stötta i den akuta situationen men främst till att stötta i kommande uppbyggnad och utveckling.

- Företagsjour
- Omställningscheckar (Företagsstöd)
- Kompetensutvecklingsinsatser inom digitalisering för besöksnäringen
- Stöd till kommunerna för hemesterkampanjer
- Stöd till centrumföreningar och dess medlemmar till synlighet i digitala media
- Utökad analys- och scenariearbete
- Utökad kommunikation om läget i länet och om insatser som görs för att stödja näringslivet

Utbildning och arbetsmarknad

Den regionala handlingsplanen för kompetensförsörjning har varit på remiss. Generellt var flertalet positiva och synpunkterna var kopplade till förtydligande av målstruktur. En slutlig version har antagits.

Socialfondsprojektet *Effektivare validering* avslutades i februari. Nu pågår arbetet med att dra slutsatser och arbeta fram förslag på nästa steg i utvecklingsarbetet.

Kävesta och Fellingsbro folkhögskolor har med anledning av covid-19 pandemin, enligt Regeringens rekommendationer, övergått till distansstudier för samtliga deltagare.

Covid-19

Region Örebro län, tillsammans med skolhuvudmän, utvecklar och processar handlingsplaner, till exempel samverkansdokumentet Kunskslyft barn och unga 2016-2022 med tillhörande aktivitetsplan. Processen att ta fram ytterligare projektplaner och verkställa aktiviteter har avtagit i fart under våren 2020 då covid-19 pandemin drabbat världen. Aktiviteter som varit igång genom aktivitetsplanen har i möjligaste mån dirigerats om till digitala versioner (till exempel didaktiska nätverk genom regionalt utvecklingscentra (RUC). De kommunala skolhuvudmännen har under våren alla gått in i stabsläge, varför vissa aktiviteter har nedprioriterats.

Projekt Tillsammans för alla barns bästa (TABB) påbörjades den 1 januari 2020. Tre överenskommelser har tecknats med kommuner och hälso-sjukvården om att deras respektive delprojekt omfattas av huvudprojektet. När covid-19 slog till, begränsades samverkansmöjligheterna betydligt.

Kävesta och Fellingsbro folkhögskolor har med anledning av covid-19, enligt regeringens rekommendationer, under våren haft distansstudier för samtliga deltagare. Detta har inneburit stora utmaningar och ansträngningar för samtlig personal och deltagarna på båda skolorna. Detta ställer krav på tillgång till datorer för deltagarna vilket skolorna inte har kunnat tillgodose i önskad utsträckning. Kommande termin och läsår kommer till viss del innebära fortsatt undervisning via distans. Folkhögskolorna kommer därför att leasa cirka 150 elevdatorer vilket

kommer innebära en ökad kostnad. Skolan går dock inte miste om några statsbidrag. Detta tack vare att alla kurser är långkurser och alla kurserna har kunnat hållas igång under hela vårterminen. Hyresintäkter från internatet har minskat, även intäkter för kost. Vårterminens undervisning på distans, kommer inte innebära några större negativa konsekvenser för verksamheten. Även antagningsarbetet har skett på distans och söktrycket har varit bra, skolan ser ut att lyckats uppfylla, ingångsvärdet för läsåret.

Pandemins påverkan på arbetsmarknaden och medborgares förutsättningar till försörjning förändrades inom vissa branscher snabbt och kraftigt under våren. Områdets arbetsinsatser har fokuserat på att tillsammans med regionala utbildningsanordnare marknadsföra olika yrkesutbildningar. På webbsidan Utbildningsakuten har kurser och kompetensutvecklingsmöjligheter för företag och individer publicerats. Utifrån rådande situation har framtagandet av den nya utbildningswebben påskyndats. Webben har en viktig funktion för vuxna som behöver en relevant yrkesutbildning för att öka möjligheterna till en anställning samt för yrkesväxling. Webben ger medborgarna kontaktvägar till studie- och yrkesvägledarna i länet och informerar om utbudet av utbildningar.

En planerad Yrkehögskolemässa fick tyvärr ställas in på grund av covid-19.

Socialfondsutlysningarna är mer aktuella än någonsin när arbetsmarknaden är under omställning. Ett aktivt mobiliseringsarbete pågår för att finna projektägare och därmed få resurser till insatser att rigga ansökningar och projekt.

I och med covid-19 finns ett högt tryck på vård- och omsorgsbranschen vilket leder till att medarbetare och ansvariga behöver finnas på plats och fokusera på det dagliga arbetet och utvecklingsfrågor får därför för tillfället stå tillbaka. För att hjälpa till med erfarenhetsutbyte och spridning av goda exempel i krisen har Vård och omsorgscollege varit med och anordnat ett digitalt möte gällande snabbutbildningar för utbildad personal.

Välfärd och folkhälsa

Området har under perioden januari till juni 2020 bedrivit verksamhet med utgångspunkt från Region Örebro läns verksamhetsplan och de tre handlingsplanerna med utgångspunkt i Regionala utvecklingsstrategin som antagits inom det prioriterade området 6 det vill säga God jämlik och jämställd hälsa, Sammanhållen vård och omsorg och Social välfärd.

I februari månad antogs handlingsplanen Social välfärd av regional tillväxtnämnd. Dessförinnan hade handlingsplanen godkänts av socialchefsnätverket och utarbetats i nära samverkan med olika strategiska chefer i kommunerna. Handlingsplanen inriktas huvudsakligen på socialtjänstens område, men berör i hög utsträckning många närliggande verksamheter. Arbetet med att utifrån handlingsplanen utarbeta och anta en aktivitetsplan har påbörjats. Detta har dock blivit försenat, med anledning av att den pågående pandemin anstränger de verksamheter som är berörda och försvårar möjligheterna till att hålla fysiska möten.

För att följa upp de folkhälsoöverenskommelser som trädde i kraft 2019 har en första uppföljningskonferens hållits i slutet av februari månad. Den samlade folkhälsoarbetare från länets kommuner, regionen och ideell sektor. Både politisk ledning och chefstjänstepersoner deltog också. Under dagen fick deltagarna möjlighet att framföra sin syn på hinder och möjligheter i nuvarande folkhälsoarbete. Behovet av ett tydligt och samordnat ledarskap i dessa

frågor framhölls liksom behovet av att tydligare samlas kring prioriterade insatsområden i hela länet. Dessa synpunkter tas nu till vara i det fortsatta arbetet med prioriteringar av insatser.

Covid-19

Området har under den pågående pandemin ställt om stora delar av sin verksamhet för att samordna arbetet mellan kommunerna och regionens hälso- och sjukvård. Den samverkansorganisation som finns utformad har i hög utsträckning arbetat operativt med genomförande av alla de åtgärder som pandemin kräver; säkrande av materialförsörjning, länsdelsvis planering för ökat stöd till den kommunala hemsjukvården, bemanningsfrågor, möjlighet till digitala vårdmöten i samverkan, antagande och kommunikation av olika riktlinjer, utbildningsinsatser och samordning. Bedömningen är att samverkan i praktiken aldrig har fungerat så väl som under den nuvarande krisen. Stora steg har på grund av krisen tagits mot förverkligande av omställningen till en God och nära vård. Den omställning som genomförts, dokumenterats och kommer att utvärderas så att värdefulla erfarenheter kan behållas.

Arbetet inom området har kraftigt påverkats av den pågående pandemin. De strategiska och långsiktiga uppgifterna har till stora delar ersatts av operativt arbete. Kurs och konferensverksamheten har till stora delar stannat upp. Viss personal har lånats ut till andra arbetsuppgifter inom regionen eller i kommuner. Ekonomin har delvis påverkats genom att projekt inte kunnat bedrivas med samma intensitet som planerat.

Energi och klimat

Fastighetsnätverket först i Sverige som strateginod

Energimyndigheten har fått i uppdrag att arbeta med strategier för energieffektivisering i olika sektorer. Inom sektorn "Resurseffektiv bebyggelse" har fastighetsnätverket, som drivs av Region Örebro län, som första aktör i Sverige blivit utsedd till regional strateginod. Fastighetsnätverket vill aktivt bidra till det nationella energimålet, en halverad energianvändning till år 2030. Enligt Energimyndigheten utgör Fastighetsnätverket en värdefull regional plattform för erfarenhetsutbyte, kunskapsspridning och innovativ samverkan.

Solcellsrekord i Örebro län

Under 2019 ökade solcellseffekten i Örebro län med rekordhöga 89 procent. Motsvarande siffra för Sverige i stort är 70 procent. I Örebro län är målet att producera 150 GWh el med solenergi år 2030, vilket skulle motsvara ungefär 4 procent av länets elanvändning. Chanserna att nå målet blir bättre i och med förra årets ökning. Den kraftiga ökningen bidrar också till nationella och internationella mål om förnybar energi och minskad klimatpåverkan. Det här är även goda nyheter för det regionala näringslivet, eftersom ökad användning av solenergi även kan bidra till ökad konkurrenskraft.

Hållbara transporter

Arbetet med EU- projekten Fossilfritt 2030- rena resan och Fossilfritt 2030- Fordon och drivmedel har kommit igång. Projekten är samverkansprojekt mellan flera län i Östra Mellansverige. I april deltog ett 30-tal personer i den digitala träffen "Hälsoeffekter av dagens och framtidens resande". Vidare kan projektet stötta kommuner i omställning bland annat med underlag vid fordonintensiva upphandlingar, framtagande av strategier och policys inom

området och kunskapsstöd. Hjälpa med kunskapsstöd har redan påbörjats gällande kopplingen mellan hållbara transporter och Agenda 2030.

3 Nämndens mål, strategier och uppdrag

Symbolförklaringar

Färgindikatorer, prognos måluppfyllelse helår och prognos genomförande av uppdrag helår.

- = uppnå eller överträffa målnivån
- = mindre, acceptabel avvikelse från målnivån
- = större negativ avvikelse från målnivån

Förändringsskyltar, utveckling under året, prognosens resultat helår jämfört med föregående år alternativt årets början

- = resultatet har förbättrats
- = resultatet är oförändrat
- = resultatet har försämrats

Indikatorer, status för perioden vid delår

- = helt
- = delvis
- = inte alls
- = värde saknas för perioden

3.1 Sammanfattning uppföljning av mål och uppdrag

Prognos måluppfyllelse	Uppnå eller överträffa målnivån	Mindre, acceptabel avvikelse från målnivån	Större negativ avvikelse från målnivån
	grön	gul	röd
Effektmål från regionfullmäktige	3	1	
Nämndens mål	8	8	2
Nämndens uppdrag	4	3	

3.2 Perspektiv: Invånare och samhälle

Effektmål: Effektmål nr 7. Länets invånare och de som verkar i Örebro län har stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet.

Kommentar

Den sammanfattande bedömningen av helårsprognos för nämndens effektmål är en sammanvägning av nämndmålen. Det finns verksamheter inom nämndens ansvar där måluppfyllelsen kommer att vara god, medan andra har stora utmaningar som till största del kan härledas från effekter av covid-19 pandemin. Exempel på god måluppfyllelse är de verksamhetsmål där verksamheten kunnat arbeta i befintliga strukturer och där upplevts som en drivande, samlande och möjliggörande kraft inom nämndens ansvarsområde. De nämndmål som har haft och som för helåret kommer att ha en sämre måluppfyllelse är de territoriella målen där näringslivet, besöksnäring, utbildning och kompetensförsörjning har stora utmaningar relaterade till covid-19. Där har många insatser gjorts för att stärka möjligheterna till omställning och framtida utveckling. Mål som delvis kommer att vara uppfyllda vid helåret är inom välfärd och folkhälsa samt inom energi- och klimatområdet.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
<p>Antal nystartade företag per 1000 invånare ska vara högre än snittet för riket.</p> <p><i>Kommentar</i> Enligt senaste mätningen för 2018 så fortsätter nyföretagandet i Örebro län att minska. Kanske kommer nyföretagandet att öka som en konsekvens av covid-19, men det gäller inte enbart Örebro län.</p>		 —
<p>Bruttoregionalprodukt, BRP, per sysselsatt ska öka mer procentuellt än i jämförbara län.</p> <p><i>Kommentar</i> Enligt den senast tillgängliga statistiken, som avser 2018, har Kronobergs och Värmlands län ökat mer procentuellt än Örebro län. Jönköpings och Västmanlands län har en lägre procentuell ökning än Örebro län. Oklart hur denna indikator kommer att påverkas av effekterna av pandemin covid-19, då samtliga län har liknande utmaningar.</p>		 —
<p>Andel unga samt andel vuxna som anser sig ha gott hälsotillstånd, självskattad hälsa, ska öka. Skillnaden mellan kvinnor och män samt grupper med olika utbildningsnivå ska minska.</p> <p><i>Kommentar</i> Måttet följs delvis upp i Liv och hälsa ung. Resultat från 2020 års undersökning kommer andra halvåret. Vad avser unga vuxna och äldre följs detta upp i samband med Liv och hälsa undersökningen som genomförs 2021 eller 2022.</p>		 —
<p>Utsläpp av växthusgaser ska minska.</p> <p><i>Kommentar</i> Den senaste mätningen från 2017 visar att utsläppen har minskat jämfört med 2016, dock är minskningen för liten.</p>		 —
<p>Energianvändning i Örebro län ska bli effektivare.</p> <p><i>Kommentar</i> Enligt senaste tillgängliga mätningar från 2017 är energianvändningen på samma nivå som mätningen 2016. Dock ses en minskande trend över tid.</p>		 —

Mål: Region Örebro län har ökat sin förståelse för och har påverkat EU:s politiska agenda till Örebroregionens fördel.

Kommentar

Utvecklingsledare för internationella frågor, förvaltningens sakområden och Central Sweden arbetar tillsammans för den internationella dimensionen i det regionala tillväxtarbetet. Särskilt fokus har områdena Energi och hållbarhet, Forskning och innovation, Transport och infrastruktur samt Sammanhållningspolitik. Utvecklingsledare för internationella frågor har koordinerat flera svar på olika EU-samråd såsom ex AI, Klimat/Miljöfrågor och Transportfrågor. Region Örebro län har ökat sin kompetens och sina internationella kontakter via deltagande i tre Horizon 2020 ansökningar: INSITE, DIVINNO samt RECIPROCITY. Ansökningar som grundar sig i nätverket ERRIN samt andra internationella samarbeten.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Antal remissvar, konsultationer och andra insatser som regionen spelat in för att påverka EU:s politiska agenda till Örebroregionens fördel. <i>Kommentar</i> 8 st (jfr med 10 st 2019)	—	—
Antal informationstillfällen till de politiska församlingarna och till tjänstemännen i Region Örebro län <i>Kommentar</i> 1 Informationstillfälle till politiken. (Nämnden för regional tillväxt.) 15 Informationstillfällen för tjänstemän. 16 st (jfr med 37 st 2019)	—	—
Antal initiativ/samarbeten sprungna ur internationella plattformar och nätverk <i>Kommentar</i> 3 st (jfr med 8 st 2019)	—	—

Mål: Territoriellt mål: Örebro län har en stark entreprenöriell identitet med nationell attraktionskraft och global konkurrenskraft. Den ökade tillväxten i näringslivet är hållbar med minskad klimatpåverkan.

Kommentar

I samband med pågående covid 19 pandemin har framförallt branscher inom besöksnäringen drabbats hårt. Även övrigt näringsliv är starkt påverkat och många insatser har gjorts för att mildra symtomen och stärka möjligheterna till omställning och framtida utveckling.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
NKI (SKL:s mätning, Insikt)	—	—

Indikatorer	Utfall	Målvärde
<p>Kommentar</p> <p>Dessa siffror släpar lite. 2019 års mätning är den senaste officiella och totalt har Business Region Örebro tappat i NKI och ligger nu på NKI 73 (-2). Alltså en bibehållen hög och jämn <i>kommunservice</i> men en förändring i Tillgänglighet, Bemötande och Effektivitet.</p>		
<p>Andel svenska och utländska företagsetableringar i länet ska öka jämfört med år 2019.</p> <p>Kommentar</p> <p>Enligt den senast tillgängliga statistiken, som avser 2018, har en ökning skett i Örebro län från 2017 (+0,6 procentenheter). Andel företagsetableringar i riket har minskat något och Örebro läns värde är därför marginellt lägre än rikets (-0,5 procentenheter).</p> <p>Denna indikator kommer framöver att påverkas negativt på grund av covid-19.</p>	—	—
<p>Internationaliseringsgrad, andel företag där minst 20 procent av omsättningen går till export ska öka jämfört med år 2019.</p> <p>Kommentar</p> <p>Covid-19 påverkar denna indikator starkt. Gränser har stängts. Exporten minskat.</p> <p>Enligt den senast tillgängliga statistiken som avser 2018 hade denna indikator ökat något jämfört med 2017.</p>	—	—

Mål: Verksamhetsmål: Region Örebro län agerar och upplevs som en drivande, samlande och möjliggörande kraft för länets näringsliv och dess centrala aktörer genom nya arbetssätt, metoder och styrmodeller.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
<p>Utvärdering/kvalitativ analys bland relevanta aktörer avseende Region Örebro län:s bidrag som samverkansledare i entreprenörskapsfrämjande systemet i Örebroregionen</p> <p>Kommentar</p> <p>Denna utvärdering görs endast en gång om året. Det finns en möjlighet att verksamheten, som en konsekvens av covid-19, har stärkt rollen som regionalt utvecklingsansvariga (RUA). Detta vet vi dock först i december.</p>	—	—
<p>Antal samverkansprojekt i genomförandet av handlingsplanen för Näringsliv och entreprenörskap</p> <p>Kommentar</p> <p>Från projektstart i maj till december 2019 beviljades tre samverkansprojekt, och under 2020:s första halvår har vi beviljat ytterligare två samverkansprojekt.</p>	—	—
<p>Antal beviljade företagsstöd till företag som drivs av kvinnor ska öka jämfört med 2019.</p> <p>Kommentar</p> <p>Verksamheten märker av covid-19 krisen, men har dock fortsatt inflöde av ansökningar. Hittills i år har det varit många mindre investeringar och fler än vad det brukar vara från kvinnor som driver företag.</p>	—	—

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Fler kvinnor än män har också ansökt om våra omställningscheckar. Läget ser med andra ord positivt ut för vårt mål att bevilja fler stöd till kvinnor.		
Antal företag som tagit del av affärsrådgivning via Timbanken.	■	—
<i>Kommentar</i> Under Timbankens första 6 månader registrerade sig ca 170 företag för konceptet. Flödet har även under covid-19 krisen varit hyfsat konstant med en liten nedgång under mars. Kanske ökar behovet av rådgivning för småföretagen senare i år efter pandemins mest akuta fas?		
Antal beviljade företagsstöd till företag som investerar i miljödriven affärsutveckling.	■	—
<i>Kommentar</i> Under 2020 har verksamheten beviljat tre stycken företagsstöd till livsmedelsbutiker på landsbygden som investerar i energieffektivisering, främst nya kylar och frysar.		
Antal sociala företag i länet ska öka.	■	—
<i>Kommentar</i> Vid ingången av 2020 hade Region Örebro län kunskap om cirka 20 sociala företag i Örebro län. Samtliga var så kallade arbetsintegrerande sociala företag och var lokaliserade i flera av länets kommuner. De flesta fanns i Örebro kommun och i Karlskoga kommun. I samband med den första regionala enkäten om sociala företag i civilsamhället som genomfördes under året inom ramen för projektet Socialt företagande i Örebro län har vi identifierat avsevärt fler sociala företag i länet. I den regionala enkäten har vi använt de tre kännetecken på socialt företagande som beskrivs i regeringens strategi. Mot den bakgrunden har vi idag kunskap om drygt 60 sociala företag som är verksamma i länet.		

Mål: Territoriellt mål: Örebro län har ett innovationsstödssystem som är gemensamt sammanhållet, effektivt och leds med tydlighet och är därmed attraktivt för såväl individer som kapital.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Andel investering i forskning och utveckling av bruttoregionalprodukt (BRP) ska öka mer procentuellt än i jämförbara län.	◆	—
<i>Kommentar</i> Enligt senaste tillgängliga statistik, som avser 2017, har Örebro län en i princip oförändrad andel från 2015 till 2017, medan flera andra län har ökning. Utifrån hur konjunkturläget ser ut mot bakgrund av rådande samhällssituation framöver kommer denna troligtvis att minska.		
Kunskapsintensiva företag, andel medarbetare med minst treårig högskoleutbildning i privat sektor ska öka jämfört med år 2019.	■	—
<i>Kommentar</i> Enligt den senaste tillgängliga statistiken, som avser 2018, sågs en svagt nedåtgående trend. Andelen i riket ökar mer än i länet både bland kvinnor och män. Oklart i dagsläget hur denna indikator kommer att påverkas under 2020. Eftersläpning i statistik samt covid-19 kommer att spela in.		

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Internationaliseringsgrad, andel företag där minst 20 procent av omsättningen går till export ska öka jämfört med år 2019. <i>Kommentar</i> Enligt den senast tillgängliga statistik, som avser 2018, ses i länet en liten ökning jämfört med 2017. För 2020 så påverkas denna indikator starkt av covid-19. Gränser har stängts. Exporten har minskat.	—	—

Mål: Verksamhetsmål: Region Örebro län agerar och upplevs som en drivande, samlande och möjliggörande kraft för länets näringsliv och dess centrala aktörer genom nya arbetssätt, metoder och styrmodeller. Under 2020 ska en ny modell för finansiering, styrning och ledning av innovationsstödsystemet ha testats/implementerats.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Utvärdering/kvalitativ analys bland relevanta aktörer avseende Region Örebro län:s bidrag som finansiär och samverkansledare i innovationsfrämjande systemet i Örebroregionen <i>Kommentar</i> Denna utvärdering/analys kommer att ske vid årsskiftet	—	—
Antal ärenden /idéer/idébärare som förmedlats mellan aktörerna i innovationsstödsystemet ska öka jämfört med 2019. <i>Kommentar</i> Indikatorn mäts på årsnivå.	—	—
Antal idéer med bäring på AI, Artificiell Intelligence, som lett till konkreta aktiviteter/projekt inom organisationen Region Örebro län sam inom Örebro län. <i>Kommentar</i> Då utgångspunkten är på en låg nivå finns det en förhoppning om att det finns ett antal idéer vid årets slut. Till exempel har verksamheten genomfört ett arbete tillsammans med AI Impact Lab och Governo avseende pilotprojekt inom AI Hälsa varav två stycken drivs vidare inom RÖL.	—	—
Ett årshjul gällande styrning och ledning av Innovationsstödsystemet är framtaget och beslutat senast halvåret 2020. <i>Kommentar</i> Ett förslag till årshjul samt initierade dialoger med olika parter i Innovationsstödsystemet har genomförts, men detta skedde framförallt innan covid-19-pandemin slog till. Sedan mitten på mars har dessa dialoger nedprioriterats utifrån rådande läge.	—	—

Mål: Territoriellt mål: Örebro län är en attraktiv och internationellt konkurrenskraftig region för hållbar utveckling och tillväxt inom besöksnäringen och då särskilt inom området naturturism. Med rik tillgång till natur och friluftsliv tillgängliggör vi naturen för alla.

Kommentar

I och med covid-19 krisen har det mesta vänts upp och ner. Det finns en risk att många företag inom besöksnäringen kommer att tappa stor del av sina intäkter för helåret 2020. Det finns fortfarande vissa restriktioner vad gäller resandet, framförallt internationellt. Osäkerhet finns också hur resebeteendet förändrats i och med pandemin.

Aldrig förr har intresset och antalet människor varit så många ute i vår natur. Vandrings- och cykellederna är välbesökta och intresset lär knappast svalna inför stundande semesterperioder. Med detta i ryggen är vår bedömning att vi kommer till stor del uppfylla det uppsatta målet. Intresset till att besöka vår region har inte svalnat från den internationella marknaden utan möjligheterna till att resa har bara blivit begränsade.

Expedia har gjort en mätning på mest sökta resmål. Aldrig förr har något land inom Norden befunnit sig på tio i topp listan, men nu hittar de Sverige på en 5:e plats. Detta i konkurrens med stornationer som Spanien, Italien osv. Intresset till att resa till Sverige, kan i och med Sveriges sätt att hantera covid-19 pandemin, ha skapat ett betydligt större intresse till att resa just till Sverige. Inför framtiden håller vi tummarna att Sverige valt rätt väg och att vårt land har ökat i attraktivitet.

I och med en den nya samverkansstrukturen och arbetssättet som följer med den, tror vi att vi kan skapa bättre förutsättningar tillsammans för företagen att öka i tillväxt. Tillsammans kan vi bygga en stark region med ett intressant innehåll för många. För de som bedriver sin verksamhet här, för de som bor här och för de som besöker vår region.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Ökat antal gästnätter jämfört med tidigare år <i>Kommentar</i> Enligt den senast tillgängliga statistiken, som avser 2019, har länet haft en positiv utveckling. I jämförelse mellan 2018 och 2019 var det svenska övernattningar som ökat medan utländska har minskat. I nuläget, mot bakgrund av covid-19 är det inte rimligt att tro att vår region kommer att ha samma fina utveckling på denna indikator som vi haft tidigare år.		● —
Ökad omsättning och förädlingsvärde bland besöksnäringensföretagen <i>Kommentar</i> Under rådande omständigheter med covid-19 är det svårt att tro att denna indikator kommer att uppnås under 2020.		■ —

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Antal vandrare på Bergslagsleden och cyklister inom Bergslagen cycling ska öka jämfört med 2019. <i>Kommentar</i> Denna indikator kommer att uppnås som det ser ut idag. Utfallet under våren motsvarar helårssiffran för 2019.		■ —
Ökad tillgänglighet friluftsliv - i naturen och i sökbara kanaler. <i>Kommentar</i> I maj invigdes den första delen av Bergslagsleden som är tillgänglighetsanpassad. Verksamheten kan redan se att det har varit en hög beläggning på såväl den tillgänglighetsanpassade delen av leden som på övriga delar av leden. Största anledningen till den markanta ökningen är att människor i samband med restriktionerna runt covid-19 sökt sig ut i naturen. Arbetet med att tillgängliggöra Bergslagsledens hemsida är beroende av genomförandet av Region Örebro läns nya hemsida och är därför satt lite på vänt.		■ —

Mål: Verksamhetsmål: Region Örebro län agerar och upplevs som en drivande, samlande och möjliggörande kraft för länets näringsliv och dess centrala aktörer genom nya arbetssätt, metoder och styrmodeller.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Ny organisering av destinationsutvecklingsarbetet ska vara genomförd 2020. <i>Kommentar</i> Verksamheten bedömer att arbetet kommer att vara klart under 2020 och implementering av arbetssättet kommer att vara igång.		■ —
Nytt arbetssätt inom besöksnäringen i ÖMS (Östra Mellansverige) ska vara genomförd 2020. <i>Kommentar</i> I nuläget haltar projektet. En ansökan om förlängning har gjorts till Tillväxtverket (TVV).		■ —
Nya samarbeten angående marknadsföring och evenemang på Bergslagsleden ska vara genomförda 2020. <i>Kommentar</i> Restriktionerna i samband med covid-19 har gjort att verksamheten avvaktar med att starta nya samarbeten kring evenemang på Bergslagsleden.		■ —

Mål: Territoriellt mål: I Örebro län har fler fullföljt sin grundläggande utbildning och har förutsättningar för ett livslångt lärande.

Kommentar

Det är svårt att sia om hur covid-19 pandemin påverkar resultaten vad gäller de två första

indikatorerna för detta mål. Det kan vara så att pandemin påverkar skolresultaten negativt, då det finns en risk att många elever/studenter inte fått det stöd de behöver för att klara skolan.

Nedanstående arbete fortgår inom Regional utveckling för att nå målen:

Inom utbildningsområdet pågår processer där utbildningsaktörer och Region Örebro län utvecklar och processar handlingsplaner. Som exempel har aktivitetsplanen till samverkansdokumentet *Kunskapslyft barn och unga 2016-2022* tidigare reviderats och ett arbete med att planera och realisera de regionala aktiviteterna pågår. Aktiviteterna i planen spänner över flera nivåer i styrkedjan och insatsområden för skola och utbildning. Som exempel kan nämnas kompetenshöjande insatser, stärkande av forskningsbaserat arbetssätt, läroprojekt för olika professioner samt insatser för att stärka samverkan mellan skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård. Inom Gymnasiesamverkan (Gysam) pågår ett samarbete med de fristående gymnasieskolorna för att arbeta med elevernas förutsättningar för fortsatta studier eller anställningsbarhet i arbetslivet.

Inom REKO (Regionalt kompetensforum för vuxnas lärande) pågår utvecklingsarbete inom SFI och validering.

Många insatser och projekt fokuserar på att förbättra möjligheter till studie- och yrkesvägledning.

Kävesta och Fellingsbro Folkhögskolor, har trots omställningen till distansstudier, lyckats med uppdraget att deltagarna har kunnat fullfölja sina utbildningar och uppnått behörighet och fått examensbevis.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
<p>Andelen elever med behörighet till gymnasieskolans nationella program ska öka.</p> <p><i>Kommentar</i> Den i dagsläget senast tillgängliga statistiken avser 2019 och visar att 79,5 procent av flickorna och 76,2 procent av pojkarna som avslutade grundskolan i länet var behöriga till minst yrkesprogram (exklusive nyanlända elever var andelarna 83,3 respektive 80,8 procent). Totalt för alla elever har trenden varit nedåtgående de senaste sju åren, från 84,5 procent 2012 till 77,8 procent 2019.</p>		— —
<p>Andelen invånare som slutfört gymnasieutbildningen inom 4 år ska öka.</p> <p><i>Kommentar</i> Den i dagsläget senast tillgängliga statistiken avser 2019 (dvs. elever som började ungdomsgymnasiet 2015 och senast 2019 fick examen från ungdomsgymnasiet) och visar att 75,5 procent av kvinnorna och 71,3 procent av männen folkbokförda i länet fick examen inom fyra år. För kvinnor är det en nedgång från 2015 då andelen var 78,0 procent medan trenden för män är en uppgång från 66,7 procent 2015</p>		◆ —
<p>Andelen i befolkningen 25-64 år, med minst tvåårig eftergymnasial utbildning ska öka. Skillnader mellan män och kvinnor ska minska.</p> <p><i>Kommentar</i> Den i dagsläget senast tillgängliga statistiken avser 2019 och visar en fortsatt positiv utveckling för både män och kvinnor, men skillnaden mellan könen kvarstår. Även åren dessförinnan var trenden uppåtående för både kvinnor och män men med en större ökningstakt för kvinnor.</p>		◆ —

Mål: Verksamhetsmål: Region Örebro län agerar och upplevs som en drivande, samlande och möjliggörande kraft till länets skolhuvudmän genom att stötta med omvärldsbevakning, metoder och nya samverkansformer.

Kommentar

Samverkan har fortsatt i olika konstellationer och nätverk. Dock har vissa möten och aktiviteter prioriterats ned av kommunerna på grund av covid-19.

Inom vissa nätverk har behov av dialog och stöttning varit en central fråga. Region Örebro län har försökt svara upp mot nätverkens behov samt ställt om till digitala möten.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
<p>Andelen deltagare i samverkansgrupper som bedömer att förutsättningar för samverkan har stärkts.</p> <p><i>Kommentar</i> Ingen kvantitativ mätning har genomförts. Utifrån muntliga utvärderingar har en hög andel av deltagarna uttryckt att samverkan utvecklats och stärkts</p>		— —
<p>Nyttjande av tilldelade deltagarveckor från folkbildningsrådet på Fellingsbro folkhögskola och Kävesta folkhögskola. Målvärde: 100%</p> <p><i>Kommentar</i> Indikatorn är uppfylld.</p>	● Helt	● —

Mål: Territoriellt mål: Örebro län har en stark kompetensförsörjning som bidrar till att branscher och arbetsgivare har tillgång till rätt kompetens.

Kommentar

De som tidigare var långtidsarbetslösa riskerar att ställas längre från arbetsmarknaden än innan pandemin, vilket ger en negativ påverkan på sysselsättningsgraden. Den stora ökningen av antalet utbildningsplatser kommer ändå bidra med att den generella utbildningsnivån ytterligare ökar.

I avvaktan på att den regionala handlingsplanen för kompetensförsörjning ska antas pågår mycket dialog och utvecklingsarbete. Samarbetet mellan branscherna, företagen och REKO behöver fortsätta. Även Gysam och de fristående gymnasieskolorna arbetar för att programråd/branschråd ska få stuns i arbetet.

Arbetet med att fler arbetsgivare blir bättre på strategisk kompetensförsörjning blir ofta påtagligt. Tillväxtverkets framtagande av webbsidan *Personalstark* med koppling till *verksam.se* öppnar upp för nya möjligheter. Arbetet med att få de företagsfrämjande aktörerna till att ta en stödjande roll pågår i dialog med området näringslivsutveckling. Uppdraget till de offentliga arbetsgivarna främst kommunerna och regionen via KC/RD kommer medföra goda förutsättningar att starta upp det regionala samarbetet mellan de offentliga arbetsgivarna.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Sysselsättningsgrad, andelen förvärvsarbetande, 20-64 år ska öka. Skillnader mellan olika grupper ska minska. Kommentar Den i dagsläget senast tillgängliga statistiken avser 2018 visar en positiv utveckling framförallt bland utrikesfödda som närmar sig sysselsättningsgraden för personer födda i Sverige.		—
Utbildningsnivå, eftergymnasialnivå. Andelen i befolkningen 25-64 år, med minst tvåårig eftergymnasial utbildning ska öka. Skillnader mellan män och kvinnor ska minska. Kommentar Den i dagsläget senast tillgängliga statistiken avser 2019 och visar en fortsatt positiv utveckling för både män och kvinnor, men skillnaden mellan könen kvarstår. Även åren dessförinnan var trenden uppåtgående för både kvinnor och män men med en större ökningstakt för kvinnor.		—
Matchningsgraden inom bristyrken på gymnasialnivå ska öka. Kommentar Andelen med matchning mellan yrke och utbildning av de som är anställda i yrken på gymnasial nivå har en matchningsgrad 56.5% (2017). Matchningsgraden var 57% 2016. Utmaningen kvarstår att ytterligare förstärka relevansen mellan efterfrågan och utbud.		—

Mål: Verksamhetsmål: Region Örebro län agerar och upplevs som en drivande, samordnande och möjliggörande kraft för länets aktörer inom utbildning och kompetensförsörjning genom att stötta med omvärldsbevakning, dialog forum och nya samverkansformer.

Kommentar

Samverkan har fortsatt i olika konstellationer och nätverk. Dock har vissa möten och aktiviteter prioriterats ned av kommunerna på grund av pandemin.

Inom vissa nätverk har behov av dialog och stöttning varit en central fråga. Region Örebro län har försökt svara upp mot nätverkens behov samt ställt om till digitala möten.

Den regionala handlingsplanen för kompetensförsörjning kommer att beslutas under våren. I samband med beslutet planerades ett första *Kompetensforum* – en arena för att förverkliga handlingsplanen. Tyvärr fick planeringen avbrytas eftersom Coronapandemin inte tillåter att större möten. Beroende på utvecklingen efter sommaren kommer vi veta om Kompetensforum kan ske fysiskt eller digitalt.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Andel samverkansaktörer som bedömer att förutsättningar för matchning och kompetensförsörjning stärkts.		—

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Kommentar		
Ingen kvantitativ mätning har genomförts. Utifrån muntliga utvärderingar har en hög andel av deltagarna uttryckt att samverkan utvecklats och stärkts		

Mål: Territoriellt mål: Örebro län har invånarna en god, jämlik och jämställd hälsa med goda livsvillkor och levnadsvanor där alla känner delaktighet, tillit och sammanhang.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Framtidstro – andel barn i årskurs 9 som har en ljus framtidstro ska öka jämfört med år 2017.		 –
Kommentar		
Andelen barn i årskurs 9 som har en ljus framtidstro har ökat jämfört med mätningen 2017. Detta gäller främst killarna.		
Barn i ekonomiskt utsatta familjer – Andel barn 0-17 år som lever i ekonomiskt utsatta familjer ska minska jämfört med år 2015.		 –
Kommentar		
Andelen barn 0-17 år som lever i ekonomiskt utsatta familjer fortsätter att öka både bland tjejer och killar.		
Självskattat hälsotillstånd – andel unga i årskurs 2 gymnasiet samt andel vuxna och äldre som anser sig ha ett gott allmänt hälsotillstånd ska öka jämfört med år 2017.		 –
Kommentar		
För 2020 finns enbart statistik från Liv&Hälsa ung. Vad avser unga vuxna och äldre följs detta upp i samband med Liv&Hälsa-undersökningen som genomförs 2021 eller 2022. Bland ungdomar som går andra året på gymnasiet, har andelen som anser sig ha ett gott allmänt hälsotillstånd ökat något sedan 2017, både bland tjejer och killar.		

Mål: Verksamhetsmål: Region Örebro län har en väl fungerande organisation för samverkan med och mellan kommuner, civila samhället och andra aktörer där förutsättningar för utveckling mot en god, jämlik och jämställd hälsa skapas liksom förutsättningar för stöd till utsatta grupper.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Andelen deltagare i verksamhetens samverkansgrupper som bedömer att grupperna utvecklar och stödjer utvecklingen mot en god, jämlik och jämställd hälsa skapas liksom förutsättningarna för stöd till utsatta grupper ska öka		 –
Kommentar		
En enkätundersökning för att följa upp indikatorn genomförs under andra halvåret.		

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Andelen deltagare i verksamhetens samverkansgrupper som bedömer att samverkansstrukturen fungerar. <i>Kommentar</i> En enkätundersökning för att följa upp indikatorn genomförs under andra halvåret.	—	—

Mål: Territoriellt mål: Örebro län är i framkant i arbetet med cirkulär och biobaserad ekonomi med en effektiv förädling inom skogs- och jordbruket där både traditionella och nya varor och tjänster utvecklas och bidrar till en hållbar tillväxt i hela Örebro län.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Omsättning inom bioekonomi i Örebro län. <i>Kommentar</i> Denna indikator kan endast följas upp en gång per år. Förvaltningen har tagit fram ett förslag på Handlingsplan för innovationer och skogsråvara i världsklass. Handlingsplanen är just nu på remiss. Sista dag för svar är sista september.	—	—

Mål: Territoriellt mål: I Örebro län är energin som används förnybar, energianvändningen är effektiv och nettoutsläppen av växthusgaser nära noll.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Installerad solcellseffekt(MW) i länet jämfört med tidigare år. <i>Kommentar</i> Denna indikator redovisas en gång per år och det är nu som nya siffror finns tillgängliga för 2019. Under 2019 ökade solcellseffekten i Örebro län med rekordhöga 89 procent. Motsvarande siffra för Sverige är 70 procent. De kommuner i länet som står för den största ökningen per invånare är Askersund och Hällefors. Installerad effekt i länet var 2018 9,77 MW och 2019 18,42 MW. Inom Regional utveckling bidrar vi till ökningen genom att arbeta aktivt med projektet framtidens sol i Östra Mellansverige.	—	—
Andelen fossiloberoende personbilar i länets fordonsflotta. Med fossiloberoende avses elfordon, laddhybrider, gas- eller etanoldrivna fordon. <i>Kommentar</i> Indikatorn mäts en gång per år och nu finns nya tillgängliga siffror för 2019. Andelen fossilfria bilar har ökat från 8,3 procent till 9,0 procent. Det är en större ökning än föregående år. Ökningstakten måste öka betydligt för att vi ska kunna nå målet med en fossiloberoende fordonsflotta till 2030. Under 2020 har projektet fossilfritt 2030-fordon och drivmedel påbörjats. Projektet syftar till att stödja kommunerna i länet med att byta ut sina fordon till fossiloberoende fordon.	—	—

Mål: Verksamhetsmål: Region Örebro län skapar drivkraft, engagemang och samverkan för länets aktörer gällande förnybar energi, effektiv energianvändning och växthusgasutsläpp nära noll.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Andel samverkansaktörer som anser att Region Örebro län skapar drivkraft, engagemang och samverkan. <i>Kommentar</i> Indikatorn rapporteras en gång per år	—	—
Antal externa deltagare vid aktiviteter. Fördelning per kön ska redovisas. <i>Kommentar</i> Under delåret har Slutkonferens för Hållbart resande i Örebroregionen varit ett riktigt dragplåster med många deltagare. Konferensen genomfördes i januari. Ett annat dragplåster är ett webinarium om att miljöcertifiera byggnader som också drog många. Denna genomfördes i april. Dock har endast ett fåtal webinariedeltagare svarat på utvärderingen och därmed har inte heller antalet män och kvinnor räknats, därav matchar inte dessa siffror denna gång. 88 kvinnor och 93 män.	—	—
Andel nöjda deltagare i externa aktiviteter. <i>Kommentar</i> Indikatorn rapporteras en gång per år	—	—

Uppdrag: Att tillsammans med andra berörda nämnder (hälso- och sjukvårdsnämnd, kultur- och fritidsnämnd) fortsätta arbetet med gemensamma aktiviteter kring TABB (Tillsammans för alla barns bästa)

Kommentar

Uppdraget har startat men bedöms inte vara helt klart vid årets slut.

Projektet *Tillsammans för alla barns bästa* (TABB) är, genom aktivitetsplan till samverkansdokumentet *Kunskapslyft barn och unga 2016-2022*, ett första steg i arbetet mot förbättrad samordning och ansvarsfördelning mellan skola, socialtjänst och hälso- och sjukvården. Projektet påbörjades den 1 januari 2020. Tre överenskommelser har tecknats med kommuner och hälso-sjukvården om att deras respektive delprojekt omfattas av huvudprojektet. När Coronapandemin slog till begränsades samverkansmöjligheterna betydligt.

TABB-projektet ingår också i det nationella nätverket och utvecklingsarbetet TSI (tidiga och samordnade insatser). TSI samordnas och drivs av Skolverket och Socialstyrelsen.

Uppdrag: Att tillsammans med andra aktörer stärka och utveckla lärcentrum. Vägledning, validering och handledning bör vara centrala delar inom lärcentraverksamhet i länets kommuner.

Kommentar

Uppdraget har startat men bedöms inte vara helt klart vid årets slut.

Lärcentra är idag en integrerad av den kommunala vuxenutbildningen inom länets kommuner. Varje kommun har gjort olika anpassningar för sitt lärcentra. Lärcentra bemannas av lärare eller handledare och varje enskild studerande får stöd för sina studier.

I länet har inga kommuner idag planer på att bygga fler lärcentra utan stärka de befintliga som är en del av den kommunala vuxenutbildningen. Däremot är det allt fler kommuner som ökar den interna samverkan mellan kommunernas arbetsmarknadsenheter och vuxenutbildningen. Orsakerna är säkert flera men i takt att behoven av försörjningsstöd ökar behöver kommunerna vara aktiva med olika utbildnings- och arbetsmarknadsinsatser. Vägledning och system för att ta vara på vad individer kan för att ge stöd ut i arbetslivet blir ett arbete som kommuner gör i högre utsträckning och i samverkan med arbetsförmedlingen. Dock påverkar reformeringen av arbetsförmedlingen de lokala resurserna. Det pågår en dialog kring vad REKO och Region Örebro län kan och behöver utveckla vidare inom validering efter avslutat socialfondsprojekt. På den nya webben kan fler funktioner utvecklas för att stödja både vägledningen och valideringen.

Uppdrag: Att fortsätta arbetet med att i kommunikation med Länsstyrelsen ta fram ett serviceprogram för länets olika delar.

Kommentar

Uppdraget har startat och bedöms vara klart vid årets slut.

Uppdrag: Att fortsätta arbetet att i samverkan med Länsstyrelsen ta fram en handlingsplan för utveckling baserat på skogen och dess möjlighet till ytterligare industriell utveckling och innovation.

Kommentar

Förvaltningen har tagit fram ett förslag på Handlingsplan för innovationer och skogsråvara i världsklass. Handlingsplanen är just nu på remiss. Sista dag för svar är sista september. Arbetet sker i samarbete med Länsstyrelsen och handlingsplanen blir en del i länets skogsprogram.

Uppdrag: Att fortsätta arbetet med att verka för att användandet av Alfred Nobel som varumärke stärks. Huvudinriktningen är att varumärket främst ska användas i innovations- och industriella sammanhang. Uppdraget ska genomföras i samverkan med Karlskoga kommun, Örebro universitet och med stiftelsen Björkborn.

Kommentar

Uppdraget har startat och bedöms vara klart vid årets slut.

Uppdrag: Regeringsuppdrag att i projektform arbeta med att stärka och utveckla hållbar regional utveckling i det regionala tillväxtarbetet.

Kommentar

Uppdraget har startat men bedöms inte vara helt klart vid årets slut.

Region Örebro län har av Tillväxtverket beviljats medel i projektet Vägar till hållbar utveckling, maj 2020 till och med september 2022. Syftet med projektet är att hitta nya arbetssätt och ett ledarskap som främjar hållbar utveckling.

Insatser för Vägar till hållbar utveckling i Örebro län sker i fyra områden:

1. **I Coronas kölvatten** - Hur kan vi dämpa effekterna av pandemin i länet och främja en utveckling av besöksnäringen som är långsiktig och hållbar?
2. **Rusta barn och unga för framtiden** - Hur kan vi bidra till att fler fullföljer och avslutar sin grundläggande utbildning i hela länet, att måluppfyllelsen i grund- och gymnasieskolan ökar, att fler klarar gymnasiet samt att skillnader mellan olika grupper minskar?
3. **Hållbarhetsintegrera regionala utvecklingsmedel** - Hur kan vi använda de regionala utvecklingsmedlen för att på bästa sätt stimulera hållbar utveckling i Örebro län?
4. **Hållbar omställning av arbetssätt och metoder** - Hur kan vi som regionalt utvecklingsansvarig ställa om arbetssätt som främjar hållbar utveckling i Örebro län?

Uppdrag: Region Örebro län ska bidra till att skapa goda förutsättningar för att stärka den industriella utvecklingsförmågan i Örebro län. Det gäller såväl i att möta företagens behov av generell digital omställningsförmåga som specifik tillämpad industriell teknikutveckling såsom Additiv tillverkning och Artificiell intelligens (AI). Region Örebro län bidrar vidare till att utveckla länets industri i relation till Örebro universitets prioritering i samverkan. Förutsättningarna ska stärkas så att Region Örebro län driver på utvecklingen av tillämpningar av AI inom industri och offentlig sektor. Region Örebro läns interna organisationsgenomgripande arbete med tillämpning av AI för beslutsstöd och sjukvårdsutveckling ska bekräfta länets position som ledande inom AI.

Kommentar

Uppdraget har startat men bedöms inte vara helt klart vid årets slut.

Effektmål:

Effektmål nr 9. Länets invånare och företag har tillgång till bra digitala tjänster utifrån deras behov.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
<p>Ett ökat utbud av e-tjänster.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Utbildning och arbetsmarknad</p> <p>Området har tillsammans med regionala utbildningsanordnare startat webbsidan Utbildningsakuten där olika kurser och kompetensutvecklingsmöjligheter för företag och individer presenteras. Webbsidan ger medborgarna kontaktvägar till studie- och yrkesvägledarna i länet.</p> <p>Kampanjen "Nu är nu" har genomförts. Kampanjen syftade till att sprida kunskap om vuxenutbildningens alla möjligheter och har synts på Facebook, Instagram, LinkedIn, YouTube samt alla digitala skärmar inom regionen och kommunerna. Vidare har banners funnits på alla hemsidor i både regionen och kommunerna.</p> <p>Välfärd och folkhälsa</p> <p>I länet finns nu sex kommuner där det kan genomföras digitala vårdmöten mellan kommunal och regional hälso- och sjukvårdspersonal samt enskilda brukare. Flera kommuner är på gång att införa detta.</p>		<p>■ —</p>

Perspektiv:

3.3 Process

Mål:

Region Örebro län har ett regionalt ledarskap som skapar tillit, förtroende och ett gemensamt lärande hos länets aktörer.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
<p>Andel organisationer inom partnerskapet för regional utveckling, som har mål och prioriteringar som kopplar till RUS, i sin verksamhetsplan ska öka.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Vid helårsuppföljningen för 2019 genomfördes den första mätningen och den kommer att användas för att bedöma utvecklingen till uppföljning 2021.</p> <p>Enligt den mätningen var det 53 procent av organisationerna i partnerskapet som uppgav att de till viss del har skrivningar hämtade från RUS i sina verksamhetsplaner. Detta innebär att totalt är det 73 procent (11 av 15 organisationer) som använder formuleringar från RUS i någon omfattning i verksamhetsplaner.</p>		<p>■ —</p>
<p>Andel organisationer inom partnerskapet för regional utveckling, som har högt förtroende för Region Örebro län i rollen som regionalt utvecklingsansvarig ska öka.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Vid helårsuppföljningen för 2019 genomfördes den första mätningen och den kommer att användas för att bedöma utvecklingen till uppföljning 2021.</p> <p>31 procent av organisationerna i partnerskapet uppgav vid senaste mätningen 2019 att samordningen fungerat bra och är neutrala i sin uppfattning.</p>		<p>■ —</p>

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Andel organisationer som använder statistik och underlag kopplat till RUS, för uppföljning och/eller nya beslut ska öka.		■ —
Kommentar Vid helårsuppföljningen för 2019 genomfördes den första mätningen och den kommer att användas för att bedöma utvecklingen till uppföljning 2021. Utöver de 47 procent som angett att de använder RUS-underlag, så har ytterligare 33 procent av organisationerna i partnerskapet uppgett att de till viss del använder RUS-underlag för beslut. Detta innebär att totalt är det 80 procent (12 av 15 organisationer) som använder RUS-underlag i någon omfattning.		

Mål:

Handlingsplaner och understrategier kopplade till RUS integrerar viktiga perspektiv som jämställdhet, barn och unga, internationellt samarbete samt integration.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Andel handlingsplaner och understrategier kopplade till RUS som är jämställdhetsintegrerade ska öka.		■ —
Kommentar Vid helårsuppföljningen för 2019 genomfördes den första mätningen. Vid det mättillfället var sju (58 procent) av de tolv handlingsplaner som är kopplade till RUS jämställdhetsintegrerade.		
Andel handlingsplaner och understrategier kopplade till RUS som har integrerat perspektiven barn och unga, internationellt samarbete samt integration, där det är relevant, ska öka.		■ —
Kommentar Vid helårsuppföljningen för 2019 genomfördes den första mätningen. Av samtliga tolv handlingsplaner har åtta (67 procent) integrerat minst ett av perspektiven. Av dessa åtta handlingsplaner har sju stycken integrerat minst två av perspektiven. Två av handlingsplanerna har integrerat samtliga perspektiv. 50 % har integrerat barn och unga, 33 % har integrerat internationellt samarbete och 50 % har integrerat integration.		

Strategi: Kvalitet och utveckling

Under våren har förvaltningskansliet utvecklat projektprocessen för att effektivisera arbetet med vilka projektidéer som ska gå vidare till skarpa projekt. En så kallad "projektverkstad" har skapats, där stödresurser från respektive stödområde finns representerade och ger medskick till sakområdena vad i projektidén som behöver utvecklas. Syftet är att få så bra projektansökningar som möjligt och ett effektivt arbetssätt.

Förvaltning regional utvecklings kvalitetsarbete sker till stor del inom ramen för genomförande av den regionala utvecklingsstrategin. I arbetet med att fortsätta utveckla förvaltningen till att

vara en lärande organisation med en kultur och struktur som främjar innovation och utveckling har under våren ett antal aktiviteter genomförts. Inom ramen för forum för genomförande har ett analysseminarium genomförts i mars. Vid seminariet, som är en del i RUS-processen, identifierades utmaningar för länets utveckling. Inom två av utmaningarna förbereds expeditioner att starta som ska testa nya arbetssätt, till exempel tjänstedesign och expeditionsteknik.

Ytterligare ett steg i att utveckla ett gemensamt arbetssätt inom ramen för RUS-genomförandet är att i arbetet använda ändamålsenliga arbetsmetoder för regionala utvecklingsprocesser kring prioriterade utmaningar. Här har ett arbete med att utveckla mallar och checklistor bakats in i ett förvaltningsövergripande arbete med en infrastruktur för arbetet med projekt, handlingsplaner med mera.

Strategi: Digitalisering

Verksamheten inom regional tillväxtnämnd har under våren arbetat med att ställa om från fysiska möten till digitala. I och med covid-19 har flera konferenser och nätverksmöten flyttats fram i tiden, men i och med digitaliseringen har många möten i befintliga samverkansstrukturer ändå genomförts.

Verksamheten har varit delaktig i processen att ta fram en ny regional digitaliseringsstrategi.

Strategi: Hållbar utveckling

Område välfärd och folkhälsa har under första halvåret 2020 har området slutfört sin HBTQ diplomering.

Covid-19 pandemin har påskyndat arbetet med att genomföra en större andel resfria möten. Under våren har verksamheten genomfört digitala möten i den mån det varit möjligt. I de fall det krävts fysiska möten som innebär resa har dessa skjutits på framtiden.

Strategi: Regional utvecklingsstrategi

Arbetet med att genomföra den regionala utvecklingsstrategin pågår. Inom ramen för arbetet med det regionala ledarskapet och att organisering och genomförandet av RUS sker ändamålsenligt är ett antal aktiviteter genomförda och planerade för år 2020.

På grund av covid-19 pandemin har dock RUS-forum flyttats från maj till september. Lokadagarna är planerade att genomföras på Loka 27-28 augusti, men med ett reducerat deltagarantal.

Fyra fredagsakademier genomförs per år och den 31 januari genomfördes den första med temat: Etablering på arbetsmarknaden- vad spelar socialt och kulturellt kapital för roll? Det var 49 personer som deltog vid detta tillfälle varav 43 kvinnor och 6 män.

Den 28 februari genomfördes årets andra fredagsakademi på temat: Psykisk ohälsa – den nya förkylningen? Det var 56 personer som deltog på plats varav 47 kvinnor och 9 män samt 24 personer som deltog via webben, varav 22 kvinnor och 2 män.

Perspektiv:

3.4 Resurs

Effektmål:

Effektmål nr 10. Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
<p>HME – Hållbart medarbetarengagemang ska öka i jämförelse med tidigare medarbetarenkät.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>I den senaste medarbetarenkäten har HME ökat från 77 till 79. Ökningen är kopplad till delindex Ledarskap där förvaltningen har ett förbättrat resultat från 81 till 84, övriga delindex är oförändrade. Det är framförallt det nära ledarskapet (närmaste chef) som får ökat resultat. Förvaltningens utmaningar finns framförallt i frågor kopplade till organisatoriskt ledarskap.</p>	—	—
<p>AVI – Attraktiv arbetsgivarindex ska öka i jämförelse med föregående år.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Indexet AVI från Nyckeltalsinstitutet mäter Attraktiv arbetsgivare. Nyckeltalet för förvaltningen regional utveckling minskar från 122 år 2018 till 113 för år 2019. Den största orsaken till minskningen återfinns i nyckeltalet ”avgångar”, dvs antal avgångar i procent av antal tillsvidareanställda, där vi ser att trenden med allt större rörlighet fortsätter. År 2019 slutade 15% av våra tillsvidareanställda.</p> <p>Vad förvaltningen gjort kan nämnas att under 2019 och en bit in på 2020 genomförde merparten av alla verksamheter inom förvaltningen en workshop i syfte att ta fram Region Örebro läns framtida värdegrund. I Region Örebro län är uppdraget att genomföra workshopen frivilligt men på regional utveckling bedömde ledningsgruppen arbetet så pass viktigt att man gjorde workshopen obligatorisk. Ambitionen har varit att starta ett aktivt samtal i alla delar av förvaltningen om hur man vill ha det på sin arbetsplats i syfte att fortsätta utveckla förvaltningen som en attraktiv arbetsgivare.</p> <p>Ett ytterligare utvecklingsarbete inom förvaltningen som påbörjats på allvar under år 2020 är att ledningsmässigt leda mer utifrån ett tillitsbaserat ledarskap. Det förändrar hur vi som ledning och medarbetare förväntas agera vilket vi hoppas leder till ökad motivation och högre måluppfyllelse i verksamheten.</p>	—	—
<p>Jämix – Jämställdhetsindex ska öka i jämförelse med föregående år.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Jämix är ett index som mäter nio olika variabler och viktar dessa från 1-20 där 1 är lägst och 20 högst. Som mest kan en verksamhet få värdet 180.</p> <p>Förvaltningen regional utveckling hade år 2018 ett av de högsta värdena av de verksamheter i landet som Nyckeltalsinstitutet mäter. En orsak till det tror vi är att förvaltningen de senaste åren jobbat aktivt med frågor kring jämställdhet, bland annat har en relativt omfattande utbildningsinsats genomförts i delar av förvaltningen de senaste åren.</p> <p>För 2019 har värdet sjunkit något men är fortfarande högt. Den primära anledningen till att värdet sjunkit är nyckeltalet "skillnad i andel tillsvidareanställda" där skillnaden mellan män och kvinnor är ca 6%-enheter. 85% av männen är tillsvidareanställda, procentsatsen för kvinnor är 91%. Utvecklingen med en högre andel kvinnor som är tillsvidareanställda har vi sett ske under de senaste åren. En djupare analys till orsak och aktiviteter för att öka andelen män som är tillsvidareanställda behöver göras under 2020.</p>	—	—

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år. <i>Kommentar</i> Frisktalet för 2019 är 58,25%, ungefär i paritet med tidigare år. Frisktalet för männen är 71,1%, för kvinnorna 51,7%. Orsakerna till skillnaderna behöver analyseras vidare.	—	—
Personalomsättning, externt och intern, ska redovisas. Det ska minska i jämförelse med föregående år. <i>Kommentar</i> Ej möjligt att rapportera utifrån tillgänglig statistik.	—	—
Resultat av avslutningssamtal ska redovisas systematiskt i temaområden. <i>Kommentar</i> Redovisas på helår med utgångspunkt från den regiongemensamma enkäten som är framtagen och i bruk. Den skickas till alla tillsvidareanställda medarbetare som slutar i Region Örebro län.	—	—

Effektmål:

Effektmål nr 11. Region Örebro läns har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Styrelsen och nämnderna redovisar ett resultat i balans. <i>Kommentar</i> Nämnden redovisar en helårsprognos i balans.	—	—

Uppdrag:

Nämnden ska upprätta och genomföra ekonomisk handlingsplan i syfte att bibehålla eller nå ekonomisk balans. Handlingsplanen ska vara omsatt i konkreta, hållbara och långsiktiga åtgärder och kan avse både kostnadsreduceringar och intäktsförstärkningar. Åtgärderna ska beskrivas med ekonomisk och verksamhetsmässiga konsekvenser. Uppföljning av handlingsplanen ska vara en del av nämndens del- och årsrapportering till regionstyrelsen.

Kommentar

Nämnden har de senaste åren haft en ekonomi i balans och lämnat årliga överskott. I nuläget finns ingen indikation på att nämnden inte skulle klara sitt ekonomiska åtagande om en budget i balans.

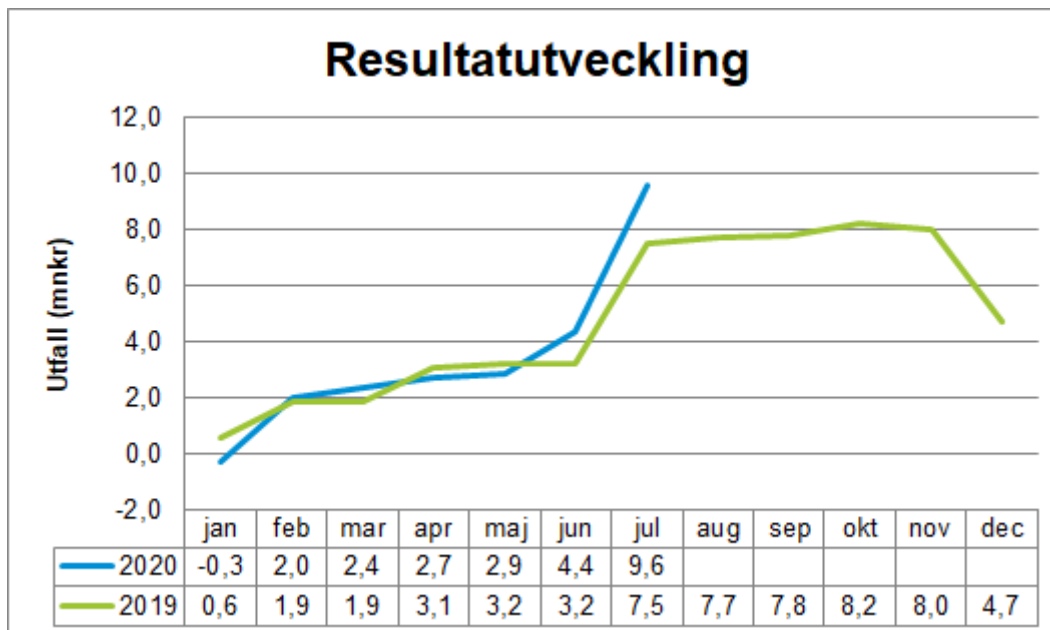
4 Ekonomi

4.1 Resultatrapport regional tillväxtnämnd

Resultatrapport

Belopp i mnkr	Utfall perioden 2020	Utfall perioden 2019	Avvikelse	Relation (%)	Prognos 2020	Budget 2020	Utfall 2019
Erhållna bidrag	53,0	51,4	1,6	3,1	95,2	91,8	89,9
Övriga intäkter	9,1	15,9	-6,8	-42,8	21,6	21,0	25,3
Summa intäkter	62,1	67,3	-5,2	-7,7	116,8	112,8	115,2
Personalkostnader	-77,5	-76,0	-1,5	2,0	-139,7	-138,4	-134,6
Lämnade bidrag	-29,9	-27,1	-2,8	10,3	-61,3	-59,5	-47,1
Övriga kostnader	-27,1	-32,0	4,9	-15,3	-54,1	-55,6	-58,0
Avskrivningar, inventarier	-0,8	-0,6	-0,2	33,3	-1,2	-1,1	-1,0
Summa kostnader	-135,3	-135,7	0,4	-0,3	-256,3	-254,6	-240,7
Verksamhetens nettokostnad	-73,2	-68,4	-4,8	7,0	-139,5	-141,8	-125,5
Finansnetto	0,0	0,0	0,0	#DIVISION/0!	-0,1	-0,1	0,0
Regionbidrag/-ersättning	82,8	75,9	6,9	9,1	139,6	141,9	130,2
Resultat	9,6	7,5	2,1		0,0	0,0	4,7

Resultatutveckling

Sammanfattande analys

Utfallet efter årets första sju månader är +9,6 miljoner kronor, vilket är 2,1 miljoner kronor bättre i jämförelse med motsvarande period 2019.

Resultatutvecklingen och kurvan under 2020 påminner om 2019 med ett större överskott under semestermånaden då verksamheten är på sparlåga.

Under våren har nämndens verksamhetsområde varit fortsatt återhållsamma med kostnader och här har det ekonomiska utfallet även påverkats av covid-19 pandemin. Verksamheten har följt Folkhälsomyndighetens rekommendationer och restriktioner vad gäller resande, sammankomster och social distansering. Detta har påverkat det ekonomiska utfallet positivt, som en konsekvens av inställda resor, konferenser och andra aktiviteter.

Nämnden redovisar en helårsprognos om 0 mnkr. Det överskott som nu ses i utfallet kommer under hösten att upparbetas, till viss del inom ramen för covid-19 satsningar som nämnden beslutat.

Folkhälsomyndighetens rekommendationer är fortsatt strikta, varför det finns en risk att många aktiviteter inte kommer att bli av under 2020. Vi ser här en möjlighet att ombudgetera och använda medlen på annat sätt för att stötta länets aktörer under denna covid-19-pandemi.

En risk i prognosen är att andelen externfinansiering kan bli lägre än budgeterat, då vissa aktiviteter i projekten inte kan genomföras på grund av rådande restriktioner. Detta kan medföra att viss projektpersonal behöver finansieras med rammedel under hösten.

I lagd prognos ingår kostnaden för mobilitetsstöd, det vill säga kostnaden för studerande örebroare på folkhögskolor runt om i Sverige. Denna kostnad beräknas bli något lägre än budgeterat, men får betraktas som osäker, då den är svår att prognostisera. Samtliga sakområden visar en prognos i balans eller har mindre överskott. Folkhögskolorna har en ekonomi i balans

och de lägre intäkterna för internat och måltider kompenseras av lägre kostnader mycket beroende på ej genomförda aktiviteter. Skolorna har under våren haft distansutbildning, men kommer under hösten att ha viss undervisning på skolorna igen.

I prognosen ingår en minskad intäkt till nämnden som beror av en omräkning av hur stor andel av förvaltningskansliets kostnader som ska debiteras samhällsbyggnadsnämnden. Förvaltningskansliet har minskade kostnader till följd av rationaliseringar och kostnadsrestriktivitet, vilket innebär att debiteringen mot samhällsbyggnadsnämnden därmed blir lägre.

I prognosen har en teknisk justering av regionbidraget genomförts mellan regional tillväxtnämnd och kulturnämnden. Justeringen beror av att kulturnämndens andel av nyttjande av förvaltningskansliets resurser, ska bäras av den nämnden. I praktiken påverkas inte resultat för någon av nämnderna, då regional tillväxtnämnd får en intern intäkt som motsvarar det regionbidrag som flyttas till kulturnämnden.

Område energi och klimat har under våren flyttat till *regional tillväxtnämnd*, i enlighet med det beslut som togs av regionfullmäktige den 13 februari. Det innebär att samtliga rapporter är uppdaterade med energi och klimats utfall, även för år 2019.

Verksamhetsstödet till Stiftelsen Activa har flyttats från *kulturnämnden* till *regional tillväxtnämnd*. Detta har ingen påverkan på resultatet då bidraget är finansierat av regionbidrag.

Region Örebro län har från och med i år har tagit över arbetsgivaransvaret för *Central Sweden*, vårt kontor i Bryssel som vi har tillsammans med Region Gävleborg och Dalarna. Personalen är placerad på enheten projektstöd inom förvaltning regional utveckling.

4.2 Periodens resultat

Intäkter

Intäkterna är lägre än budget (3,7 mnkr) och det beror främst på att folkhögskolorna inte har kunnat genomföra vissa uppdragsutbildningar under våren som det var tänkt, till följd av covid-19.

Intäkterna från projekten följer i princip budget. Områdena har under våren kunnat arbeta i projekten som planerat. Under hösten har delar av verksamheten en ökad andel av externfinansiering. En risk som finns är dock att vissa aktiviteter eventuellt inte kan genomföras på grund av restriktioner kopplade till covid-19. Detta kan medföra att viss personal under hösten får finansieras med rammedel.

Läs vidare under 4.3 Helårsprognos.

Personalkostnader

Personalkostnaderna är lägre än budgeterat (+3,2 mnkr).

Till följd av covid-19 så har aktiviteter och fortbildningar inte kunnat genomföras, nämnden har dessutom erhållit ersättning för hela sjuklönekostnaden under perioden april - juli från staten.

Detta i kombination med återhållsamhet vad gäller rekryteringar i enlighet med gällande kostnadsrestriktioner, har gett stor effekt.

Läs vidare under 4.3 Helårsprognos.

Övriga kostnader

Utfallet för övriga kostnader är bättre än budgeterat (10,1 miljoner), vilket till stor del även här beror på Covid-19 och återhållsamhet på kostnadssidan. Skolorna har en betydligt lägre kostnad än budgeterat under perioden. Det beror på inställda resor, ej genomförda aktiviteter, minskade kostnader för material och mat.

Läs vidare om kostnader under 4.3 Helårsprognos.

Driftredovisning regional tillväxtnämnd

Belopp i mnkr	Budgetavvik else perioden 2020	Omsättning perioden 2020	Relation (%)	Budgetavvik else perioden 2019
Område utbildning och arbetsmarknad (exkl folkhögskolor)	1,0	11,8	8,5	0,1
- Fellingsbro Folkhögskola	2,5	38,2	6,5	1,8
- Kävesta Folkhögskola	0,9	23,5	3,8	0,4
Område näringslivsutveckling	0,5	23,1	2,2	2,5
Område välfärd och folkhälsa	1,0	10,0	10,0	0,8
Område energi och klimat	0,3	7,6	3,9	0,5
Förvaltningsgemensamt	3,4	30,7	11,1	1,4
Resultat	9,6	144,9	6,6	7,5

Utbildning och arbetsmarknad, 1,0 mnkr

Överskottet beror till största delen av minskade kostnader för mobilitetsstödsersättningen, som innebär ersättning för studerande örebroare på folkhögskolor runtom i Sverige, men även på färre resor, aktiviteter m.m. på grund av covid-19.

Fellingsbro Folkhögskola, +2,5 mnkr

Det överskott som visas i utfallet består främst av minskade kostnader för resor, material, mat och aktiviteter som ej kunnat genomföras under våren till följd av covid-19. Även ersättning för sjuklöner som täcks från staten påverkar resultatet positivt.

Kävesta Folkhögskola, 0,9 mnkr

Samma läge som för Fellingsbro, se ovan. Kävesta har också haft minskade kostnader för resor, material, mat och aktiviteter som ej kunnat genomföras under våren till följd av covid-19.

Näringslivsutveckling, +0,5 mnkr

Ett visst överskott har uppstått till följd av rådande situation, färre resor, konferenser mm däremot kommer dessa medel att omfördelas till att stötta länets företag. Vi ser också ett ökat

intresse för Bergslagsleden vilken gör att underhållskostnaderna sannolikt kommer att bli högre än budgeterat.

Välfärd och folkhälsa, +1,0 mnkr

Överskottet beror på minskade rese-, konferens- och övernattningskostnader, dels beroende av ekonomiska restriktioner samt covid-19. Ökning av extern finansiering utifrån nya statsbidrag inom Psykisk hälsa, där medlen används bland annat för att ta fram en länsplan för att stärka den psykiska hälsan och till uppbyggnad av kompetens inom tjänstedesignområdet. Satsning inom suicidprevention ingår också här.

I God och nära vård har planeringen försenats med anledning av den pågående pandemin. Dessa medel är riktade till kommunerna och Region Örebro län har även fått sådana medel. En kompetensinventering ska leda till utarbetande av en kompetensförsörjningsplan mellan dessa aktörer. Satsningar sker bland annat inom digitaliseringsområdet samt att ta fram en ny överenskommelse om hälso- och sjukvård i hemmet.

Uppdrag från Folkhälsomyndigheten med flera har också tillkommit.

Energi och klimat, +0,3 mnkr

Detta område består till stor del av externfinansierade projekt. Under våren har området inte påverkats nämnvärt av covid-19 utan verksamheten har kunnat arbeta på. Däremot kommer området att tvingas skjuta upp flera aktiviteter under hösten, vilket gör att externfinansieringen kommer att minska. Detta kan leda till ökat behov av finansiering från rammedel för viss projektpersonal.

Förvaltningskansliet, +3,4 mnkr

Ökad andel projektfinansiering samt påverkan av covid-19, vakanser som ej har tillsatts och att verksamheten är restriktiv med kostnader. Dessa minskade kostnader för förvaltningskansliet som helhet, gör att en översyn av den utdebiterade ersättningen till samhällsbyggnadsnämnden för förvaltningskansliet har genomförts. Det här innebär i praktiken en lägre debitering mot samhällsbyggnadsnämnden, vilket då genererar en lägre intäkt till nämnden.

4.3 Helårsprognos

Intäkter

Trots att intäkterna hittills ligger under budget i utfallet, ökar intäkterna i prognosen (+4,0 mnkr).

Projekt och externfinansiering är förklaringen och nämnden är beroende av extern finansiering. En viss risk finns att verksamheten inte kan genomföra alla aktiviteter som planerat på grund av covid-19. Utgångspunkten i prognosen är dock att nämndens verksamheter får in förväntade intäkter. Projekt avslutas löpande under åren, utan väsentliga över- eller underskott vilket tyder på god ordning.

Skolorna har ökade intäkter som en konsekvens av sjuklönersättningen som utfallit samt något ökade statsbidrag.

Personalkostnader

Trots ett lägre utfall än budgeterat visar prognosen på ökade personalkostnader (-1,3 mnkr), för hela nämnden, detta beror på en ökad andel externfinansiering.

Man är fortfarande mycket restriktiv angående tjänster som finansieras med rammedel och här finns ett par vakanser som på grund av kostnadsrestriktivitet och covid-19 inte kommer att tillsättas för närvarande och som inte är med i prognosen.

Övriga kostnader

Hela nämndens prognos visar minskade kostnader (+1,5 mnkr) som främst består av minskade kostnader för resor, material, och aktiviteter som ej kunnat genomföras under våren till följd av covid-19. Enligt de rekommendationer som kommer att gälla även under hösten ser vi en fortsatt medvetenhet och restriktivitet, även om man i prognosen har förutsatt att vissa aktiviteter kommer att genomföras är det ändå väldigt osäkert.

4.4 Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans

Ekonomin följs upp månatligen i syfte att urskilja negativa avvikelser. Störst risk har funnits i folkhögskolornas ekonomi, men efter ett genomgående arbete med plan för långsiktig ekonomi i balans bedöms risken för underskott som liten där.

4.5 Investeringar

(Belopp i mnkr) Sammanställning uppföljning av investeringar, mnkr (nettoinvesteringar)	Utfall perioden 2020	Prognos 2020	Budget 2020	Utfall 2019
Byggnadsinvesteringar innevarande års budget				
Byggnadsinvesteringar överfört från tidigare års budget				
Medicinteknisk utrustning innevarande års budget				
Medicinteknisk utrustning överfört från tidigare års budget				
IT-utrustning innevarande års budget				
IT-utrustning överfört från tidigare års budget				0,8
Övrig utrustning innevarande års budget	0,1		1,6	
Övrig utrustning överfört från tidigare års budget		1,6	2,2	
Summa	0,1	1,6	3,8	0,8

5 Personalekonomi

5.1 Personalkostnader

	Utfall perioden 2020	Utfall perioden 2019	Prognos 2020	Utfall 2019
Lönekostnadsökningstakt (%)	4,4%		7,0%	
Lönekostnad (40-41) (mnkr)	-52,5	-50,3	-95,8	-89,8

5.2 Kostnadsanalys

Konto	Kategori	Utfall perioden 2020, mnkr	Utfall perioden 2019, mnkr	Förändring, mnkr	Förändring g %
4011+ 4081	Månadslöner	47,5	44,8	2,7	6,0
4012	Timanställda	0,2	0,4	-0,2	-50,0
4031	Obekväm arbetstid	0,1	0,1	0,0	0
4032	Övertid/mertid	0,3	0,5	-0,2	-40,0
4033	Jour och beredskap	0,0	0,1	-0,1	-100
4040	Förändring skuld jour, beredskap och övertid	-0,1	-0,1	0,0	0
4110+ 4150	Semesterkostnad inkl. skuldförändring	3,0	3,0	0,0	0
4120	Sjuklön	0,8	0,8	0,0	0
	Övrigt konto 40xx-41xx	0,7	0,7	0,0	0
	Totalt kontoklass 40-41	52,5	50,3	2,2	4,4

I utfall 2019 ingår även Energi och klimat som flyttades till nämnden 2020.

6 Personalekonomi

6.1 Antal tillsvidareanställda årsarbetare

Yrkesgrupp	Antal årsarbetare perioden per 31 jul 2020			Antal årsarbetare perioden per 31 jul 2019			Förändring		
	Kvin nor	Män	Totalt	Kvin nor	Män	Totalt	Kvin nor	Män	Totalt
Kurator/ famrådg/ kurativt arb	2,0	0,0	2,0	1,0	1,0	2,0	1,0	-1,0	0,0
Städerska	5,8	0,0	5,8	5,8	0,0	5,8	0,0	0,0	0,0

Yrkesgrupp	Antal årsarbetare perioden per 31 jul 2020			Antal årsarbetare perioden per 31 jul 2019			Förändring		
Kock/ kallskänka/ köksbiträde	6,5	1,0	7,5	6,5	1,0	7,5	0,0	0,0	0,0
Vaktmästare o förrädsarbetare	1,0	2,0	3,0	1,0	2,0	3,0	0,0	0,0	0,0
Administratör	37,8	10,0	47,8	41,8	7,9	49,7	-4,0	2,1	-1,9
Handläggare	82,0	46,5	128,5	74,8	44,5	119,3	7,3	2,0	9,3
Chef	13,0	6,0	19,0	13,0	8,0	21,0	0,0	-2,0	-2,0
Ingenjör/tekniker/h antverkare	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0
Lärare o annan pedagog	44,5	26,1	70,6	42,7	25,5	68,1	1,9	0,6	2,5
Elevassistent	9,0	6,0	15,0	8,7	5,0	13,7	0,4	1,0	1,4
Summa	201,6	98,6	300,2	195,3	95,9	291,1	6,6	2,7	9,3

Antal tillsvidareanställda årsarbetare som redovisas i tabellen avser förvaltning regional utveckling som helhet. En uppdelning per nämnd är inte möjlig.

6.2 Sjukfrånvaro

Kategori	Period jan-jun 2020			Period jan-jun 2019			Förändring antal timmar, procent		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Schemalagda timmar	209 984	102 868	312 852	206 490	104 490	310 981	3 494	-1 622	1 871
Sjukfrånvaro, korttidsfrånvaro (tim)	5 746	1 670	7 415	5 399	1 709	7 108	346	-39	307
Sjukfrånvaro, långtidsfrånvaro (tim)	2 484	1 656	4 139	6 074	672	6 746	-3 591	984	-2 607
Sjukfrånvaro totalt (tim)	8 230	3 325	11 555	11 474	2 381	13 854	-3 244	944	-2 300
Sjukfrånvaro, korttidsfrånvaro % *	2,74 %	1,62 %	2,37 %	2,61 %	1,64 %	2,29 %	0,12 %	-0,01 %	0,08 %
Sjukfrånvaro, långtidsfrånvaro % *	1,18 %	1,61 %	1,32 %	2,94 %	0,64 %	2,17 %	-1,76 %	0,97 %	-0,85 %
Sjukfrånvaro totalt % *	3,92 %	3,23 %	3,69 %	5,56 %	2,28 %	4,46 %	-1,64 %	0,95 %	-0,76 %

Kategori	Period jan-jun 2020	Period jan-jun 2019	Förändring antal timmar, procent
*) Procent av schemalagd tid			

Sjukfrånvaron som redovisas i tabellen avser förvaltning regional utveckling som helhet. En uppdelning per nämnd är inte möjlig.

7 Intern styrning och kontroll

Intern styrning och kontroll (ISK) är en process som regionstyrelsen, nämnderna och verksamhetsledningarna har för att tillsammans upprätthålla en effektiv ledning och styrning av verksamheten. Processen ska säkerställa en ändamålsenlig och lagenlig verksamhet, det vill säga att verksamheten bedrivs i enlighet med de krav som ställs på verksamheten:

Intern styrning

- a) Att verksamheten fullgör sina föreskrivna uppgifter samt uppnår beslutade mål och uppdrag.
- b) Att verksamheten bedrivs inom tilldelade ekonomiska ramar.

Intern kontroll

- c) Att verksamheten följer de styrande dokument som Region Örebro län har beslutat samt lagar, förordningar, föreskrifter och avtal som gäller för verksamheten.
- d) Att redovisningen och uppföljningen av verksamheten och ekonomin är rättvisande och ändamålsenlig.
- e) Att informationssäkerheten är tillgodosedd utifrån kraven på konfidentialitet, riktighet, tillgänglighet och spårbarhet.

Den interna kontrollen ska vara tillräcklig enligt Kommunallagen (KL) 6 kap. 7 §. Med tillräcklig menas att processen för den interna styrningen och kontrollen ska vara ändamålsenligt utformad efter verksamhetens förutsättningar, art och omfattning.

Nämnderna ansvarar för att verksamheten inom sina ansvarsområden bedrivs i enlighet med kraven samt att verksamheten inom sina ansvarsområden upprätthåller en tillräcklig intern styrning och kontroll.

Regionstyrelsen ska utifrån sin uppsiktsplikt göra ett utlåtande i årsredovisningen om den interna styrningen och kontrollen för verksamheten inom Region Örebro län har varit tillräcklig.

7.1 Internkontrollplan

Symbolförklaringar

 = Pågående
  = Avvikelse
  = Avslutad
  = Ej genomförd

HR

Risken att systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) inte efterlevs.

Status	Åtgärd
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Varje chef ska säkerställa efterlevnaden av SAM utifrån de regionövergripande dokument som finns, och uppföljning ska ske i ledningsgrupper och i samverkansgrupper.</p> <p><i>Kommentar</i> Kontroll av efterlevnaden av SAM-processen sker i samverkan med fackliga parter. Under 2020 har förvaltningsledningen tagit beslut om nytt arbetssätt för skyddsronder på Eklunda 1, ett arbetssätt som kommer påbörjas under hösten 2020.</p>

Risken att underlag för utbetalning av lön och arvoden inte är korrekta.

Status	Åtgärd
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Skicka ut en påminnelse till ansvariga att kontroll av löneberäkningsresultat ska ske inför löneutbetalning.</p> <p><i>Kommentar</i> Har åtgärden bidragit till önskad effekt? Ja, förvaltningen har inte fått till sig ärenden om felaktiga löneutbetalningar under 2020.</p>

Risken att rekryteringsrutiner inte efterlevs.

Status	Åtgärd
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Informera alla chefer om betydelsen av referenstagning och konsekvenserna vid felrekrytering.</p> <p><i>Kommentar</i> Har åtgärden bidragit till önskad effekt? Ja, i förvaltningens rekryteringsrutin informeras tydligt om vikten av referenstagning.</p>

Risken att representation hanteras felaktigt i verksamheten

Status	Åtgärd
⚠	<p>Besluta av förvaltningen framtagna riktlinjer för representation</p> <p><i>Kommentar</i> Har åtgärden bidragit till önskad effekt? Åtgärden kommer inte genomföras under 2020, då det ännu inte finns någon beslutad RÖL gemensam riktlinje.</p>
⚠	<p>Implementera tillämpning av beslutade riktlinjer för representation</p> <p><i>Kommentar</i> Har åtgärden bidragit till önskad effekt? Åtgärden kommer inte genomföras under 2020, då det ännu inte finns någon beslutad RÖL gemensam</p>

Status	Åtgärd
	riktlinje.
✓	Genomför slumpmässiga stickprovskontroller i verksamheten, för att följa upp tillämpningen riktlinjerna för representation

Ekonomi

Risken att inköp görs utanför avtal.

Status	Åtgärd
▶	<p>Regionövergripande åtgärd: Upphandlingen genomför uppföljning inom utpekade avtalsområden, 1 Övergripande material och tjänster, 2 Fastighet, 3 IT/Kommunikation, 4 Fordon, 7 Vårdrelaterad utrustning, textilier och hjälpmedel samt 8 Vårdrelaterat förbrukningsmaterial. Upphandlingen återkopplar till verksamheten om avtal inte följs. Verksamheten ska vidta åtgärder om avtal inte följs.</p> <p><i>Kommentar</i> Upphandlingsenheten i Region Örebro län har genomfört systematiska avtalsuppföljningar inom samtliga utpekade avtalsområden. Uppföljningen har omfattat de leverantörer som har en försäljningssumma till Region Örebro län överstigande 10 miljoner kronor per år. I den regionövergripande uppföljningen har man landat i slutsatsen att regionen har god ordning på avtalen och inköpen inom utpekade avtalsområden.</p>
▶	<p>Öka beställarkompetens samt tydliggöra och utveckla beställarorganisationen.</p> <p><i>Kommentar</i> En beställarorganisation är nu införd i hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Regional utveckling följer arbetet och erfarenheterna. När nytt ekonomisystem implementeras under 2021, kommer möjligheter att göra elektroniska beställningar utökas. Detta kommer med stor sannolikhet påverka hur och vem som ska göra beställningar.</p>

Risken att kontanta medel hanteras felaktigt.

Status	Åtgärd
✓	<p>Genomföra stickprovskontroll av kontantkassor i enlighet med rutin. Vidta åtgärder vid avvikelser.</p> <p><i>Kommentar</i> Stickprovskontroller kommer att genomföras enligt framtagen rutin inom RÖL.</p>

Informationssäkerhet

Risken att verksamheten inte efterlever tillämplig dataskyddslagstiftning (GDPR och Patientdatalagen). Samt NIS-direktivet och lag (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster.

Status	Åtgärd
▶	<p>Regionövergripande åtgärd: Säkerställa ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete. En förutsättning för arbetet är: att verksamheten på det sätt som är möjligt avsätter resurser för informationssäkerhetsarbetet, att all berörd personal ska ha god kunskap om och medverka till att följa regelverk för informationssäkerhet, att informationsklassa och riskbedöma vid inköp, upphandling och förändring som kan påverka informationssäkerheten.</p> <p><i>Kommentar</i> Inom förvaltningen finns en grupp för informationssäkerhetsfrågor vilken möts vid behov. Ett arbete pågår med hur förvaltningen säkerställer ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete men arbetet har försenats.</p>
▶	<p>Regionövergripande åtgärd: Säkerställ att informationsklassning av IT-stöd som innehåller personuppgifter har genomförts i enlighet med riktlinje för informationsklassning. Dokumentnr434302. Rapportera hur många system som är klassade och hur många som återstår. (Förvaltningen/verksamheten ska dokumentera vilka system som är informationsklassade och vilka som kvarstår att informationsklassa. Inför årsrapporten för informationssäkerhet kommer dokumentation att efterfrågas Dokumentationen ska inte ske i Stratsys)</p> <p><i>Kommentar</i> Planerat arbete med informationsklassning har blivit framskjutet men är planerat till hösten 2020. Inget av förvaltningens system är i nuläget informationsklassade, totalt finns ca 35 stycken.</p>
▶	<p>Regionövergripande åtgärd: Informationsägare/objektägare ska säkerställa att identifierade informationssäkerhetsbrister åtgärdas.</p> <p><i>Kommentar</i> Kan göras först efter att övriga åtgärder är genomförda.</p>

Kvalitet och utveckling

Risken att verksamheten inte bedrivs i beaktande av intressenters krav och behov.

Status	Åtgärd
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Vid behov säkerställa ett arbetssätt för att identifiera intressenter, deras krav och behov samt vidta åtgärder som kan påverka tillfredsställelsen. Stöd: Definition av intressenter på intranätet samt riktlinje för Upprättande av intressentanalys Dokumentnr 449240.</p> <p><i>Kommentar</i> Hela förvaltningens arbete utgår från intressenternas behov. Ett flertal modeller finns för genomförandet av intressentanalyser. <i>Har åtgärden bidragit till önskad effekt?</i> Är ständigt pågående arbete.</p>

Risken att arbetssätt/processer som inkluderar flera verksamheter inte samordnas.

Status	Åtgärd
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Implementera ett processororienterat arbetssätt där behov finns. Stöd: Processororienterat arbetssätt på intranätet.</p> <p><i>Kommentar</i> Det organisatoriska lärandet och samarbetet över gränser inom förvaltningen och externt är under ständig utveckling. En stor del av verksamhetens utvecklingsledare har över åren utbildats i ett processbaserat arbetssätt med externt fokus. I den mån verksamheten behöver metodstöd som finns att tillgå internt används detta.</p>
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Identifiera och beskriv prioriterade arbetssätt/processer som kräver samordning mellan verksamheter. Stöd: Organisation för processledning och Systemkarta på intranätet.</p> <p><i>Kommentar</i> RUS, den regionala utvecklingsstrategin, är ett av förvaltningens viktigaste styrdokument. Genomförandet och uppföljningen av RUS påverkar hela förvaltningen, både i ett internt men också externt perspektiv. Kopplat till RUS och de s k 1:1-medlen vars syfte är att bidra till RUS förverkligande pågår ett flertal utvecklingsarbeten. En analys- och uppföljningsplan kopplad till RUS har tagits fram, en utvärderings- och uppföljningsplan för 1:1-medlen tas fram och arbetssättet kring projekt ses för närvarande över. Förvaltningskansliets verksamheter är sedan ett år tillbaka inne i ett utvecklingsarbete i syfte att samordna sitt stöd till verksamhetsområdena på ett bättre och effektivare sätt. <i>Har åtgärden bidragit till önskad effekt?</i> Ja, ett mer strukturerat arbetssätt vad gäller hantering av projekt har genomförts, förvaltningen har infört en "projektverkstad" som syftar till att verksamheten får input i hur de kan förbättra projektidéer så det utmynnar i bra projektansökningar.</p>

Juridik
Risken att otillbörlig påverkan, muta/bestickning och korrupcion förekommer.

Status	Åtgärd
▶	<p>Regionövergripande åtgärd: Implementera ny riktlinje när denna är framtagen och beslutad.</p> <p><i>Kommentar</i> Avvaktar ny riktlinje.</p>

3

Egen finansiering från det statliga 1:1-anslaget till projekt Vägar till hållbar utveckling i Örebro län 20RS4642

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Mirela Redzic

Sammanträdesdatum
2020-08-24

FöredragningsPM
Dnr: 20RS4642

Organ
Regional tillväxtnämnd

Egen finansiering från det statliga 1:1-anslaget till projekt Vägar till hållbar utveckling i Örebro län

Förslag till beslut

Regional tillväxtnämnd beslutar

att Region Örebro län beviljas 10 procent av projektets bokförda kostnader, dock högst 474 529 kronor för genomförande av projekt Vägar till hållbar utveckling i Örebro län,

att finansiering sker inom ramen för regionalt utvecklingsstöd – statligt stöd,

att projektet får påbörjas tidigast 2020-05-01 och avslutas senast 2022-09-20 samt

att följande villkor gäller för Region Örebro läns beslut:

- Beslutet gäller under förutsättning att projektets budget är fullt finansierad.
- I samband med genomförandet av projektet ska det framgå att Region Örebro län medfinansierar projektet.
- I övrigt gäller Region Örebro läns Allmänna villkor för medfinansiering (beslutades 2019-11-05, dnr 19RS9026).

Sammanfattning

Syftet med projektet är att hitta nya arbetssätt och ett ledarskap som främjar hållbar utveckling. Målet är att få bättre samordning och redskap för att lösa samhällsutmaningar. Den långsiktiga effekten av arbetet är att det regionala utvecklingsarbetet i högre utsträckning än tidigare, bidrar till samtliga tre dimensioner av hållbarhet. Vilket i sin tur möjliggör genomförandet av Örebro läns regionala utvecklingsstrategi. Insatser för Vägar till hållbar utveckling i Örebro län sker i fyra områden, 1. I Coronas kölvatten, 2. Rusta barn och unga för framtiden, 3.

Hållbarhetsintegrera regionala utvecklingsmedel och 4. Hållbar omställning av arbetssätt och metoder.

Ärendebeskrivning

Tillväxtverket har fått ett regeringsuppdrag att utveckla och stärka arbetet med hållbar utveckling inom det regionala tillväxtarbetet. Det sker bland annat genom utlysning av medel genom Vägar till hållbar utveckling, samt genom utveckling av metoder och lärande. Insatserna i Vägar till hållbar utveckling ska utveckla och stärka arbetet med ekonomisk, social och miljömässig hållbar utveckling inom det regionala tillväxtarbetet inklusive sammanhållningspolitiken. Uppdraget skulle genomföras inom fyra insatsområden varav två fick regionerna välja själva, trean och fyran var obligatorisk. Insatser i projektet kommer att ske inom fyra områden 1. I Coronas kölvatten, 2. Rusta barn och unga för framtiden, 3. Hållbarhetsintegrera regionala utvecklingsmedel och 4. Hållbar omställning av arbetssätt och metoder.

Det övergripande syftet med projektets aktiviteter är att hitta nya arbetssätt och ett ledarskap som främjar hållbar utveckling. Målet är att få bättre samordning och redskap för att lösa samhällsutmaningar. Det finns olika resultat av planerade aktiviteter kopplat till de fyra insatsområdena.

Finansiering sker från det statliga anslaget för regionala tillväxtåtgärder som Region Örebro län har att besluta om.

Bedömning

Syftet med projektet är att hitta nya arbetssätt och ett ledarskap som främjar hållbar utveckling. Målet är att få bättre samordning och redskap för att lösa samhällsutmaningar. Den långsiktiga effekten av arbetet är att det regionala utvecklingsarbetet i högre utsträckning än tidigare, bidrar till samtliga tre dimensioner av hållbarhet samt ett effektivt genomförande så att så många som möjligt av utvecklingsstrategins effektmål kan uppnås.

För 2019 har nämnden för regional tillväxt fattat beslut om inriktning för finansiering för det statliga anslaget 1:1 regionala tillväxtåtgärder (2018-11-28 § 83). Enligt inriktningsbeslutet är projektet prioriterat enligt rangordningen ”3. Ansökningar som bygger vidare på tidigare och/eller stödjer pågående satsningar. Projektet kopplar nära an till Genomförande av Regional utvecklingsstrategi, RUS 2020-2021.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Hela projektet handlar om att ta fram nya arbetssätt som ska leda till hållbar utveckling. Projektet är ett tillfälle att stärka utmaningsdrivna och undersökande arbetssätt med fokus på hållbar utveckling. Syftet är att långsiktigt stärka vår egen och olika aktörers förmåga till omställning för en hållbar utveckling. Det vi gör, ska skapa

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Mirela Redzic

Sammanträdesdatum
2020-08-24

FöredragningsPM
Dnr: 20RS4642

hållbara värden, utifrån samtliga hållbarhetsdimensioner. Det behövs en balans mellan de akuta/kortsiktiga och de långsiktiga behoven och insatserna. De långsiktiga bidrar till att stärka länet och de som lever och verkar här för att bli bättre rustade även för extraordinära händelser.

Ekonomiska konsekvenser

Finansiering sker från det statliga anslaget för regionala tillväxtåtgärder som Region Örebro län har att besluta om.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till regional tillväxtnämnd den 24 augusti 2020
Projektbeskrivning 1 juni 2020

Petter Arneback
Regional utvecklingsdirektör

Skickas till:

Susanne Rosendahl, Regional utveckling
Mirela Redzic, Regional utveckling
Anneli Baier, Regional utveckling

Vägar till hållbar utveckling i Örebro län

Sammanfattning

Region Örebro län ansöker om 10 % av projektets bokförda kostnader, dock högst 474 529 kr för projekt Vägar till hållbar utveckling i Örebro län under perioden 2020-05-01 – 2022-09-20.

Syftet med projektet är att hitta nya arbetssätt och ett ledarskap som främjar hållbar utveckling. Målet är att få bättre samordning och redskap för att lösa samhällsutmaningar. Den långsiktiga effekten av arbetet är att det regionala utvecklingsarbetet i högre utsträckning än tidigare, bidrar till samtliga tre dimensioner av hållbarhet. Vilket i sin tur möjliggör genomförandet av Örebro läns regionala utvecklingsstrategi. Insatser för Vägar till hållbar utveckling i Örebro län sker i fyra områden, 1. I Coronas kölvatten, 2. Rusta barn och unga för framtiden, 3. Hållbarhetsintegrera regionala utvecklingsmedel och 4. Hållbar omställning av arbetssätt och metoder.

Skäl för det föreslagna beslutet

Syftet med projektet är att hitta nya arbetssätt och ett ledarskap som främjar hållbar utveckling. Målet är att få bättre samordning och redskap för att lösa samhällsutmaningar. Den långsiktiga effekten av arbetet är att det regionala utvecklingsarbetet i högre utsträckning än tidigare, bidrar till samtliga tre dimensioner av hållbarhet samt ett effektivt genomförande så att så många som möjligt av utvecklingsstrategins effektmål kan uppnås.

För 2019 har Nämnden för regional tillväxt fattat beslut om inriktning för finansiering för det statliga anslaget 1:1 regionala tillväxtåtgärder (2018-11-28 § 83). Enligt inriktningsbeslutet är projektet prioriterat enligt rangordningen ”3. Ansökningar som bygger vidare på tidigare och/eller stödjer pågående satsningar. Projektet kopplar nära an till Genomförande av Regional utvecklingsstrategi, RUS 2020-2021.

Bakgrund

Tillväxtverket har fått ett regeringsuppdrag att utveckla och stärka arbetet med hållbar utveckling inom det regionala tillväxtarbetet. Det sker bland annat genom utlysning av medel genom Vägar till hållbar utveckling, samt genom utveckling av metoder och lärande. Insatserna i Vägar till hållbar utveckling ska utveckla och stärka arbetet med ekonomisk, social och miljömässig hållbar utveckling inom det regionala tillväxtarbetet inklusive sammanhållningspolitiken. De insatser som genomförs ska leda till resultat genom att ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet integreras i ordinarie verksamhet. Uppdraget

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Mirela Redzic

Projektforum
2020-06-01

Projektbeskrivning
Dnr: 20RS4642

skulle genomföras inom fyra insatsområden varav två fick regionerna välja själva, trean och fyran var obligatorisk.

Den regionala utvecklingsstrategin för Örebro län har tre övergripande mål som motsvarar de tre aspekterna av hållbarhet: ekonomisk, social och ekologisk. Projektet förväntas bidra till att genomförandet av RUS är möjlig genom att hitta nya arbetssätt och ett ledarskap som främjar hållbar utveckling i högre utsträckning. De nya arbetssätten kommer att testas på tre insatsområden, varav två är egenvalda samhällsutmaningar utifrån uppföljningen av RUS.

Övergripande mål

Effekten av arbetet är att det regionala utvecklingsarbetet i högre utsträckning än tidigare, bidrar till samtliga tre dimensioner av hållbarhet. Det i sin tur, innebär att genomförande av Örebro läns regionala utvecklingsstrategi är möjlig.

Projektmål

Det övergripande syftet med projektets aktiviteter är att hitta nya arbetssätt och ett ledarskap som främjar hållbar utveckling. Målet är att få bättre samordning och redskap för att lösa samhällsutmaningar. Det finns olika resultat av planerade aktiviteter kopplat till de fyra insatsområdena.

Delmål och aktiviteter

Insatsområde 1 - I Coronas kölvatten. Vilka konsekvenser får lågkonjunkturen på företag, människor och miljö i Örebro län?

Den pågående COVID-19-pandemin får stora konsekvenser, utöver de direkta hälsoeffekterna. Flödet av varor och tjänster har i princip stannat av helt och lågkonjunkturen är ett faktum och även stor risk för depression. Näringslivet drabbas hårt med varsel och konkurser som följd. Arbetslösheten ökar till rekordsiffror, vilket i nästa steg får konsekvenser för folkhälsan. Utgångspunkt i detta insatsområde kommer vara näringslivets förändring och dess påverkan på människor och miljö. När pandemin är över kommer samhället att se annorlunda ut än det gjorde innan.

Insatsområde 2 – Rusta barn och unga för framtiden. Hur kan vi säkra den framtida kompetensförsörjningen i näringsliv och offentlig verksamhet genom att fånga upp och rusta barn och unga inför framtiden?

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Mirela Redzic

Projektforum
2020-06-01

Projektbeskrivning
Dnr: 20RS4642

Inom insatsområdet ska en eller flera expeditioner dras igång i syfte att undersöka hur vi kan rusta barn och unga, här och nu för framtiden, när det gäller hälsa och framtidstro. Genom att stärka barns och ungas förutsättningar att uppnå måluppfyllelse i skolan ges de ökade möjligheter till arbete och egen försörjning samt ett gott liv som vuxna. Detta innebär också att det framtida kompetensbehovet i näringsliv och offentlig verksamhet säkras.

Insatsområde 3 – Hållbarhetsintegrera regionala utvecklingsmedel. Hur kan vi använda de regionala utvecklingsmedlen för att på bästa sätt stimulera hållbar utveckling i Örebro län?

Med regionala utvecklingsmedel avses 1:1-medel (projektstöd, företagsstöd samt kommersiell service) samt EU-medel. Arbetet kommer att genomföras i två olika spår:

Företagsstöd och kommersiell service.

Projektstöd.

Målet är att processer för utlysningar, ansökningar, beslut och uppföljning av de regionala utvecklingsmedlen är hållbarhetsintegrerade, vilket innebär att regionala utvecklingsmedel så som 1:1-medel, ERUF m.m. i högre utsträckning ska bidra till en hållbar regional utveckling.

Ett första steg är att genomföra en behovs- och nulägesanalys utifrån ett hållbarhetsperspektiv för att komplettera och fördjupa de inspel som framkom under behovsinventeringen

Insatsområde 4 – Hållbar omställning av arbetssätt och metoder. Hur kan vi som regionalt utvecklingsansvarig ställa om arbetssätt som främjar hållbar utveckling i Örebro län.

Insatsområdet handlar om hur vi som regionalt utvecklingsansvarig kan ställa om arbetssätt som främjar hållbar utveckling i Örebro län. Här ligger hela projektets övergripande samordningsansvar, kontaktytan till Tillväxtverket, övergripande funktioner som ekonomi och kommunikation. Insatsområdet syftar till att bidra till lärande i hela projektet genom att samla och sprida erfarenheter från test av nya metoder och arbetssätt mellan de tre insatsområdena och ledning. Till insatsområde 4 involveras processtöd och föreläsare som också ska komma de andra insatsområdena till nytta. Under 2020 finns en uttalad ambition hos förvaltningschef och ledningsgrupp på regional utveckling att öka samverkan mellan sakområdena, prova nya utforskande arbetssätt så som expeditioner och tjänstedesign samt att utveckla ett mer tillitsbaserat ledarskap i syfte att skapa en mer innovativ organisation.

Ingående kommuner

Örebro län

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Mirela Redzic

Projektforum
2020-06-01

Projektbeskrivning
Dnr: 20RS4642

Regional samverkan

En del i de nya arbetssätten är att i högre grad involvera både de aktörer och de direkta målgrupperna som finns inom ramen för insatsområdet. Insatsområdenas karaktär är samhällsutmaningar kopplade till hela länet. Insatsområde 1-3 kommer därmed att arbeta med både direkta och indirekta målgrupper i hela länet.

Perspektiv

Hela projektet handlar om att ta fram nya arbetssätt som ska leda till hållbar utveckling. Projektet är ett tillfälle att stärka utmaningsdrivna och undersökande arbetssätt med fokus på hållbar utveckling. Syftet är att långsiktigt stärka vår egen och olika aktörers förmåga till omställning för en hållbar utveckling. Det vi gör, ska skapa hållbara värden, utifrån samtliga hållbarhetsdimensioner. Det behövs en balans mellan de akuta/kortsiktiga och de långsiktiga behoven och insatserna. De långsiktiga bidrar till att stärka länet och de som lever och verkar här för att bli bättre rustade även för extraordinära händelser.

Långsiktighet

Projektet förväntas leda till nya arbetssätt som ska bidra till genomförandet av RUS. Vid projektets slut har många medarbetare inom regional utveckling varit med att utveckla nya arbetssätt, vilket förväntas fortgå och tillämpas även i det ordinarie arbetet framöver.

Uppföljning

Projektet ska löpande återrapporteras till beslutande organ i Region Örebro län.

Uppföljning av projektet som helhet kommer att ske inom insatsområde 4. Där har projektet kontinuerliga uppföljningar med insatsområde 1-3 och stämmer av hur insatsområdena ligger till i förhållande till plan och vad som är nästa steg. Här sker ett lärande mellan de olika insatsområdena och fångar upp vilket fortsatt stöd de olika insatsområdena behöver. Det kommer också att ske avstämning med ledningsgruppen varannan vecka, samt med en politisk referensgrupp. Det planeras även att ha en extern utvärderare kopplad till projektet.

Resultatspridning

Projektets resultat kommer att spridas till andra regioner via Tillväxtverkets erfarenhetsträffar. Inom länet kommer projektets resultat att spridas i de ordinarie kanaler som finns kopplat till genomförandet av RUS, till exempel LOKA-dagar, RUS-forum, partnerskapet för regional utveckling.

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Mirela Redzic

Projektforum
2020-06-01

Projektbeskrivning
Dnr: 20RS4642

Projektorganisation

Projektet bedrivs i fyra insatsområdena. Inom insatsområde 4 samordnas de övriga tre insatsområdena, och leds av ett team som dels ansvarar för återkoppling till Tillväxtverket, men även för ett organisatoriskt lärande och stöd till övriga insatsområden. Insatsområde 1 och 2 består av olika team med relevant sakkompetens kopplat till respektive insatsområde. Inom varje team finns en sammankallande funktion. Denna funktion är också kopplad till insatsområde 4 och delaktig i det organisatoriska lärandet. Insatsområde 3 består av två delprojekt; företagsstöd och kommersiell service samt projektstöd. Delprojekten har var sin samordnande funktion med ansvar för aktiviteterna inom respektive delprojekt. Ledningsgruppen på förvaltningen Regional utveckling tillsätter personella resurser och är styrgrupp för Vågar för hållbar utveckling.

Avgränsning ordinarie verksamhet

I projektet ska man testa nya arbetssätt bland annat genom att bilda och genomföra expeditioner, vilket innebär ett avsteg från traditionella arbetssätt. Det innebär att utveckla ett nytt sätt att planera, genomföra och leda utvecklingsarbete för att hantera samhällsutmaningar och möjliggöra omställning till ett mer hållbart samhälle. Projektet kommer att genomföras i en ny struktur, men ha regelbundna återkopplingar till ordinarie verksamhet i ett kontinuerligt lärande.

Kostnads- och finansieringsbudget

Bokförda kostnader	2020	2021	2022	Totalt
Egen personal inkl lönebikostnader	577 672	935 004	612 853	2 125 529
Externa tjänster	570 000	1 315 000	840 000	2 725 000
Resor och logi	50 000	100 000	74 000	224 000
Indirekta kostnader	35 000	35 000	30 000	100 000
Summa bokförda kostnader	1 232 672	2 385 004	1 556 853	5 174 529

Finansiär	2020	2021	2022	Totalt
Offentlig finansiär				
Region Örebro län 1:1	200 000	200 000	74 529	474 529
Tillväxtverket	1 032 672	2 185 004	1 482 324	4 700 000
Summa finansiering	1 232 672	2 385 004	1 556 853	5 174 529

4

Medfinansiering av Smart tillväxt 2021 - 2023

20RS3419

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Lena Kihl

Sammanträdesdatum
2020-08-24

FöredragningsPM
Dnr: 20RS3419

Organ
Regional tillväxtnämnd

Medfinansiering av Smart tillväxt 2021 - 2023

Förslag till beslut

Regional tillväxtnämnd beslutar:

att Almi Företagspartner Mälardalen AB beviljas 13 procent av projektets bokförda kostnader, dock högst 1 912 400 kronor för genomförande av projekt Smart tillväxt 2021 – 2023,

att finansiering sker inom ramen för regionalt utvecklingsstöd – statligt stöd, samt

att projektet får påbörjas tidigast 2021-01-01 och avslutas senast 2023-03-31.

att följande villkor gäller för Region Örebro läns beslut:

- Beslutet gäller under förutsättning att projektets budget är fullt finansierad.
- I samband med genomförandet av projektet ska det framgå att Region Örebro län medfinansierar projektet.
- Pojektägaren får inte snedvrída konkurrensen genom att gynna vissa enskilda företag, utan projektets insatser ska vara allmänt näringslivsfrämjande och komma grupper av företag till del.
- I övrigt gäller Region Örebro läns Allmänna villkor för medfinansiering (beslutades 2019-11-05, dnr 19RS9026)

Sammanfattning

Almi Företagspartner Mälardalen AB ansöker om 13 procent av projektets bokförda kostnader, dock högst 1 912 400 kronor för projekt Smart tillväxt 2021 – 2023 under perioden 2021-01-01—2023-03-31.

Projektet ska utveckla metoder för hållbar affärsutveckling som utformas utifrån de regionala utmaningar som finns i respektive län.

Bifall till ärendet föreslås.

Ärendebeskrivning

Sedan 2018 har Almi, inom projekt Smart tillväxt, jobbat med hållbar tillväxt i små och medelstora företag i Östra Mellansverige. Total budget i projektet var 73 mkr.

Smart Tillväxt är ett i raden av pärlbandsprojekt som genom åren gjort avtryck i Almis ordinarie verksamhet. En tydligt sådant är kunderbidandet affärsutveckling i grupp, VD-grupp som helt har sitt ursprung från dessa projekt och som är ett mycket framgångsrikt koncept, högt uppskattat av Almis kunder. Under Smart Tillväxt har möjligheten att anpassa och utveckla konceptet VD-grupp testats och hos Almi Mälardalen har en pilot under rubriken ”Innovativ hållbar tillväxt” tagits fram och genomförts. Piloten är en avancerad rådgivningsprodukt som erbjuder deltagande företag ett lärande om hur man dels skapar högpresterande team i företag i kombination med hur innovation skapas i befintliga bolag. Inom ramen för piloten har även hållbarhetsstrategi kopplats in. Under kommande del av Smart tillväxt kommer piloten att i omarbetat format genomföras igen, eventuellt i digitalt format beroende på samhällsläget.

Genom denna fortsättning kommer projektet att utveckla metoder för hållbar affärsutveckling som utformas utifrån de regionala utmaningar som finns i respektive län. Små och medelstora företag ska kunna dra nytta av kunskap och nätverk kopplat till Smart specialisering. Projektet ska fördjupa metodutveckling i form av TillväxtTeam kring företag från Almi och andra aktörer i stödsystemet. Viktiga områden att utveckla i projektet är innovation i etablerade företag, innovativa affärsmodeller, kompetensförsörjning, internationalisering samt arbete kring hållbarhet. Coronapandemin har förändrat villkoren för många företag och den kommer att fortsätta påverka under lång tid. Det kommer att behövas insatser för företagets uppbyggnads- och förändringsarbete, vilket projektet Smart tillväxt har verktyg för. Företagen står inför utmaningar som ökad konkurrens, digitalisering, effektivisering och globalisering.

Kvinnor och personer med utländsk bakgrund är underrepresenterade grupper i Östra Mellansveriges näringsliv. Företagen i Östra Mellansverige har en utmaning i att dra nytta av hållbarhet som affärsmöjlighet.

Denna ansökan avser Örebro och Västmanlands del i projektet. Total budget för hela Östra Mellansverige uppgår till 49 mkr.

Bedömning

Projektet genomförs enligt den regionala utvecklingsstrategins prioriterade område Näringsliv och entreprenörskap och bidrar till att nå målet om ökad tillväxt i näringslivet. Projektet finansieras också av det regionala strukturfondsprogrammet för investeringar i regional tillväxt och sysselsättning Östra Mellansverige.

För 2019 har Nämnden för regional tillväxt fattat beslut om inriktning för finansiering för det statliga anslaget 1:1 regionala tillväxtåtgärder (2018-11-28 § 83). Enligt inriktningsbeslutet är projektet prioriterat enligt rangordningen ”1. Ansökningar som avser medfinansiering till EU-projekt oavsett prioriterat område i den regionala utvecklingsstrategin.”

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Med hållbar tillväxt menas att fler företag ska hitta affärsmässiga fördelar med miljö, jämställdhet och integration. För att kunna göra detta krävs också en förståelse för och att den ekonomiska hållbarheten finns på plats. Målet är att fler av företagen som får en leverans inom projektet Smart Tillväxt ska reflektera över hållbarhet och bli bättre på att ta medvetna beslut inom området. Genom denna stimulans finns det stora möjligheter att öka andelen företag som integrerar hållbarhet i sin affärsmodell.

Under första delen av Smart Tillväxt har fokus kopplat till området jämställdhet inriktats på dels en genomlysning av Almis kommunikation i form av analys av bilder, texter, säljmaterial, hemsida med mera, genomfört av extern konsult och dels inriktat mot att öka antal kvinnor i tillväxtrådgivning kopplat till kvantitativa mål, med syftet att nå ut till kvinnor som driver företag med tillväxtpotential i projektet.

Undersökningar generellt visar att det är männen som i högre utsträckning tar del av tillväxtrådgivning och att medvetna satsningar och strategier krävs för att en ökad andel kvinnor tar del av detta. Resultatet av kommunikationsgranskningen visade att Almi hade en relativt jämställd kommunikation utifrån genus men att bolaget behövde se över mångfaldsperspektivet utifrån inte bara integrationsperspektiv utan även ålder.

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Lena Kihl

Sammanträdesdatum
2020-08-24

FöredragningsPM
Dnr: 20RS3419

Som ett resultat av granskningen har nytt grafiskt material tagits fram, nya bilder har köpts in till Almis moderbolags bildbank, När det gäller företagsrådgivning sattes kvantitativt procentuella måltal upp på andel kvinnor i företagsledande roller som deltagare i projektet vilket i sig satt fokus på frågan om kvinnor och tillväxtrådgivning. I syfte att öka tillströmningen av kvinnor som driver företag med tillväxtpotential till Smart Tillväxt har man till exempel identifierat mikroföretag med kvinnor som ledare inom ESF-projektet Solomikro som drevs av Almi Mälardalen under åren 2016-2019. Inom Solomikro deltog företag med anställda på utbildningssatsningar och de som bedömdes ha någon form av tillväxtpotential kontaktades med erbjudande om vidare behovsanalys och möte med Almirådgivare. När man inom Smart Tillväxt organiserat VD-grupper (rådgivning i grupp) har man haft en medveten strategi att försöka få in åtminstone en kvinnlig företagsledare i varje grupp och ett antal kvinnor har kommit ur deltagargruppen i projektet Solomikro. Generellt är utmaningen att nå ut till målgrupp med rätt erbjudande och i rätt kanal och att man från Almis sida måste vara aktiv med införsäljning hos vissa målgrupper. Under våren 2020 genomförs inom ramen för ett EEN-projekt en undersökning som riktar sig till kvinnors behov av affärsutveckling generellt och vilken typ av insatser som önskas med grundkoppling till internationalisering. Delar av resultaten och kontakten med de svarande kommer naturligt att ske genom slussningar mellan EEN-projektet och projektet Smart Tillväxt. En utmaning i projektet Smart tillväxt är att arbeta med målet kopplat till integration/utrikes födda företagare som driver företag med tillväxtpotential, det finns troligtvis kvarvarande kartläggningsbehov och tydliggörande av målgruppsdefinition, hur stor målgruppen är, i vilka branscher samt hur man når fram.

Ekonomiska konsekvenser

Finansiering sker från det statliga anslaget för regionala tillväxtåtgärder som Region Örebro län har att fatta beslut om.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till regional tillväxtnämnd 2020-08-24.
Projektbeskrivning 2020-06-15.

Petter Arneback
Förvalningschef

Skickas till:

Almi Företagspartner Mälardalen AB
Regional utveckling, Lena Kihl

Smart tillväxt 2021 - 2023

Sammanfattning

Almi Företagspartner Mälardalen AB ansöker om 13 % av projektets bokförda kostnader, dock högst 1 912 400 kr för projekt Smart tillväxt 2021 – 2023 under perioden 2021-01-01—2023-03-31.

Projektet ska utveckla metoder för hållbar affärsutveckling som utformas utifrån de regionala utmaningar som finns i respektive län.

Skäl för det föreslagna beslutet

Projektet genomförs enligt den regionala utvecklingsstrategins prioriterade område Näringsliv och entreprenörskap och bidrar till att nå målet om ökad tillväxt i näringslivet.

Projektet finansieras också av det regionala strukturfondsprogrammet för investeringar i regional tillväxt och sysselsättning Östra Mellansverige.

För 2019 har Nämnden för regional tillväxt fattat beslut om inriktning för finansiering för det statliga anslaget 1:1 regionala tillväxtåtgärder (2018-11-28 § 83). Enligt inriktningsbeslutet är projektet prioriterat enligt rangordningen ”1. Ansökningar som avser medfinansiering till EU-projekt oavsett prioriterat område i den regionala utvecklingsstrategin.”

Bakgrund

Sedan 2018 har Almi, inom projekt Smart tillväxt, jobbat med hållbar tillväxt i små och medelstora företag i Östra Mellansverige. Total budget i projektet var 73 mkr.

Smart Tillväxt är ett i raden av pärlbandsprojekt som genom åren gjort avtryck i Almis ordinarie verksamhet. En tydligt sådant är kunderbjudandet affärsutveckling i grupp, VD-grupp som helt har sitt ursprung från dessa projekt och som är ett mycket framgångsrikt koncept, högt uppskattat av Almis kunder. Under Smart Tillväxt har möjligheten att anpassa och utveckla konceptet VD-grupp testats och hos Almi Mälardalen har en pilot under rubriken ”Innovativ hållbar tillväxt” tagits fram och genomförts. Piloten är en avancerad rådgivningsprodukt som erbjuder deltagande företag ett lärande om hur man dels skapar högpresterande team i företag i kombination med hur innovation skapas i befintliga bolag. Inom ramen för piloten har även hållbarhetsstrategi kopplats in. Under kommande del av Smart tillväxt kommer piloten att i omarbetat format genomföras igen, eventuellt i digitalt format beroende på samhällsläget.

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Lena Kihl

Projektforum
2020-06-15

Projektbeskrivning
Dnr: 20RS3419

Genom denna fortsättning kommer projektet att utveckla metoder för hållbar affärsutveckling som utformas utifrån de regionala utmaningar som finns i respektive län. Små och medelstora företag ska kunna dra nytta av kunskap och nätverk kopplat till Smart specialisering. Projektet ska fördjupa metodutveckling i form av TillväxtTeam kring företag från Almi och andra aktörer i stödsystemet. Viktiga områden att utveckla i projektet är innovation i etablerade företag, innovativa affärsmodeller, kompetensförsörjning, internationalisering samt arbete kring hållbarhet. Coronapandemin har förändrat villkoren för många företag och den kommer att fortsätta påverka under lång tid. Det kommer att behövas insatser för företagens uppbyggnads- och förändringsarbete, vilket projektet Smart tillväxt har verktyg för. Företagen står inför utmaningar som ökad konkurrens, digitalisering, effektivisering och globalisering.

Kvinnor och personer med utländsk bakgrund är underrepresenterade grupper i Östra Mellansveriges näringsliv. Företagen i Östra Mellansverige har en utmaning i att dra nytta av hållbarhet som affärsmöjlighet.

Denna ansökan avser Örebro och Västmanlands del i projektet. Total budget för hela Östra Mellansverige uppgår till 49 mkr.

Övergripande mål

Hållbar tillväxt i deltagande små och medelstora företag genom att företagarna stärks i sina ledarroller, får ökad förmåga att driva och hållbart utveckla sina företag, ökade insikter om global konkurrens och om den egna regionens styrkeområden (Smart specialisering).

Projektmål

Almi har utvecklat sin rådgivningsverksamhet på nya sätt, t.ex. fokus på Smart specialisering, TillväxtTeam, samverkan, anpassad rådgivningsmetodik med nytänk kopplat till innovation i befintliga företag, ledningssystem osv vilka kombineras med tidigare etablerade tillväxtteorier.

Delmål och aktiviteter

Fler av regionens SMF ska dra nytta av kunskap och nätverk kopplat till Smart Specialisering inklusive samarbete med akademien.

Här har projektet kommit en bit på väg. Man börjar lära känna smart specialiseringsområdena både på ÖMS nivå och på regional nivå. Här handlar det om många olika organisationer och kluster som ska hitta möjliga sätt att samverka, att det finns en mottagare vid slussningar och förmedlingar samt krocka organisationernas olika uppdrag och förväntningar till en vilja till att bidra till kundernas behov.

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Lena Kihl

Projektforum
2020-06-15

Projektbeskrivning
Dnr: 20RS3419

Dra större nytta av kompetenser inom rådgivningssystemet och bidra till en ny struktur för rådgivning i ÖMS.

En ny modell testas just nu. Utvärdering sker under hösten för att på sikt kunna utmytna i ett nytt sätt att arbeta för ökad användning av hela stödsystemet.

Genom behovsanpassad rådgivning och affärscoaching öka affärsförnyelsen och utvecklingen av hållbara affärsmodeller i regionens företag.

Arbete pågår och några olika tester har gjorts. Utvärdering sker under hösten för att utvärdera hur man i förlängningen kan få än större utväxling.

Stärka regionens SMF konkurrenskraft internationellt.

Till alla företag projektet arbetar med ställs frågor kring deras internationaliseringsarbete. Ökad samverkan med Regionalt exportsamverkan.

Ingående kommuner

Askersund, Degerfors, Hallsberg, Hällefors, Karlskoga, Kumla, Laxå, Lekeberg, Lindesberg, Ljusnarsberg, Nora, Örebro, Arboga, Fagersta, Hallstahammar, Kungsör, Köping, Norberg, Sala, Skinnskatteberg, Surahammar, Västerås.

Perspektiv

Med hållbar tillväxt menas att fler företag ska hitta affärsmässiga fördelar med miljö, jämställdhet och integration. För att kunna göra detta krävs också en förståelse för och att den ekonomiska hållbarheten finns på plats. Målet är att fler av företagen som får en leverans inom projektet Smart Tillväxt ska reflektera över hållbarhet och bli bättre på att ta medvetna beslut inom området. Genom denna stimulans finns det stora möjligheter att öka andelen företag som integrerar hållbarhet i sin affärsmodell.

Under första delen av Smart Tillväxt har fokus kopplat till området jämställdhet inriktats på dels en genomlysning av Almis kommunikation i form av analys av bilder, texter, säljmaterial, hemsida med mera, genomfört av extern konsult och dels inriktat mot att öka antal kvinnor i tillväxtrådgivning kopplat till kvantitativa mål, med syftet att nå ut till kvinnor som driver företag med tillväxtpotential i projektet. Undersökningar generellt visar att det är männen som i högre utsträckning tar del av tillväxtrådgivning och att medvetna satsningar och strategier krävs för att en ökad andel kvinnor tar del av detta. Resultatet av kommunikationsgranskningen visade att Almi hade en relativt jämställd kommunikation utifrån genus men att bolaget behövde se över mångfaldsperspektivet utifrån inte bara integrationsperspektiv utan även ålder.

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Lena Kihl

Projektforum
2020-06-15

Projektbeskrivning
Dnr: 20RS3419

Som ett resultat av granskningen har nytt grafiskt material tagits fram, nya bilder har köpts in till Almis moderbolags bildbank, När det gäller företagsrådgivning sattes kvantitativt procentuella måltal upp på andel kvinnor i företagsledande roller som deltagare i projektet vilket i sig satt fokus på frågan om kvinnor och tillväxtrådgivning. I syfte att öka tillströmningen av kvinnor som driver företag med tillväxtpotential till Smart Tillväxt har man till exempel identifierat mikroföretag med kvinnor som ledare inom ESF-projektet Solomikro som drevs av Almi Mälardalen under åren 2016-2019. Inom Solomikro deltog företag med anställda på utbildningssatsningar och de som bedömdes ha någon form av tillväxtpotential kontaktades med erbjudande om vidare behovsanalys och möte med Almirådgivare. När man inom Smart Tillväxt organiserat VD-grupper (rådgivning i grupp) har man haft en medveten strategi att försöka få in åtminstone en kvinnlig företagsledare i varje grupp och ett antal kvinnor har kommit ur deltagargruppen i projektet Solomikro. Generellt är utmaningen att nå ut till målgrupp med rätt erbjudande och i rätt kanal och att man från Almis sida måste vara aktiv med införsäljning hos vissa målgrupper. Under våren 2020 genomförs inom ramen för ett EEN-projekt en undersökning som riktar sig till kvinnors behov av affärsutveckling generellt och vilken typ av insatser som önskas med grundkoppling till internationalisering. Delar av resultaten och kontakten med de svarande kommer naturligt att ske genom slussningar mellan EEN-projektet och projektet Smart Tillväxt. En utmaning i projektet Smart tillväxt är att arbeta med målet kopplat till integration/utrikes födda företagare som driver företag med tillväxtpotential, det finns troligtvis kvarvarande kartläggningsbehov och tydliggörande av målgruppsdefinition, hur stor målgruppen är, i vilka branscher samt hur man når fram.

Långsiktighet

Projektet kommer att bidra till att utveckla hur Almis rådgivning utformas (tidigare projekt har haft inflytande över hur Almis rådgivning är utformad idag, textgrupprådgivning och är en del av Almis grunderbjudande till företag).

Uppföljning

Projektet kommer att följa upp på lite olika vis. Dels kommer man att mäta de lite mer ”hårda” värdena genom att bland annat köpa in information från UC hur det har gått för företagen och för projektet. Man kommer också att mäta de lite mer ”mjuka” värdena genom enkäter och fokusgrupper. Det kommer genomföras löpande och återkommande utbyten av erfarenheter mellan deltagande samverkansparter. ERFA möten med samtliga rådgivare för att lära av varandra och utveckla erbjudanden.

Det finns också en upphandlad följeforskare som kommer att följa projektet löpande.

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Lena Kihl

Projektforum
2020-06-15

Projektbeskrivning
Dnr: 20RS3419

Resultatspridning

Projektets resultat kommer att sammanställas och spridas i form av en skrift av resultat, föreläsningar och företagsträffar. När projektet är slut kommer det att genomföras en slutkonferens för att sprida resultaten inom stödsystemet och inom Almikoncernen.

Projektorganisation

Projektet har en gemensam huvudprojektledare samt ekonomifunktion (Almi Östergötland) Almis VD:ar utgör gemensam styrgrupp. Varje Almibolag har en delprojektledare. Admirådgivare i respektive bolag allokerar tid i projekt och genomför aktiviteter för att nå delmål. Projektet har upphandlad följeforskning samt även upphandlade exporter inom olika sakområden att användas i exempelvis affärsrådgivning i grupp.

Avgränsning ordinarie verksamhet

Almi är i grunden en anslagsfinansierad verksamhet med statliga och regionala ägare. Bolagen arbetar efter en uppsatt målgruppsmodell och har ett uppdrag att arbeta med tillväxt. Ett antal låne- och rådgivningserbjudanden finns i verksamheten.

Projektverksamhet ger möjlighet att växla upp Almis verksamhet efter de faktiska behov som ständigt uppstår i näringslivet utifrån de villkor som företag ställs inför där pågående strukturomvandling i samhället påverkar och utmanar företag, exemplen är många på de långa processer som pågår där globalisering, automatisering, digitalisering är några.

Konjunktursvängningar är ett annat exempel och en oförutsedd pandemi ett tredje.

Genom att driva projekt som ger utrymme för metodutveckling, kompetensutveckling, rådgivningsinsatser i större omfattning och på nya vis så bidrar Almi till regional och nationell näringslivsutveckling med ett genomslag som få andra aktörer gör. I projekten prövas ständigt nya metoder och tillvägagångssätt som bidrar till tillväxt i företag men som också ständigt förbättrar Almis verksamhet, inte bara i dotterbolagen utan påverkar och bidrar till hela Almis verksamhet totalt sett. Fler företag får möjlighet att erbjudas affärsutveckling genom allt mer utvecklade rådgivningsinsatser.

Kostnads- och finansieringsbudget

Bokförda kostnader	2021	2022	2023	Totalt
Egen personal	4 864 088	4 864 088	1 037 014	10 765 190
Externa tjänster	1 428 000	1 428 000	302 600	3 158 600
Resor och logi	147 199	147 199	28 034	322 432
Indirekta kostnader (Schablonkostnader)	729 613	729 613	155 552	1 614 778
Summa bokförda kostnader	7 168 900	7 168 900	1 523 200	15 861 000

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Lena Kihl

Projektforum
2020-06-15

Projektbeskrivning
Dnr: 20RS3419

Finansiär	2021	2022	2023	Totalt
Offentlig finansiär				
Region Örebro län 1:1	852 500	852 500	207 400	1 912 400
Region Västmanland	852 500	852 500	207 400	1 912 400
Tillväxtverket ERUF	3 138 200	3 138 200	693 600	6 970 000
Almi Mälardalen	1 705 200	1 705 200	414 800	3 825 200
Privat finansiär				
Intäkter från företag	620 500	620 500		1 277 400
Summa finansiering	7 168 900	7 168 900	1 523 200	15 861 000

5

Utökad medfinansiering av projekt Transmission

17RS1250

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Lena Kihl

Sammanträdesdatum
2020-08-24

FöredragningsPM
Dnr: 17RS1250

Organ
Regional tillväxtnämnd

Utökad medfinansiering av projekt Transmission

Förslag till beslut

Regional tillväxtnämnd beslutar

att Mälardalens högskola beviljas ytterligare högst 2 300 000 kronor för genomförande av projekt TransMission under perioden 2017-08-01--2023-04-30 samt

att finansiering sker inom ramen för regionalt utvecklingsstöd – statligt stöd.

Sammanfattning

Mälardalens högskola ansöker om en utökad medfinansiering med 2 300 000 kronor samt en förlängning av projektperioden till och med 2023-04-30 för projekt Transmission.

Region Örebro läns totala medfinansiering uppgår då till 13 procent av projektets bokförda kostnader, dock högst 3 610 000 kronor för projekt Transmission under perioden 2017-08-01--2023-04-30.

Projektet ska ge underleverantörer i fordonsindustrin förutsättningar att möta teknikskiftet genom att bygga en hållbar struktur för innovations och företagsutveckling som lever vidare efter projektets slut.

Bifall till ärendet föreslås.

Ärendebeskrivning

TransMission (ERUF) projektet har sen 2017 byggt upp ett starkt konsortium med Mälardalen Industrial Technology Center, Mälardalens Högskola, Alfred Nobel Science Park och Örebro universitet som projektpartners. Projektet har etablerat förtroende hos över 40 företag, identifierat deras behov, tillsammans utvecklat strategier för att möta behoven och guidat företagen till de insatser/erbjudanden som finns tillgängliga i projektet och hos andra aktörer i systemet. Projektet vill utöka detta arbetssätt till företag i hela regionen och lotsa företag i fordonsindustrin till erbjudanden från fler aktörer. Projektets coacher har själva jobbat i tillverkningsindustrin och kan förstå deras utmaningar, behov och förmåga att ställa om. Det pågående TransMission projektet har fokus på befintliga och möjliga leverantörer i fordonsindustrin. Utgångspunkten är att utifrån deras behov träna dem i framtidsspaning samt arbeta med utveckling i företagen inom Autonomitet, Elektrifiering, Digitalisering och produktionsutveckling.

Projektet har bidragit till en omställning bland företagen i regionen. Fler företag och fler aktörer är delaktiga att skapa den nya strukturen för elektromobility och vara en viktig del i den globala kedjan. Projektet har fokuserat på omställningen av de befintliga företagen. Man har tittat på hur man kan hjälpa nya företag in i leverantörskedjan men det finns ingen färdig utvecklad modell. Projektet har flera olika typer av inspirationsseminarier som riktar sig till olika intressenter men behöver jobba ännu mera för att stimulera entreprenörsanda och startups i regionen.

TransMission har jobbat aktivt med horisontella kriterier. Inom jämställdhet har fokus legat på att stötta kvinnor i industrin genom att stärka dem i sin roll, ge dem möjlighet att bygga nätverk med andra kvinnor och erbjudit insatser som ökar kvinnors tekniska och ledarskaps kompetenser för att möjliggöra att de klättrar i karriären. Inom integrationsområdet har projektet börjat med att utbilda projektgruppen i mångfald under två halvdagar.

TransMission omfattade under sina tre första år två län, Sörmland och Örebro län. Under förlängningen tillkommer nu även Västmanlands län.

I övrigt gäller tillväxtnämndens beslut och allmänna villkor från 2017-05-23.

Bedömning

Projektet genomförs enligt den regionala utvecklingsstrategin, målområde Entreprenörskap och företagande. Genom att skapa bättre förutsättningar för regionen att möta tekniskiftet i fordonsbranschen samt att utveckla och kommersialisera nya produkter bidrar projektet till att nå målet om fler och växande företag.

En förlängning ger företagen möjlighet att under ytterligare två och ett halvt år delta i behovsanpassade utvecklingsaktiviteter som hjälper dem att bli bättre på det de gör och ställa om sina verksamheter mot att möta teknikskiftet. Projektet kommer att bygga vidare på det förtroende som skapats med ett stort antal företag och med rätt timing erbjuda dem anpassade aktiviteter så de klarar omställningen.

För 2019 har Nämnden för regional tillväxt fattat beslut om inriktning för finansiering för det statliga anslaget 1:1 regionala tillväxtåtgärder (2018-11-28 § 83). Enligt inriktningsbeslutet är projektet prioriterat enligt rangordningen ”1. Ansökningar som avser medfinansiering till EU-projekt oavsett prioriterat område i den regionala utvecklingsstrategin.” Medfinansiering har också beviljats från det regionala strukturfondsprogrammet för investeringar i regional tillväxt och sysselsättning Östra Mellansverige.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

TransMission projektet arbetar med två horisontella kriterier, jämställdhet och integration. Jämställdhet för att fordonsindustrin är en väldigt mansdominerad bransch med endast 17 procent kvinnor och integration för att det är ett aktuellt ämne. Tillverkningsindustrin har av tradition varit en startplats för många nyanlända, medan industrin haft svårare att skapa möjligheter för människor med funktionsnedsättning på något sätt. Programmen Leda i förändring och Kvinna i Industrin adresserar jämställdhet.

Ekonomiska konsekvenser

Finansiering sker från det statliga anslaget för regionala tillväxtåtgärder som Region Örebro län har att fatta beslut om.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till regional tillväxtnämnd 2020-08-24.
Projektbeskrivning 2020-06-15.

Petter Arneback
Förvaltningschef

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Lena Kihl

Sammanträdesdatum
2020-08-24

FöredragningsPM
Dnr: 17RS1250

Skickas till:

Mälardalens högskola, Anna Bird
Regional utveckling, Lena Kihl

Utökad medfinansiering av projekt TransMission

Sammanfattning

Mälardalens högskola ansöker om en utökad medfinansiering med 2 300 000 kr samt en förlängning av projektperioden till och med 2023-04-30 för projekt Transmission.

Region Örebro län totala medfinansiering uppgår då till **13 %** av projektets bokförda kostnader, dock högst 3 610 000 kr för projekt Transmission under perioden 2017-08-01--2023-04-30.

Projektet ska ge underleverantörer i fordonsindustrin förutsättningar att möta teknikskiftet genom att bygga en hållbar struktur för innovations och företagsutveckling som lever vidare efter projektets slut.

Skäl för det föreslagna beslutet

Projektet genomförs enligt den regionala utvecklingsstrategin, målområde Entreprenörskap och företagande. Genom att skapa bättre förutsättningar för regionen att möta teknikskiftet i fordonsbranschen samt att utveckla och kommersialisera nya produkter bidrar projektet till att nå målet om fler och växande företag.

En förlängning ger företagen möjlighet att under ytterligare två och ett halvt år delta i behovsanpassade utvecklingsaktiviteter som hjälper dem att bli bättre på det de gör och ställa om sina verksamheter mot att möta teknikskiftet. Projektet kommer att bygga vidare på det förtroende som skapats med ett stort antal företag och med rätt timing erbjuda dem anpassade aktiviteter så de klarar omställningen.

För 2019 har Nämnden för regional tillväxt fattat beslut om inriktning för finansiering för det statliga anslaget 1:1 regionala tillväxtåtgärder (2018-11-28 § 83). Enligt inriktningsbeslutet är projektet prioriterat enligt rangordningen ”1. Ansökningar som avser medfinansiering till EU-projekt oavsett prioriterat område i den regionala utvecklingsstrategin.”

Medfinansiering har också beviljats från det regionala strukturfondsprogrammet för investeringar i regional tillväxt och sysselsättning Östra Mellansverige.

Bakgrund

TransMission (ERUF) projektet har sen 2017 byggt upp ett starkt konsortium med Mälardalen Industrial Technology Center, Mälardalens Högskola, Alfred Nobel Science Park och Örebro

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Lena Kihl

Projektforum
2020-06-15

Projektbeskrivning
Dnr: 17RS1250

universitet som projektpartners. Projektet har etablerat förtroende hos över 40 företag, identifierat deras behov, tillsammans utvecklat strategier för att möta behoven och guidat företagen till de insatser/erbjudanden som finns tillgängliga i projektet och hos andra aktörer i systemet. Projektet vill utöka detta arbetssätt till företag i hela regionen och lotsa företag i fordonsindustrin till erbjudanden från fler aktörer. Projektets coacher har själva jobbat i tillverkningsindustrin och kan förstå deras utmaningar, behov och förmåga att ställa om. Det pågående TransMission projektet har fokus på befintliga och möjliga leverantörer i fordonsindustrin. Utgångspunkten är att utifrån deras behov träna dem i framtidsspaning samt arbeta med utveckling i företagen inom Autonomitet, Elektrifiering, Digitalisering och produktionsutveckling.

Projektet har bidragit till en omställning bland företagen i regionen. Fler företag och fler aktörer är delaktiga att skapa den nya strukturen för elektromobility och vara en viktig del i den globala kedjan. Projektet har fokuserat på omställningen av de befintliga företagen. Man har tittat på hur man kan hjälpa nya företag in i leverantörskedjan men det finns ingen färdig utvecklad modell. Projektet har flera olika typer av inspirationsseminarier som riktar sig till olika intressenter men behöver jobba ännu mera för att stimulera entreprenörsanda och startups i regionen.

TransMission har jobbat aktivt med horisontella kriterier. Inom jämställdhet har fokus legat på att stötta kvinnor i industrin genom att stärka dem i sin roll, ge dem möjlighet att bygga nätverk med andra kvinnor och erbjudit insatser som ökar kvinnors tekniska och ledarskaps kompetenser för att möjliggöra att de klättrar i karriären. Satsningen har varit uppskattad och uppmärksammas. På ett och ett halvt år har projektet haft ca 300 kvinnor i aktiviteter. Inom integrationsområdet har projektet börjat med att utbilda projektgruppen i mångfald under två halvdagar. Sedan utbildades styrgruppen. Projektet har genomfört en workshop med två företag som på olika sätt arbetar strukturerat och målmedvetet med mångfaldsfrågor. Det resulterade i en affär mellan företagen och en potentiell ny produkt. Arbetet har fortsatt och genererat ytterligare tre utvecklingsprojekt, relaterat till människor med funktionshinder.

TransMission omfattade under sina tre första år två län, Sörmland och Örebro län. Under förlängningen tillkommer nu även Västmanlands län.

I övrigt gäller Tillväxtnämndens beslut och allmänna villkor från 2017-05-23.

Projektets övergripande mål enligt ursprungsansökan

Bättre förutsättningar för regionen att möta teknikskiftet i fordonsbranschen genom utveckling och kommersialisering av nya produkter.

Regionen är ledande i utveckling och produktion av fossilfria eldrivna, avgasfria fordon.

Projektmål enligt ursprungsansökan

- Skapa bättre förutsättningar för regionen att möta teknikskiftet i fordonsbranschen genom utveckling och kommersialisering av nya produkter.

Hittills uppnådda resultat:

- De flesta underleverantörer finns kvar i regionen och har påbörjat en omställning i sin verksamhet.
- Projektet har hittat nya företag i regionen som kan leverera till den nya elektromobilitykedjan.
- Projektet har utvecklat och befäst en basstruktur i innovationssystemet som kan erbjuda relevant industristöd. En struktur som ska lämnas över till en organisation för att bli ett fast erbjudande.

Projektmål som tillkommer med förlängningsansökan

- Leverantörer har fått stärkta möjligheter att hänga med i teknikutvecklingen och därmed kunna vara kvar och stärka sin position som leverantör.

I Örebroregionen har projektet byggt upp ett baserbjudande som kan erbjudas till företagen. Man har dessutom prövat nya erbjudande för innovation och omställning som också kopplar ihop SME med stora bolag. Företagen är bättre förberedda för att ta ett steg i utvecklingstrappan. En del företag har påbörjat omställningen för att vara del av underleverantörskedjan till elektrifierade fordon.

Delmål**Delmål 1**

Leverantörsföretag i fordonsindustrin har bred kunskap om nya teknologier och grundläggande bastekniker vilket väckt deras nyfikenhet och drivkraft att utvecklas. De är frekventa användare av kommersiella tjänster och använder sig kontinuerligt av det offentliga stödsystemet i sin utveckling.

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Lena Kihl

Projektforum
2020-06-15

Projektbeskrivning
Dnr: 17RS1250

Delmål 2

Leverantörsföretag har vässat sin konkurrenskraft och påbörjat sin resa mot att antingen bli en toppleverantör eller att ställa om helt.

Delmål 3

5 företag har stärkt sin innovationsförmåga och konkurrenskraft genom programmet. De har stärkt sin roll som leverantör och eller hittat nya kunder, branscher eller marknader.

Delmål 4

10 kvinnor och deras chefer har tränats i teknik, spaning och ledarskap. Detta ger förutsättningar att utifrån mångfaldsperspektiv driva strategisk utveckling vilket ökar företagets resultat och konkurrenskraft.10

Delmål 5

Resultatet blir åtta tränade förändrings-ledare, 4 SME leverantörer, 2 offentlig sektor och 2 från akademien som har mod och tålamod att leda sig och sina verksamheter in i framtiden.

Delmål 6

Två genomförda pilotprojekt där SME och innovativa startups kopplats ihop med större företag för att lösa deras utmaningar. Allt dokumenteras i en process.

Aktiviteter

Projektplanen innehåller i huvudsak fyra områden 1. samordning, samverkan inom fordonsdalen i ÖMS - Stockholm; 2. Industriell leverantörsutveckling (Teknik, spaning och inspiration; Basprogram industriell utveckling och Spetsprogram) 3. Ledarskap för innovation och Förändring (Leda i förändring och kvinna i industrin 2.0) 4. Produkt- & tjänsteutveckling (Non Core och metod för idéutveckling).

TransMission projektet arbetar med två horisontella kriterier, jämställdhet och integration. Jämställdhet för att fordonsindustrin är en väldigt mansdominerad bransch med endast 17% kvinnor och integration för att det är ett aktuellt ämne. Tillverkningsindustrin har av tradition varit en startplats för många nyanlända, medan industrin haft svårare att skapa möjligheter för människor med funktionsnedsättning på något sätt. Programmen Leda i förändring och Kvinna i Industrin adresserar jämställdhet.

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Lena Kihl

Projektforum
2020-06-15

Projektbeskrivning
Dnr: 17RS1250

Bokförda kostnader	2020	2021	2022	2023	Totalt
Egen personal	1 063 193	2 596 374	2 656 396	540 554	6 856 517
Externa tjänster	689 500	1 545 900	1 086 650	226 712	3 548 762
Resor och logi	70 000	170 000	170 000	40 000	450 000
Investeringar					
Indirekta kostnader	177 010	432 261	442 259	93 191	1 144 721
Summa bokförda kostnader	1 999 703	4 744 535	4 355 305	900 457	12 000 000

Finansiär	2020	2021	2022	2023	Totalt
Offentlig finansiär					
Region Örebro län	675 000	750 000	750 000	125 000	2 300 000
Region Sörmland	250 000	500 000	500 000	100 000	1 350 000
Eskilstuna kommun	350 000	400 000	400 000		1 150 000
Region Västmanland	400 000	400 000	400 000		1 200 000
ERUF	324 703	2 694 535	2 305 305	675 457	6 000 000
Summa finansiering	1 999 703	4 744 535	4 355 305	900 457	12 000 000

6

Redovisning av delegationsbeslut

19RS10494

Redovisning av delegationsbeslut

Sammanfattning

Regional tillväxtnämnd har överlåtit sin beslutanderätt till ordförande eller tjänsteman i enlighet med gällande delegationsordning. Dessa beslut ska redovisas till den nämnd som har fattat beslut om delegering. Nu redovisas följande beslut:

1. Beslut av områdeschef för Näringslivsutveckling. Företagsstöd enligt punkt 3.3 i delegationsordningen för perioden 2020-04-22 – 2020-05-30. Diarienummer 20RS4806 med flera.
2. Beslut av regional tillväxtnämnds ordförande. Brådskande beslut enligt punkt 1.5 i delegationsordningen. Positionspapper kring TEN-E. Diarienummer 20RS7061.
3. Beslut av förvaltningschef Regional utveckling. Regionala utvecklingsstöd enligt punkt 3.2 i delegationsordningen. Diarienummer 20RS5938 och 20RS6187.

Förslag till beslut

Regional tillväxtnämnd beslutar

att godkänna redovisningen.

Petter Arneback
Regional utvecklingsdirektör

Företagsstöd

Perioden: 2020-04-22 – 2020-05-30

Dnr	Stöd	Företag	Bransch/Prioritering	Kön	Kommun	Belopp	Beslutsfattare Områdeschef
20RS4806	Kommersiell service	Vedlunds i Närkes Kil	Livsmedelshandel	M	Örebro	75 000	Kristina Eklöf
NypsID: Regt- 53-20	Omställningscheck	Carmentus AB	Talarförmedling	K	Örebro	45 000	Kristina Eklöf
NypsID: Regt- 63-20	Mikrobidrag	Bild & Kultur AB	Information/Dataprogram merare	K	Askersund	8 680	Kristina Eklöf
NypsID: Regt- 49-20	Såddbidrag	Hjaldahl Group AB	Ny produkt till idrottsföreningar	M	Örebro	150 000	Kristina Eklöf
NypsID: Regt- 48-20	Såddbidrag	LHJB Mjukvaruutveckling AB	Apputveckling	M	Örebro	150 000	Kristina Eklöf
NypsID: Regt- 35-20	Investeringsbidrag	Karlskoga Verktygsteknik AB	Tillverkningsindustri	M	Karlskoga	677 500	Kristina Eklöf
NypsID: Regt- 50-20	Investeringsbidrag	Laxo Mekan AB	Tillverkningsindustri	M	Laxå	759 805	Kristina Eklöf
NypsID: Regt- 57-20	Investeringsbidrag	Bångbro Strip Steel AB	Tillverkningsindustri	M	Ljusnarsberg	429 333	Kristina Eklöf
NypsID: Regt- 61-20	Omställningscheck	Kerstin Önnebo	Pod-utveckling	K	Örebro	89 100	Kristina Eklöf
NypsID: Regt-58-20	Såddbidrag	Deadbolt AB	Spelupplevelser /Ej innovativ	M	Örebro	Avslag	Kristina Eklöf
NypsID: Regt-54-20	Såddbidrag	Cutsvelih CLS AB	Idrottsutveckling /Ej innovativ	M	Örebro	Avslag	Kristina Eklöf
NypsID: Regt-60-20	Mikrobidrag	Nalles Bil	Bilförsäljning Avslag pga konkurrens mm	M	Örebro	Avslag	Kristina Eklöf
NypsID: Regt-55-20	Konsulttjänst	Neurolarm AB	Forskningsbolag inom AI	K	Örebro	38 400	Kristina Eklöf
20RS4562	Kommersiell service	Närbutiken i Pålsboda AB	Livsmedelshandel	M	Hallsberg	82 717	Kristina Eklöf
20RS3567	Kommersiell service	Henrik Franzéns Livs AB	Livsmedelshandel/ Miljöeffektivisering	M	Örebro	800 000	Kristina Eklöf
NypsID: Regt-68-20	Mikrobidrag	Blå Bergen Kraft & Hälsa AB	Besöksnäring	K	Örebro	24 000	Kristina Eklöf
NypsID: Regt-70-20	Omställningscheck	Retenua AB	Utvecklingsbolag inom teknik	M	Örebro	135 000	Kristina Eklöf
NypsID:	Mikrobidrag	Blå Bergen Kraft &	Besöksnäring	K	Örebro	20 500	Kristina Eklöf

Regt-71-20		Hälsa AB					
NypsID: Regt-77-20	Omställningscheck	VA Fint Foto i Örebro AB	Fotograf/Media	K	Örebro	21 600	Kristina Eklöf
NypsID: 216029	Särskilt driftstöd till utsatta butiker	Vedevåg Livs	Livsmedelshandel	M	Lindesberg	82 346	Kristina Eklöf

Tjänsteställe, handläggare
Energi och klimat, Ylva Gullberg

Datum
2020-06-29

Delegationsbeslut
Dnr: 20RS7061

Delegationsbeslut för positionspapper kring TEN-E

Ärendebeskrivning

EU Kommissionen har med anledning av den nyligen antagna övergripande strategin ”Den gröna given” valt att se över och uppdatera EU:s regelverk för energiinfrastruktur (TEN-E förordningen). I TEN-E-förordningen fastställs regler för en snabb utveckling av, och driftskompatibilitet för, gränsöverskridande infrastruktur i form av TEN-E-nät, i syfte att uppnå EU:s energipolitiska mål. I samband med ett officiellt samråd om TEN-E förordningen har Region Örebro län valt att positionera oss politiskt i frågan.

Underlag

- Position kring transeuropeiska energiinfrastrukturer (TEN-E)

Uppföljning

Ingen uppföljning krävs.

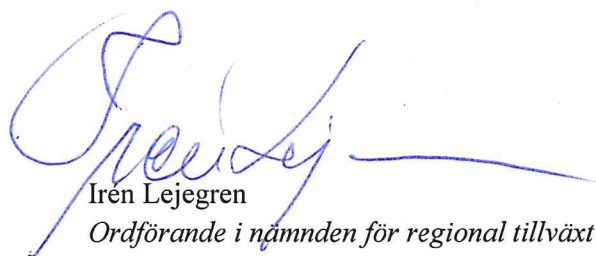
Ekonomiska konsekvenser

Beslutet får inga konsekvenser för Region Örebro läns ekonomi.

Beslut

Ordförande i nämnden för regional tillväxt beslutar

att anta positionen kring transeuropeiska energiinfrastrukturer (TEN-E) och besvara samrådet kring TEN-E förordningen

Iren Lejgren
Ordförande i nämnden för regional tillväxt

Beslutet är fattat i enlighet med gällande delegationsordning.

Tjänsteställe, handläggare
Regional utveckling, Lena Kihl

Datum
2020-06-15

Beteckning
20RS5938

Almi Företagspartner Mälardalen AB
Köpmangatan 23-25
702 23 Örebro

Medfinansiering av RES 2020 Örebro och Västmanland

Almi Företagspartner Mälardalen AB ansöker om 360 000 kr för projekt RES 2020 Örebro och Västmanland.

Ansökan avser perioden 2020-03-17 – 2020-11-30.

Beslutet

- Almi Företagspartner Mälardalen AB beviljas 25 % av projektets bokförda kostnader, dock högst 360 000 kr, för genomförande av projekt projektnamn.
- Projektet får påbörjas tidigast 2020-03-17 och avslutas senast 2020-11-30.
- Finansiering sker inom ramen för regionalt utvecklingsstöd - statligt stöd.

Följande villkor gäller för Region Örebro läns beslut:

- Beslutet gäller under förutsättning att projektets budget är fullt finansierad.
- I samband med genomförandet av projektet ska det framgå att Region Örebro län medfinansierar projektet.
- I övrigt gäller Region Örebro läns Allmänna villkor för medfinansiering.

Sammanfattning

Projektet ska ta fram en regional handlingsplan för RES-arbetet i Örebro och Västmanlands län inklusive en marknad- och kommunikationsplan.

Skäl till beslut

Projektet genomförs enligt den regionala utvecklingsstrategins prioriterade områden, Näringsliv och entreprenörskap och bidrar till att nå målet om Ökad global konkurrenskraft. Att vidareutveckla Regional Exportsamverkan ligger också i linje med Handlingsplan för Näringsliv och entreprenörskap.

För 2019 har Nämnden för regional tillväxt fattat beslut om inriktning för finansiering för det statliga anslaget 1:1 regionala tillväxtåtgärder (2018-11-28 § 83). Enligt inriktningsbeslutet är projektet prioriterat enligt rangordningen ”2b. Ansökningar inom prioriterade områden Innovationskraft och specialisering samt Näringsliv och entreprenörskap.

Projektägaren bidrar inte med någon egen kontant medfinansiering, vilket innebär ett avsteg från Region Örebro län riktlinjer ”Finansiering från det statliga anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder”.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

I Sveriges nya nationella export- och investeringsstrategi ligger fokus på att Hela Sverige ska exportera. Strategin innehåller 5 strategiska målsättningar där detta projekt främst inriktas på den andra: Fler små och medelstora företag ska exportera.

Det finns fortfarande en vag bild hos många företag med exportpotential av den regionala exportsamverkan och detta vill projektet ändra på. Den digitala regionala kommunikationen behöver förbättras och utvecklas för att på ett tydligare sätt nå ut med våra RES erbjudanden till relevanta målgrupper. Det behöver produceras kommunikationsmaterial som är användbart över tid och som kan uppdateras och återanvändas såsom t ex webb-sända utbildningspass, filmer där företag berättar om sin export tillsammans med RES rådgivare. Det behövs företagsambassadörer för RES som kan kommunicera till andra företagare.

Ett speciellt fokus ska ligga på kvinnors företagande och internationalisering.

Projektets övergripande mål

Fler exporterande företag i båda länen, ökad export i redan exporterande företag. Fler företag som drivs av kvinnor tar klivet ut på en internationell marknad.

Projekt mål

En regional handlingsplan för RES arbetet i två län som även innehåller en marknad- och kommunikationsplan.

Aktiviteter

Anlita en extern processledare för att påbörja arbetet med regional strategisk handlingsplan med gemensamma mål. Samla RES aktörer och definiera de olika RES-aktörernas roller och uppdrag.

Ta fram en kommunikationsstrategi/ plan för RES som ska tydliggöra vad, hur, när och till vilken målgrupp man kommunicerar. Skapa rutiner och riktlinjer kring kommunikation som tydliggör hur RES-specifika aktiviteter/ aktörsspecifika aktiviteter kommuniceras. Producera gemensamt kommunikationsmaterial. Digital kampanj för RES värdeerbjudande. Riktad kampanj för prioriterade underrepresenterade målgrupper. Producera digitalt och återanvändbart kommunikationsmaterial.

Strukturerade sambesök där EEN/Almi/Business Sweden i första hand väljer ut ett antal företag i länen som ska besökas, med syfte att bygga kundrelationer, få förståelse för kunders behov, få kunder att förstå Almi's RES erbjudanden. Ett lärande mellan RES aktörer.

Planering och genomförande av en förmiddag i båda länen med olika talare kring export.

Ingående kommuner

Kommunerna i Örebro och Västmanlands län

Perspektiv

För att nå fler företag som drivs av kvinnor kommer projektet dels att använda sig av den rapport och den info som kommer fram genom den studie EEN genomför under våren kring kvinnors företagande för att få en förståelse och kunskap kring behov av stöd och kompetens. Samarbete kommer att ske med näringslivschefer och andra nätverk för att komma i kontakt med företag som drivs av kvinnor. I handlingsplanen och kommunikationsplanen kommer det att sättas upp mål och metoder för hur man ska nå fler kvinnor. En diskussion med övriga RES aktörer inleds kring detta inom ramen för projektet.

Företagare med utländsk bakgrund är en prioriterad målgrupp inom Almi. Detta är en målgrupp som inte nås fullt ut vad gäller internationalisering och RES arbetet. Även här kommer projektet i handlingsplanen och kommunikationsplanen att sätta upp mål och hitta metoder för att nå gruppen. Projektet kommer att söka nätverk där man når målgruppen samt diskutera arbetssätt med de andra RES aktörerna.

I arbetet med den regionala handlingsplanen kommer projektet att diskutera och ta fram metoder för hur de kommunicerar en hållbar export och även vad det innebär för dem själva som RES aktörer och som rådgivare. En fråga som är intressant att diskutera i projektet, är om det går att hitta en KPI som mäter hållbar export? I dialog med företagen behöver Almi vara mer rustat för att diskutera hållbarhet som en affärsmöjlighet.

Långsiktighet

De planerade aktiviteterna ska leda till ett påbörjat arbete med en regional strategisk handlingsplan för internationalisering för RES Örebro och Västmanland, inklusive en plan för långsiktig finansiering och utveckling av RES - tydlig rollfördelning inom RES och gemensamma mål. Det ska finnas en tydlighet i vad man mäter och hur man mäter resultat och effekter av RES-arbetet.

Uppföljning

Genomförda aktiviteterna kommer att följas upp löpandes. Arbetet med regional handlingsplan samt deltagande företag kommer att utvärderas. Resultatet kommer att spridas till RES aktörer samt politiken. Kommunikationsmaterial kommer att kommuniceras på verksamt.se och via andra sociala media.

Projektorganisation

Projektet leds av en projektledare på Almi Mälardalen som har till uppgift att utveckla, genomföra, marknadsföra, rapportera projektet samt engagera och samarbeta med övriga RES aktörer. Samverkanspartner kommer att vara Handelskammaren Mälardalen, Region Västmanland och Region Örebro län. Övriga samarbetspartners kommer att vara RES- aktörer i både Västmanland och Örebro län.

Avgränsning ordinarie verksamhet

Både Region Örebro län och Region Västmanland har gett Almi i uppdrag att operativt driva RES i länen. Inom RES i båda länen samverkar utvalda aktörer för att stötta företag i sin internationalisering. Att ta fram en regional handlingsplan som bygger på den nya export- och investeringsstrategin är något helt nytt. Likaså marknadsföringsmaterialet som projektet ämnar ta fram och lansera finns inte idag.

Kostnads- och finansieringsbudget

Kostnader	2020	Finansiär	2020
Bokförda kostnader		Offentlig finansiär	
Egen personal	738 722	Region Örebro län 1:1	360 000
Externa tjänster	580 470	Region Västmanland 1:1	360 000
Resor och logi	10 000	Tillväxtverket	720 000
Indirekta kostnader (schablon)	110 808		
Summa bokförda kostnader	1 440 000	Summa finansiering	1 440 000

För Region Örebro län

Petter Arneback
Regional utvecklingsdirektör

Eva Getzman
Enhetschef

Tjänsteställe, handläggare
Regional utveckling, Lena Kihl

Datum
2020-06-15

Beteckning
20RS6187

Inkubera i Örebro AB
Stenbackevägen 6
702 25 Örebro

Medfinansiering av Förutsättningar för Ängelinvestbolag i Örebro län och samarbete med Saminvest

Inkubera i Örebro AB ansöker om 200 000 kr för projekt Förutsättningar för Ängelinvestbolag i Örebro län och samarbete med Saminvest. Ansökan avser perioden 2020-09-01—2021-06-30.

Beslutet

- Inkubera i Örebro AB beviljas 45 % av projektets bokförda kostnader, dock högst 200 000 kr, för genomförande av projekt Förutsättningar för Ängelinvestbolag i Örebro län och samarbete med Saminvest.
- Projektet får påbörjas tidigast 2020-09-01 och avslutas senast 2021-06-30.
- Finansiering sker inom ramen för regionalt utvecklingsstöd - statligt stöd.

Följande villkor gäller för Region Örebro läns beslut:

- Beslutet gäller under förutsättning att projektets budget är fullt finansierad.
- I samband med genomförandet av projektet ska det framgå att Region Örebro län medfinansierar projektet.
- I övrigt gäller Region Örebro läns Allmänna villkor för medfinansiering.

Sammanfattning

Projektet ska utreda förutsättningarna för uppsättning av ett ÄIB (ÄngelinvestBolag) i Örebro län.

Skäl till beslut

Projektet genomförs enligt den regionala utvecklingsstrategins prioriterade områden, Innovationskraft och specialisering och bidrar till att nå målet om Ökad tillväxt i näringslivet.

För 2019 har Nämnden för regional tillväxt fattat beslut om inriktning för finansiering för det statliga anslaget 1:1 regionala tillväxtåtgärder (2018-11-28 § 83). Enligt inriktningsbeslutet är projektet prioriterat enligt rangordningen ”2b. Ansökningar inom prioriterade områden Innovationskraft och specialisering samt Näringsliv och entreprenörskap.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Utifrån att ta tillvara på potentialen i Örebroregionens innovativa startup- och scaleup-företag är kapitalförsörjning en viktig del. Kapitalförsörjningen för dessa företag förlitar sig på såväl mjuka (bidrag, offentligt stöd) som hårda medel (ägarkapital, lån, externa finansiärer) men är annorlunda och generellt sett svårare än för företag med beprövade affärsmodeller och tekniker som bas. Konsekvensen av det innebär att dessa affärssatsningar är mer beroende av ägarkapital och affärsänglar som kan bidra med såddkapital och kompetens för att överleva och klara av de tidiga faserna. Med extern kapital kommer även ett driv mot affären och ekonomisk utveckling vilken är positiv då kundintäkter är den intäktskälla som ska nås så snabbt som möjligt.

Sett i ett nationellt och internationellt perspektiv så har de väl fungerande regionerna/miljöerna utvecklade och välfungerande lokal/regional kapitalförsörjning i tidiga faser för att längre fram kunna växla upp med annan typ av kapitalförsörjning och såväl nationella som internationella aktörer (som inte är så intresserade av att gå in i så tidiga faser som sådd). För att Örebroregionen ska kunna ta tillvara på den potential och den existerande kraft som finns inom detta segment behövs insatser inom detta område, och då framför genom att skapa strukturer för att kunna öka dels investeringarna i denna typ av företag och dels öka kompetensen hos investerare i hur de kan och vill bidra med både kapital och kunskap.

I den studie som Region Örebro län och Västmanlands län har utfört (mha Oxford Research) finns det flera intressanta slutsatser och rekommendationer. En av dem är att undersöka möjligheterna att nyttja Saminvests matchningserbjudande på ägarkapitalsidan i Örebro län. För att detta ska vara möjligt behöver det finnas en central aktör för det som håller kompetens och kvalitet över tiden. Sett till andra områden i Sverige så har det gjorts genom så kallade ÄngelInvestBolag (ÄIB), exempelvis i Stockholm via STING sedan många år, Minc i Malmö och Arctic Business i Norrbotten och Västerbotten. Det finns även ett antal helt privata initiativ som då arbetar utifrån sina investeringsprinciper och ägardirektiv (som kanske inte alltid matchar det som ett regionalt innovationssystem vill uppnå).

Sett ur ett internationellt perspektiv (se rapporten European-Startups-Launch-Report från Dealroom.co och siftd) så växer det europeiska riskkapitalet vilket är en förutsättning för att Europa ska kunna utveckla och behålla de innovativa företag som skapas. Där visas tydligt att Sverige har en hög position och vill Sverige fortsätta ligga högt så är dessa underliggande regionala kapitalförsörjningsstrukturer en nyckelkomponent i det regionala innovationsstödssystemet.

Projektet kommer att jobba med ett antal målgrupper och aktörer;

- Innovativa startups och scaleups
- Affärsänglar
- Investmentbolag
- Grupper/nätverk av investerare
- Regionala banker
- Inkubatorer/aktörer i Sverige med viktiga erfarenheter
- Saminvest

Projektets övergripande mål

- Regionens kapitalförsörjning och möjliggörande av såddkapital för innovativa startups och scaleups har utvecklats och ger bolagen tillgång till kapital och kompetens som inte varit möjligt tidigare.
- Regionens kapitalförsörjning till innovativa startups och scaleups sker genom Ängelinvestbolag med eller utan koppling till Saminvest.

Projekt mål

Förutsättning för uppsättning av ÄIB (ÄngelinvestBolag) är klart samt kunskaper och förutsättningar för samarbete med Saminvest verifierat.

Aktiviteter

Genomgång av dokumentation och erfarenheter från ÄIB-projektet som leddes av STING, Minc och AB ERFA-programmet för inkubatorer (delfinansierat av Vinnova).

Intervjuer med aktörer från ÄIB-projektet.

Intervjuer med affärsänglar och investerare från Örebroregionen.

Intervju med Saminvest.

Ingående kommuner

Örebro län

Regional samverkan

Projektet kommer att jobba med de aktörer som finns i regionen; ex Almi, Almi Invest, investeringsgrupper/nätverk (IBP, Innomagic, Myrina Invest, Svanberg Invest m.fl.).

Perspektiv

Jämställdhet och integration

För att eftersträva en jämn fördelning och möjlighet till deltagande oavsett kön, ålder, etnisk bakgrund eller kön, kommer projektet att vara noggranna i kommunikation (text, bilder, rörligt) samt att jobba med aktiv kontaktuppsökande verksamhet i de grupper/områden som är i minoritet. Projektet kommer att bearbeta minoritetsgrupper lite mer och därmed försöka öka integrationen av utrikesfödda som möjliga investerare på sikt.

Långsiktighet

Faller arbetet med ÄIB väl ut kommer det att fortsätta att etableras och kopplas till Saminvests investeringar (på kort eller på längre sikt). Regionens kapitalförsörjning och möjliggörande av såddkapital för startups har utvecklats och ger bolagen tillgång till kapital och kompetens som inte varit möjligt tidigare.

Uppföljning

Projektet följs upp löpande.

Resultatspridning

Efter projektets avslut bjuds representanter från målgrupperna in till en resultatpresentation. Resultatet kommer att spridas kontinuerligt där det går och vid slutet av projektet i lämplig form (rapport, fysiskt möte, webbsändning etc).

Projektorganisation

Förutom projektledare består projektgruppen av expert inom affärsängelinvesteringar, expert inom juridik inom investeringsområdet, kommunikatör, kvalitetssäkring och metodutveckling, ekonomi/rapportering. Styrgrupp; Näringslivsdirektör Örebro kommun, Chef för Område Näringslivsutveckling Region Örebro län samt styrelseordförande för Örebro universitet Holding AB.

Avgränsning ordinarie verksamhet

Inkubera har i dagsläget inget uppdrag att arbeta med ÄIB.

Kostnads- och finansieringsbudget

Bokförda kostnader	2020	2021	Totalt
Egen personal	104 960	131 200	236 160
Externa tjänster	99 500	99 500	199 000
Resor och logi	5 000	9 840	14 840
Summa bokförda kostnader	209 460	240 540	450 000

Finansiär	2020	2021	Totalt
Offentlig finansiär			
Region Örebro län 1:1	95 000	105 000	200 000
Örebro kommun	75 000	75 000	150 000
Inkubera	39 460	60 540	100 000
Summa finansiering	209 460	240 540	450 000

För Region Örebro län

Petter Arneback
Regional utvecklingsdirektör

Eva Getzman
Enhetschef

7

Information

Utrikesföddas etablering på arbetsmarknaden i Örebro län – ett kunskapsunderlag

Förord

En väl fungerande kompetensförsörjning är central för att nå en hållbar utveckling och tillväxt. Det gäller Sverige i stort såväl som för Örebro län. Att arbetslivet har tillgång till och kan anställa rätt kompetens är avgörande för bland annat arbetsgivares produktivitet och förmåga att växa, för ökade möjligheter att finansiera vår gemensamma välfärd genom skatteintäkter och för social sammanhållning. Vidare är det viktigt utifrån individens perspektiv då möjlighet till egenförsörjning bidrar till ökad hälsa och bättre livsförutsättningar.

Under de senaste åren har invandringen till Sverige och Örebro län ökat, inte minst på grund av konflikter runt om i världen och 2018 var ungefär 17 procent av Örebro läns befolkning utrikesfödd. De utrikesföddas situation på arbetsmarknaden har under en tid varit en aktuell fråga.

Det verkar vara svårare för utrikesfödda att etablera sig på arbetsmarknaden och att få examen eller studieerfarenhet från utlandet att tillgodoräknas. Samtidigt vet vi att många av de utrikesfödda faktiskt är i arbetsför ålder. De skulle kunna vara självförsörjande och bidra till den gemensamma välfärden. Men de behöver i högre grad beredas möjlighet att göra inträde på arbetsmarknaden.

Denna rapport är beställd av Region Örebro län, finansierad genom medel från Tillväxtverket och framtagen av WSP Advisory. Rapporten syftar till att belysa situationen kring utrikesföddas etablering på arbetsmarknaden i Örebro län och i länets kommuner.

Förhoppningen är att rapporten kan bidra till ökad insikt om nuläget och även bidra i de dialoger som sker för att realisera de möjligheter och insatsområden som arbetsgivare, utbildningsanordnare och andra kompetensfrämjande aktörer uttryckt i den regionala utvecklingsstrategin och i regional handlingsplan för kompetensförsörjning.

Petter Arneback

Regional utvecklingsdirektör, Regional utveckling, Region Örebro län

Innehåll

Sammanfattning	4
Definitioner i rapporten.....	5
Inledning	6
Nuläge – utrikesfödda i Örebro län	7
Utrikesfödda står för huvuddelen av befolkningstillväxten under 2000-talet ..	7
Syrien – det vanligaste ursprungslandet.....	8
Gynnsam befolkningsstruktur bland utrikesfödda	10
Utrikesföddas etablering på arbetsmarknaden	12
Utrikesföddas anknytning till arbetsmarknaden.....	12
Faktorer som påverkar utrikesföddas etablering	13
Läget i Länet	15
En femtedel av befolkning är utrikes född	15
Utbildningsnivå hos utrikesfödda.....	16
Sysselsättning bland utrikesfödda	19
Matchning av utrikesfödda på arbetsmarknaden.....	30
Inomregionala skillnader.....	35
Skillnader avseende utrikesfödda bland kommunerna.....	35
Skillnader i etablering för utrikesfödda mellan kommunerna.....	38
Matchning	41
Avslutande kommentar	45
Referenser	47
Bilaga 1: Befolkningspyramider på kommunnivå, år 2018	48
Bilaga 2: Sysselsatta fördelat på bransch och födelseregion, år 2017	60
BILAGA 3: Utbildningsnivå, kommunvis – fördelat på kön och födelsebakgrund, år 2017	66
BILAGA 4: Matchning efter kön, födelsebakgrund och utbildningsnivå, år 2017	68

Sammanfattning

Denna rapport beskriver de utrikesföddas etablering på arbetsmarknaden i Örebro län. I dag förvärvsarbetar knappt sex av tio utrikesfödda i arbetsför ålder. Bland de som är födda utanför Europa förvärvsarbetar endast hälften. Befolkningsstrukturen är gynnsam bland utrikesfödda med en stor andel i arbetsför ålder. De utgör därmed ett komplement till den totala befolkningsstrukturen som domineras av många äldre.

Med ökande kompetensförsörjningsproblem på Örebro läns arbetsmarknad utgör de utrikesfödda därmed en potential för att motverka framtida kompetensbrister. Att öka de utrikesföddas etablering på arbetsmarknaden bidrar till ökad tillväxt genom att fler kommer i arbete och får inkomster vilket ökar efterfrågan på varor och tjänster vilket är positivt för regionens ekonomiska utveckling.

Förvärvsgraderna är lägst för de med endast förgymnasial utbildning. I dag är en gymnasieutbildning ofta ett minimikrav för att kunna bli anställningsbar. Samtidigt saknar nästan en tredjedel av de som är födda utanför Europa en gymnasieutbildning. Därför är särskilda utbildningssatsningar för utrikesfödda och i synnerhet för de som är födda i övriga världen ett viktigt framtida insatsområde. Detta för att lyfta de utrikesföddas kompetens så att en större andel kan kvalificera sig som ”anställningsbara”.

En relativt stor grupp av de utrikesfödda är välutbildade och har en eftergymnasial utbildning. Även om förvärvsgraderna är relativt höga för denna grupp är de betydligt lägre än motsvarande grupp som är födda i Sverige. Insatser för att den kompetens som utrikesfödda med eftergymnasial utbildning bättre används är därmed också viktiga. Matchningen är också lägre bland utrikesfödda med gymnasial och eftergymnasial utbildning. Att matchningen är relativt låg för utrikesfödda innebär att deras humankapital inte nyttjas fullt ut på Örebro läns arbetsmarknad. Det finns därmed en tillväxtpotential genom att verka för att matchningen för denna grupp ökar.

Nyanlända är en grupp som har särskilt svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. Insatser för att påskynda nyanländas etablering är ett väldigt viktigt insatsområde. Detta ger vinster, sociala och ekonomiska, för såväl individen som samhället. Här kan lärdomar från branscherna Hotell och restaurang samt Byggverksamhet vara viktiga att dra. Dessa två branscher tillsammans med branschen Vård och omsorg fungerar som instegsbranscher för nyanlända i och med att de sysselsätter flest nyanlända.

Definitioner i rapporten

Sysselsatt dagbefolkning – sysselsatt befolkning efter arbetsställets belägenhet

Sysselsatt nattbefolkning – sysselsatt befolkning efter bostadens belägenhet

Förvärvsgrad – förvärvsarbetande (exklusive företagare) som andel av arbetsför befolkning 20–64 år

Matchad förvärvsgrad – förvärvsarbetande som arbetar i ett yrke som helt matchar (sett till ämnesinriktning och utbildningsnivå) utbildningen som andel av arbetsför befolkning 20–64 år (exklusive företagare)

Matchning/matchningsgrad – förvärvsarbetande som arbetar i ett yrke som stämmer väl överens med sin utbildning (där ämnesinriktningen stämmer helt med yrket och där utbildningsnivån helt matchar eller är lägre än vad arbetet kräver) andel av totalt antal förvärvsarbetande (20–64 år) (exklusive företagare)

Försörjningskvot – hela befolkningen dividerat med arbetsför befolkning (20–64 år)

Utrikesfödd – betecknar om en person är född i ett land utanför Sverige

Nyanländ – betecknar om en person har invandrat till Sverige från och med 2015. Enbart personer som har avsikt att stanna i Sverige minst ett år och som är folkbokförda i Sverige räknas enligt denna definition.

Inledning

På Länsstyrelsernas webbplats Information om Sverige slås fast att integration handlar om att känna tillhörighet i samhället. För att det ska realiseras behöver olika grupper, svenskfödda och utrikesfödda, mötas och ha utbyte med varandra. Skola och olika arenor inom civilsamhället kan utgöra mötesplatser för integration, men framförallt är det arbete och arbetsplatsen som, i det offentliga samtalet, lyfts fram som den viktigaste arenan för integration. Att ha ett arbete att gå till ger individen möjlighet till möte med det svenska samhället, en meningsfull sysselsättning och möjlighet till egen försörjning. Arbetsplatsen kan även vara en plats för möte med svensk kultur och en plats där språkkunskaperna i svenska utvecklas.

I många branscher, såväl inom offentlig som privat sektor, finns i dag en brist på arbetskraft. I många fall handlar det om ett tilltagande problem, då en stor del av arbetskraften är äldre och närmar sig pensionsålder. Detta gör etablering till en viktig fråga för kompetensförsörjning. Snabb etablering för nyanlända på arbetsmarknaden är inte i sig tillräcklig för att lösa hela problematiken med arbetskraftsbrist, men ur ett kompetensförsörjningsperspektiv är det självfallet nödvändigt att den del av befolkningen som kan arbeta också, i så stor uträkning som möjligt, är i arbete samt att deras kompetens tas tillvara på bästa möjliga sätt.

Utrikesföddas etablering är en komplex fråga som ställer stora krav på effektivt fungerande system för bland annat språk- och yrkesutbildning, på system för validering av reella kompetenser och kunskaper samt på individen det berör. Det ställer också krav på kvalitet i arbetsgivares rekrytering samt aktivt arbete för god arbetsmiljö, till exempel att hålla arbetsplatser fria från diskriminering. En kraftsamling på nationell nivå är viktig för effektiv etablering, men för att processen från uppehållstillstånd till arbete ska gå fortare än i dag behövs också insatser på såväl regional som lokal nivå.

Denna rapport ger en övergripande bild av läget för utrikesföddas anknytning till arbetsmarknaden i Örebro län. Den skall ses som ett kunskapsunderlag för aktörer i regionen som verkar för att öka utrikesföddas etablering på arbetsmarknaden. I grund och botten medför en ökad integrering en ökad möjlighet till tillväxt i regionen. Detta genom att fler kommer i produktivt arbete och att fler får inkomster vilket ökar efterfrågan på produkter och tjänster vilket i sin tur leder till ökad tillväxt. All data, om inte annat anges är hämtad från SCB:s mikrodatabas MONA.

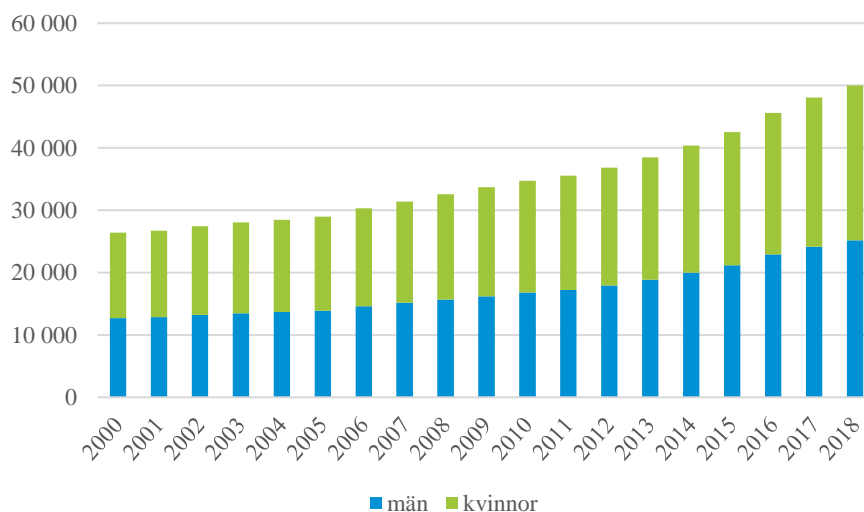
Nuläge – utrikesfödda i Örebro län

Av Örebro läns totala befolkning år 2018 på drygt 302 000 personer är 50 000 födda i ett annat land än Sverige. Det innebär att cirka 17 procent av befolkningen i Örebro län är utrikesfödda. I detta kapitel beskrivs hur antalet utrikesfödda och dess andel av den totala befolkningen har utvecklats i länet sedan början av 2000-talet. Det konstateras även att utrikesfödda under senare år svarar för nästan hela befolkningstillväxten i länet samt att de utrikesfödda har en gynnsam åldersstruktur vilket innebär att denna grupp utgör en potential för att lindra framtida komptensförsörjningsbrister.

Utrikesfödda står för huvuddelen av befolkningstillväxten under 2000-talet

Sedan början av 2000-talet har antalet utrikesfödda i Örebro nästan fördubblats. År 2000 uppgick de utrikesfödda till drygt 26 000 personer. År 2018 hade denna grupp vuxit till drygt 50 000 personer. Fram till för några år sedan var andelen kvinnor 1–2 procentenheter högre än män men sedan år 2014 är fördelningen mellan män och kvinnor bland utrikesfödda helt jämn.

Figur 1: Antal utrikesfödda i Örebro län, år 2000–2018

Andelen utrikesfödda av den totala befolkningen i Örebro län har ökat från knappt 10 procent år 2000 till cirka 17 procent år 2018. Under samma period ökade andelen utrikesfödda i Sverige från 11 till 19 procent. Under hela 2000-talet har Örebro haft en något lägre andel utrikesfödda i länet relativt riksgenomsnittet.

Figur 2: Utrikesfödda som andel av total befolkning i länet och riket under perioden 2000–2018

Under åren 2000–2018 ökade befolkningen i Örebro län med ca 28 600 personer. Antalet utrikesfödda ökade under samma period med ca 23 600 personer. Det innebär att ökningen i antalet utrikesfödda står för huvuddelen av befolkningstillväxten i Örebro län under 2000-talet.

Syrien – det vanligaste ursprungslandet

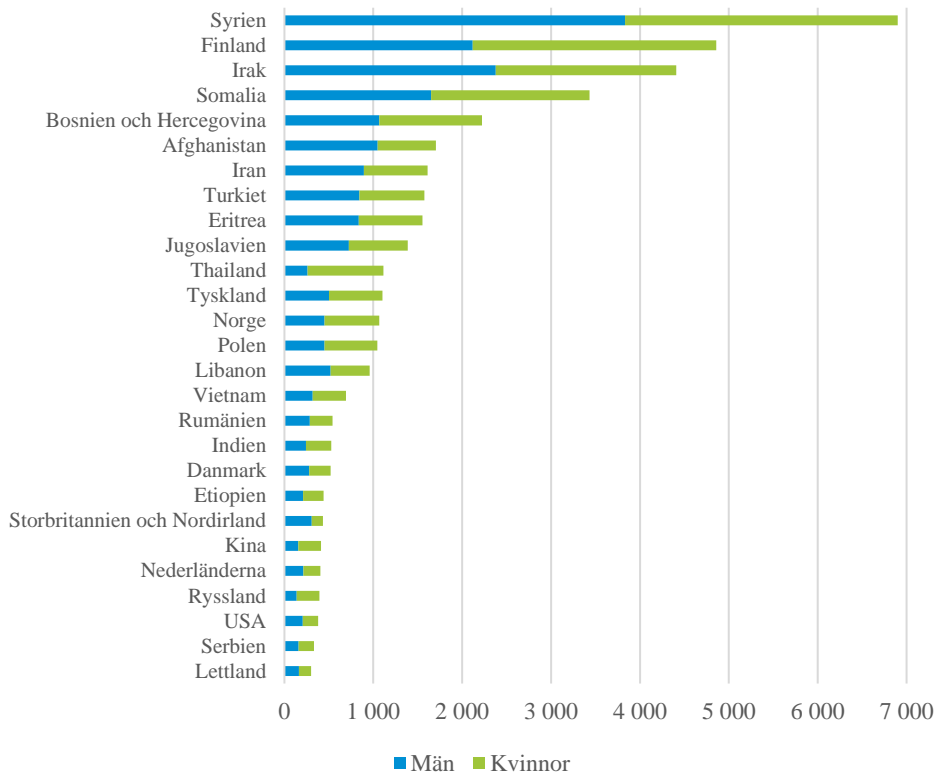
År 2015 noterades det högsta antalet asylansökningar i Sverige någonsin. Det uppgick till drygt 160 000 ansökningar, en ökning som framför allt var kopplad till inbördeskriget i Syrien. Medborgare från Syrien stod för närmare en tredjedel av ansökningarna under 2015. Även en stor grupp asylsökande kom från Afghanistan, varav en stor andel av dessa var ensamkommande barn.

Efter migrationspolitiska beslut om skärpta invandringsregler, sjönk siffran under 2016. År 2018 noterades 21 500 ha sökt asyl i Sverige. Samma år fick 11 200 personer uppehållstillstånd, och räknas därmed till statistiken som utrikesfödda i Sverige. Syrien är i dag det vanligaste födelselandet för utrikesfödda invånare i Sverige såväl som i Örebro län.

År 2018 fanns det närmare 7 000 invånare i Örebro län som var födda i Syrien. Några andra vanliga födelseländer bland de utrikesfödda i länet var Finland (4 900), Irak (4 400), Somalia (3 400), Bosnien och Hercegovina (2 200) och Afghanistan (1 700). Totalt finns det 27 olika länder representerade som födelseländer för utrikesfödda med minst 300 personer boende i Örebro län 2018.

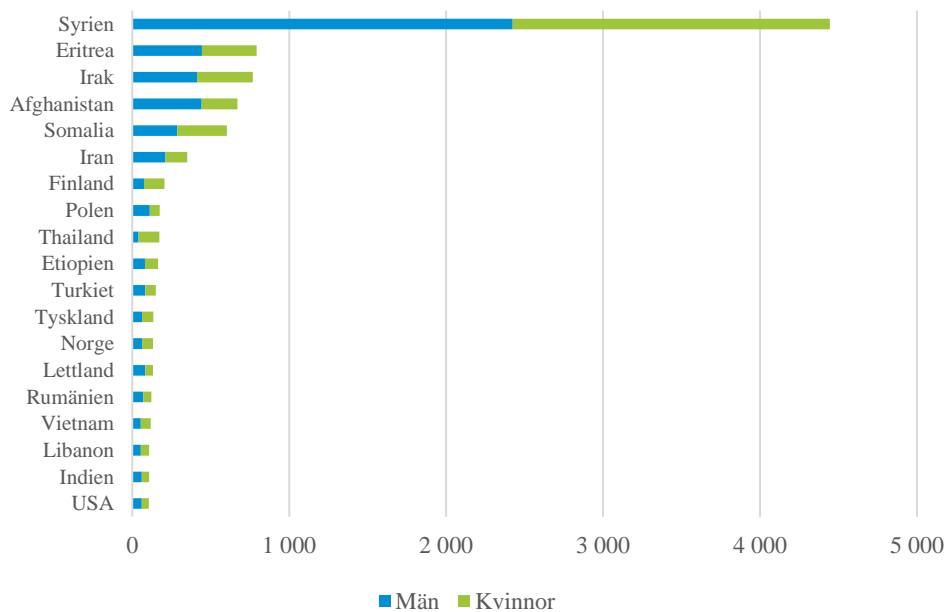
Personer från Syrien är den dominerande gruppen om de som anlänt under perioden 2015–2018 studeras.

Figur 3: Vanligaste födelseländer bland utrikesfödda i Örebro län, år 2018

Not: Som princip gäller att det som registreras som en persons födelseland är det land som existerade vid tiden för födelsen. Därmed omfattar personer födda i Jugoslavien både de som invandrade från Kroatien under exempelvis 1970-talet såväl som personer från Kosovo som i huvudsak kom till Sverige under 1990-talet.

Figur 4: Antalet nyanlända (2015–2018) bland utrikesfödda per födelseland i Örebro län

Gynnsam befolkningsstruktur bland utrikesfödda

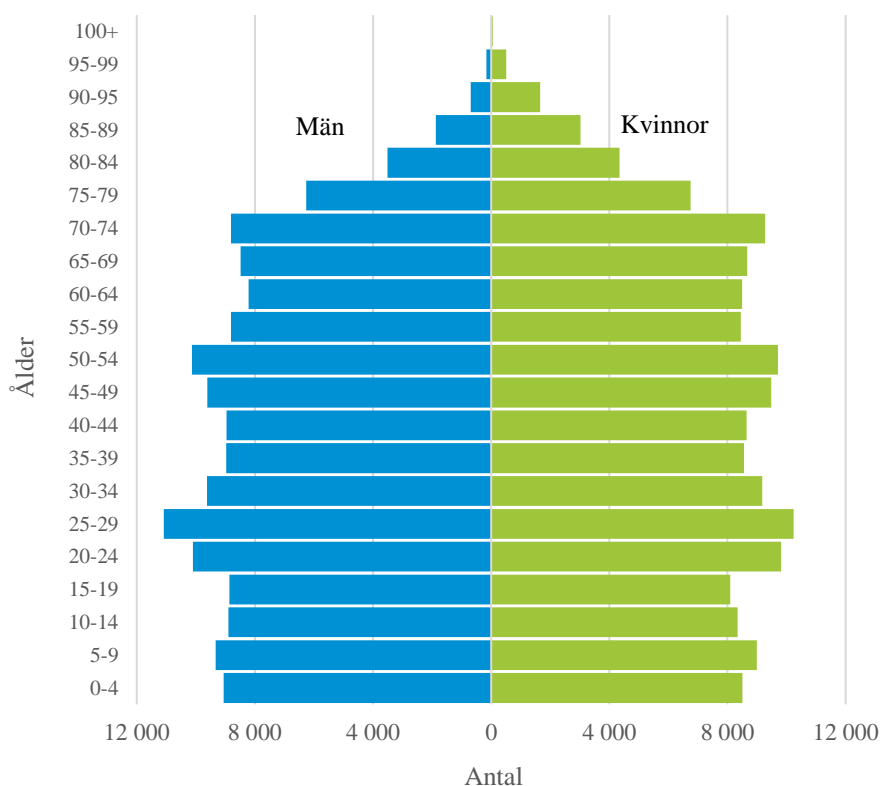
I figuren nedan redovisas Örebro läns befolkning för år 2018 fördelat på ålder och kön enligt en s.k. befolkningspyramid. "Befolkningspyramiden" för Örebro län påminner mer om ett torn på grund av att det finns många äldre personer i befolkningen och strukturen är liknande i andra län och i riket som helhet.

Relaterar man hela befolkningen med befolkningen i åldern 20–64 år erhålls den så kallade försörjningskvoten, enligt nedan:

$$\text{Försörjningskvot} = \frac{\text{Folkmängd}}{\text{Befolkning 20 – 64 år}}$$

Försörjningskvoten visar hur många av den totala befolkningen som försörjs av de som är mellan 20 och 64 år.¹ I Örebro län uppgick försörjningskvoten år 2018 till 1,8. Det innebär att 1,8 personer av den totala befolkningen försörjs av varje person som är mellan 20 och 64 år. Ju lägre försörjningskvot desto bättre ekonomiska förutsättningar för en region. Försörjningskvoten i Västmanlands och Östergötlands län uppgick år 2018 också till 1,8.

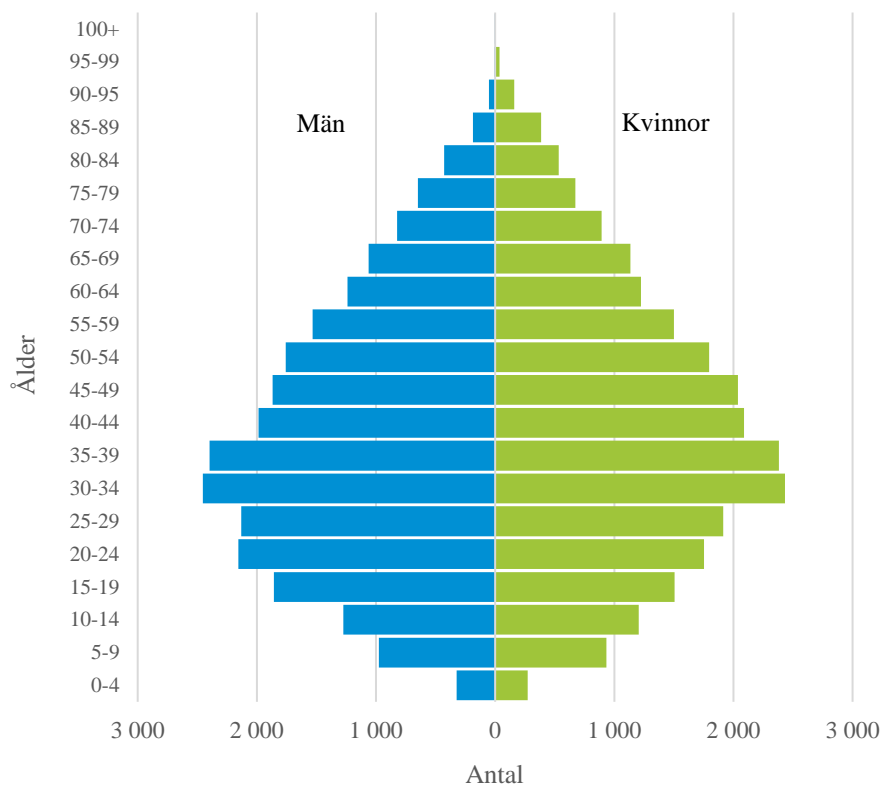
Figur 5: Befolkningspyramid för Örebro län, år 2018

¹ Försörjningskvot tar inte hänsyn till arbetslösheten som det görs när försörjningsbördan beräknas.

Studerar befolkningspyramiden för de utrikesfödda i Örebro län framstår en betydligt gynnsammare befolkningsstruktur. Som framgår av figuren nedan befinner sig huvuddelen av de utrikesfödda i arbetsför ålder. Drygt 69 procent av den utrikesfödda befolkningen i Örebro län utgörs av personer i arbetsför ålder, det vill säga 20–64 år. Försörjningskvoten bland utrikesfödda uppgår till endast 1,4. Det innebär att inom denna grupp försörjs 1,4 personer av den totala befolkningen av varje person som är mellan 20 och 64 år vilket är lägre än de 1,8 som gäller för hela befolkningen i länet. Eftersom en så stor andel av den utrikesfödda befolkningen utgörs av personer i arbetsför ålder innebär det ett rejält potentiellt kompetenstillskott för arbetsmarknaden i länet.

Figur 6: Befolkningspyramid för utrikesfödda i Örebro län, år 2018

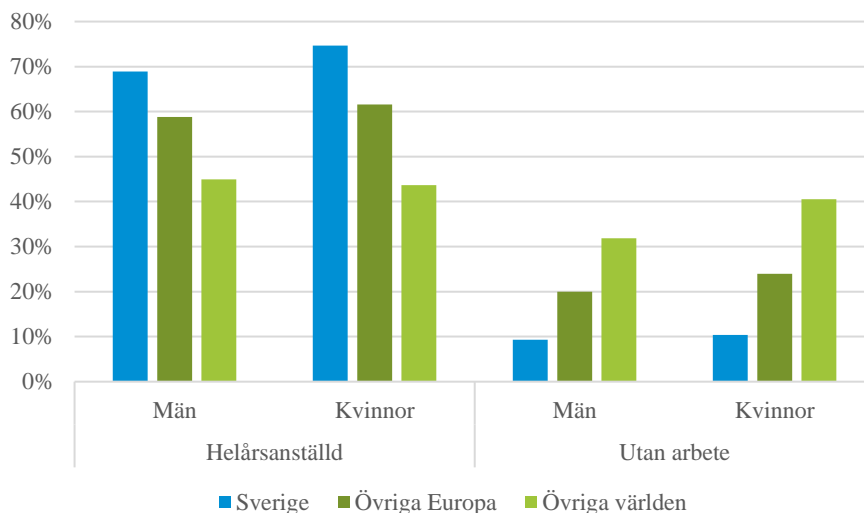
Utrikesföddas etablering på arbetsmarknaden

I detta kapitel redovisas inledningsvis hur de utrikesföddas anknytning till arbetsmarknaden i Örebro län ser ut i dag. Därefter presenteras en översiktlig genomgång av vilka faktorer som påverkar utrikesföddas etablering på arbetsmarknaden enligt tidigare rapporter/forskning.

Utrikesföddas anknytning till arbetsmarknaden

Figuren nedan visar en tydlig skillnad mellan svenskföddas och utrikesföddas anknytning till arbetsmarknaden. När det gäller de som i SCB:s statistik registreras som helårsarbetande är skillnaden mellan de som är födda i Sverige och de som är födda i övriga Europa drygt 10 procentenheter. Mellan svenskfödda och utomeuropeiskt födda är skillnaden mer dramatisk. För svenskfödda är 72 procent helårsarbetande och för utomeuropeiskt födda är endast 44 procent helårsarbetande.

Figur 7: Anknytning till arbetsmarknaden, andel av befolkningen (20–64 år) i Örebro län fördelat på födelseregion, år 2017

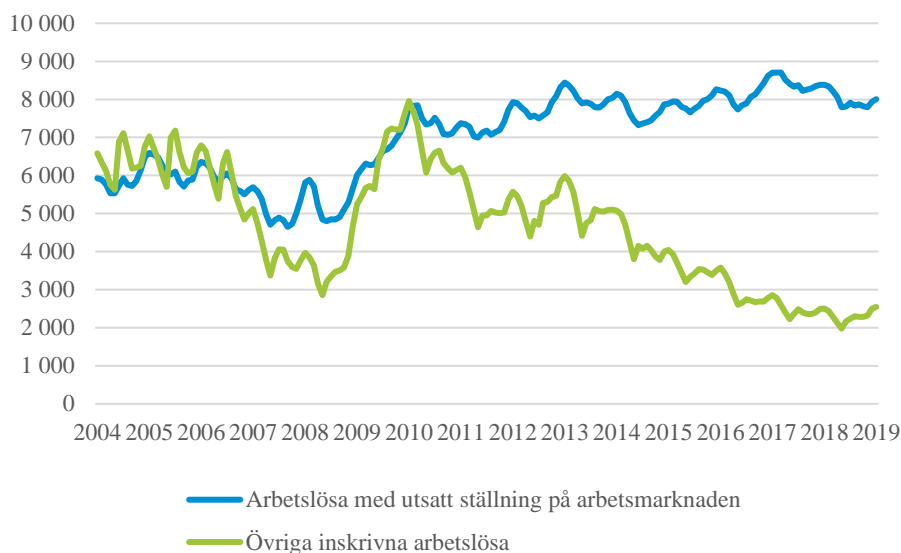

Arbetsförmedlingen använder i en analys av olika gruppers anknytning till arbetsmarknaden i Örebro län, år 2004–2019, ”arbetslösa med utsatt ställning på arbetsmarknaden” som en analyskategori (Figur 8). Till denna grupp räknas personer med förgymnasial utbildning, personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, arbetslösa i åldern 55–64 år samt utomeuropeiskt födda arbetslösa. Utomeuropeiskt födda utgör den avsevärt största gruppen inom denna kategori.

Analysen visar att arbetslösheten steg rejält för såväl gruppen med utsatt ställning som för övriga arbetslösa mellan 2008 och 2010. Förklaringen kan sannolikt härledas till finanskrisen som slog hårt mot sysselsättningen i Sverige och i övriga delar av

världen. Från 2010 sjunker sedan arbetslöshet i snabb takt fram till 2018, för övriga grupper. För gruppen med utsatt ställning ligger den dock kvar på ungefär samma nivå under resten av mätperioden. Analysen ger en tydlig bild av ett stort glapp mellan svenskfödda (som inte finns inom gruppen med utsatt ställning) och utomeuropeiskt födda, vad gäller anknytning till arbetsmarknaden.

Figur 8: Arbetslöshetens utveckling i Örebro län, år 2004–2019

Källa: Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik

Faktorer som påverkar utrikesföddas etablering

Utrikesfödda har generellt svårare att komma in på arbetsmarknaden än inrikes födda. Enligt Riksrevisionen tar det sju till tio år från mottagande till dess att hälften av de som är nyanlända i Sverige är etablerade på arbetsmarknaden (Riksrevisionen, 2015). Att utrikesfödda har lägre etableringsgrad (förvärvsgrad) än inrikesfödda beror bland annat på att utrikesfödda (på gruppnivå) har jämförelsevis lägre utbildningsnivå och bristande språkkunskaper. Men även boendesegregation och avsaknad av sociala nätverk som exkluderar gruppen utrikesfödda är faktorer som försvårar utrikesföddas inträde på arbetsmarknaden (Arena för tillväxt/Sweco, 2017).

Gruppen nyanlända har rätt att få etableringsinsatser utifrån en etableringsplan i högst två år, vilket Arbetsförmedlingen ansvarar för. Enligt SKL (2017) är det en alltför liten andel av gruppen som arbetar eller studerar efter att de lämnat etableringsinsatserna och skillnaderna är stora mellan män och kvinnor. Etableringsinsatsernas längd (i dagsläget 24 månader) är enligt SKL en faktor som påverkar individens möjlighet till etablering på arbetsmarknaden. Asylsökande och nyanlända står olika långt ifrån arbetsmarknaden, sett utifrån den individuella utbildningsnivån, språkkunskaper och befintliga sociala nätverk. Etableringsinsatsernas längd är enligt SKL inte tillräckligt lång för att nyanlända utan gymnasiekompetens ska hinna gå igenom grundläggande eller gymnasial vuxenutbildning under tiden de har etableringsersättning (SKL, 2017). För gruppen

nyanlända hindras också förutsättningarna för snabb etablering av bristen på bostäder: där det finns jobb saknas det som regel bostäder och tvärtom (Riksrevisionen, 2014).

Enligt Andersson (2017) är de individuella faktorerna som ålder, kön, ursprungsland och utbildningsnivå mest avgörande för nyanländas möjlighet till etablering på arbetsmarknaden. Ursprungsland har betydelse för etableringen då statistiken visar att medborgare från Norden och EU:s medlemsländer har betydligt högre förvärvsfrekvens än vad medborgare som kommit som flyktingar från Asien och Afrika har (SCB, 2014). Individens ålder har betydelse för huruvida en individ har hunnit tillgodogöra sig en gymnasial eller eftergymnasial utbildning (SCB, 2017). Närmare en fjärdedel av de utrikesfödda kvinnorna i åldrarna 20–64 år står i dag utanför arbetsmarknaden. Längre perioder av föräldraledighet tenderar att försena kvinnors etablering i arbets- och samhällslivet (regeringen.se).

En annan avgörande faktor för arbetsmarknadsetablering är i vilken region nyanlända börjar sitt nya liv. Andersson (2017) har forskat kring vilken betydelse startområdet har för invandrades sysselsättningsstatus efter sex år. Studien har kommit fram till att utav arbetsmarknadsregion, kommun och bostadsområde så är det vilken arbetsmarknadsregion man hamnar i som har störst påverkan. Nyanlända har jämförelsevis bäst förutsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden i Stockholmsregionen. Det är dock viktigt att ta hänsyn till hur lång tid en individ har varit i Sverige när etableringsgrad i olika regioner jämförs. Att endast studera etableringsgrad för gruppen ”utrikesfödda” utan hänsyn till vistelsetid i Sverige kan alltså ge missvisande resultat.

Arbetsmarknadsregionens karaktär, det vill säga efterfrågan på olika slags arbetskraft har således betydelse för individens etableringsmöjligheter (Andersson, 2017). Det är framförallt matchningen mellan arbetstagarens kompetens och efterfrågan hos arbetsgivare som påverkar individens möjlighet till etablering på arbetsmarknaden. Inom samtliga utbildningar är andelen förvärvsarbetande som har ett yrke på en kompetensnivå som matchar utbildningen, lägre bland utrikes än inrikesfödda (SCB, 2017). Detta kan bland annat förklaras av skillnader i språkliga förutsättningar, men det indikerar samtidigt att utrikesfödda strukturellt diskrimineras på arbetsmarknaden. Flera studier har bekräftat att diskriminering mot personer av annan härkomst än svensk förekommer vid rekrytering till svenska arbetsplatser (DO, 2012).

Andelen utrikesfödda som arbetar i ett yrke med höga kompetenskrav ökar med vistelsetidens längd i Sverige. Huruvida en utländsk utbildning är validerad eller ej har betydelse för andelen utrikesfödda som arbetar inom yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande (SCB, 2017). Informationen till nyanlända om hur man kan komplettera och få sin utbildning godkänd i Sverige är enligt SKL (2017) en faktor som påverkar huruvida en individ validerar sin utländska utbildning. Det är vanligare bland utrikes- än inrikesfödda med eftergymnasial utbildning att arbeta inom yrken där gymnasial kompetens är tillräckligt, eller inom yrken med inga eller låga formella utbildningskrav. Allra högst är förvärvsfrekvensen för utrikesfödda som har en svensk utbildning och en vistelsetid i landet på 20 år eller mer. Men inte heller denna grupp når upp till samma förvärvsfrekvens som inrikesfödda (SCB, 2017).

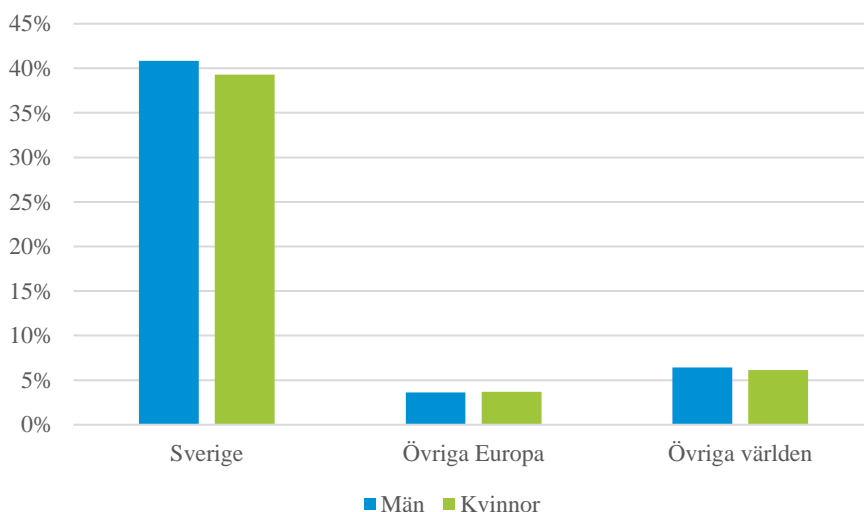
Läget i länet

I detta kapitel studeras till att börja med befolkningen i arbetsför ålder, dvs. 20–64 år. Denna grupp kan sägas utgöra det potentiella arbetskraftsutbudet inom länet. Inledningsvis redovisas hur befolkningen i arbetsför ålder fördelas efter födelseregion och hur utbildningsnivån bland dessa ser ut. Sedan följer ett avsnitt där sysselsättningen bland utrikesfödda står i fokus. I detta avsnitt visas att förvärvsgraden varierar med utbildningsnivå och att tid i landet är en avgörande faktor för anknytningen till arbetsmarknaden. Även inom vilka branscher de utrikesfödda är verksamma samt de vanligaste yrkena för denna grupp redovisas. Till sist studeras matchad förvärvsgrad där det framgår att denna generellt är lägre bland utrikesfödda jämfört med födda i Sverige.

En femtedel av befolkning är utrikes född

Befolkningen i arbetsför ålder, 20–64 år, är särskilt intressant att studera då denna grupp utgör det potentiella arbetskraftsutbudet i regionen. År 2017 var 80 procent av befolkningen i arbetsför ålder födda i Sverige. Av de 20 procent som var utrikesfödda var 7 procent födda i övriga Europa och 13 procent i övriga världen.

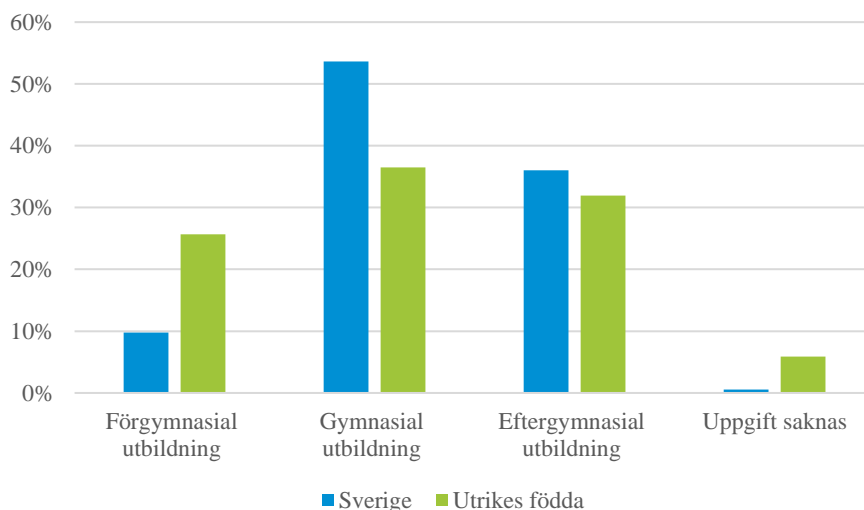
Figur 9: Befolkning 20–64 år i Örebro län efter födelseregion, år 2017

Utbildningsnivå hos utrikesfödda

Utbildningsnivån bland utrikesfödda är generellt lägre jämfört med de som är födda i Sverige medan andelen med uppgift saknas är betydligt högre bland utrikesfödda jämfört med de som är födda i Sverige.² Andelen med eftergymnasial utbildning skiljer sig dock åt relativt lite mellan de två grupperna. 36 procent av 20–64 åringarna som är födda i Sverige har en eftergymnasial utbildning. Motsvarande andel för utrikesfödda var 32 procent år 2017. En betydligt lägre andel av de utrikesfödda har en gymnasial utbildning som högsta utbildning jämfört med de som är födda i Sverige, 36 jämfört med 54 procent. Och, framförallt har mer än en fjärdedel av de utrikesfödda endast en förgymnasial utbildning som högsta utbildning vilket kan jämföras med endast 10 procent för de som är födda i Sverige. Av de som är födda i Sverige och har en förgymnasial utbildning som högsta utbildning har nästan samtliga (96 procent) genomgått 9-årig grundskola. Så är inte fallet bland de utrikesfödda. Inom denna grupp har endast 56 procent av de som har förgymnasial utbildning som högsta utbildning en 9-årig utbildning medan 44 procent har en kortare förgymnasial utbildning.

Figur 10: Befolkningens (20–64 år) utbildningsnivå för födda i Sverige respektive utrikesfödda, år 2017

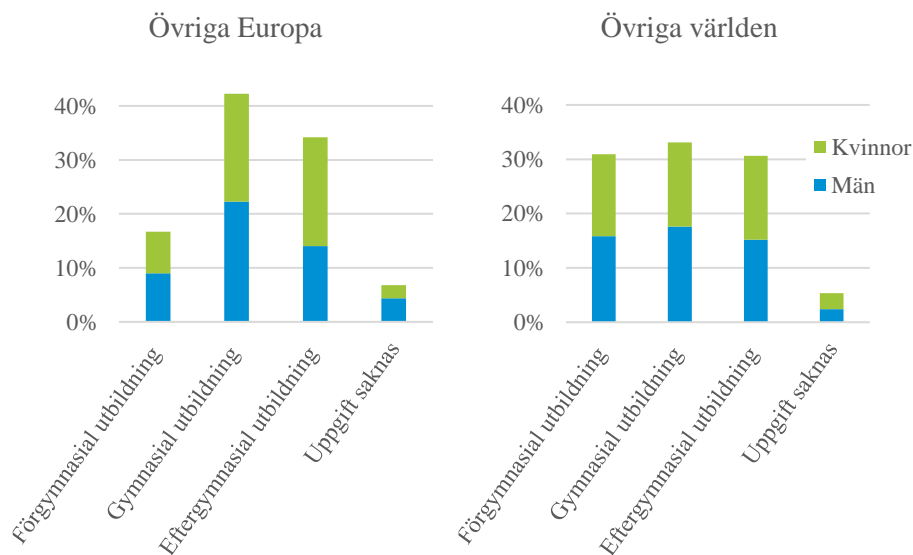

Utbildningsnivån för utrikesfödda skiljer sig åt beroende på födelseregion. Generellt är utbildningsnivån högre bland de som är födda i övriga Europa jämfört med övriga världen. Ungefär lika stor andel av de som är födda i övriga världen har en eftergymnasial utbildning som högsta utbildning jämfört med de som är födda i övriga Europa, 31 procent jämfört med 34 procent. Men studeras gymnasial

² Utbildningsnivån bland utrikesfödda samlas in av SCB via enkäten "Utbildning i ett annat land än Sverige". Den skickas årligen ut till utrikesfödda i åldern 20–59 år som invandrat till Sverige under det senaste året och som saknar uppgift om högsta utbildning i SCB:s utbildningsregister. Bortfallet är relativt högt bland de som arbetskraftsinvandrat eller som invandrat för studier. Bland de som invandrat av flyktinskäl är bortfallet lägre då denna grupps utbildningsnivå ofta fastställs genom Arbetsförmedlingen i samband med deras etableringsprogram.

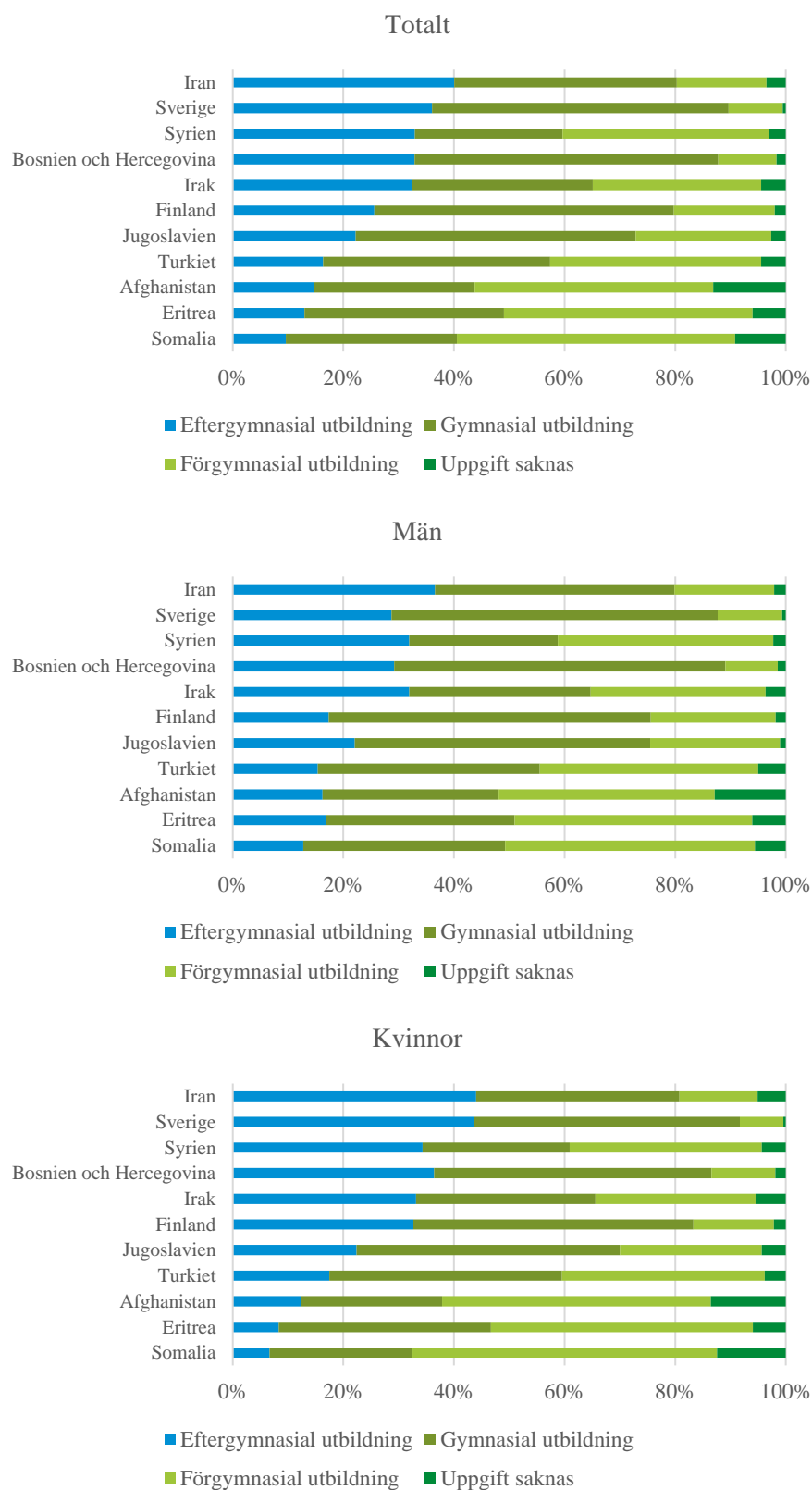
utbildning och förgymnasial utbildning för de två grupperna framkommer stora skillnader. Bland de som är födda i övriga världen har endast 33 procent en gymnasial utbildning som högsta utbildning vilket kan jämföras med 42 procent för de som är födda i övriga Europa. Och det är en betydligt högre andel som endast har förgymnasial utbildning bland de som är födda i övriga världen, 31 procent, jämfört med 17 procent bland de som är födda i övriga Europa.

Figur 11: Befolkningens utbildningsnivå (20–64 år) för utrikesfödda fördelat på födelseregion och kön, år 2017

I figuren nedan visas utbildningsnivån för de tio största invandringsländerna i Örebro län. Andelen med eftergymnasial utbildning är högre bland de som är födda i Iran jämfört med de som är födda i Sverige. Även de som invandrat från Syrien, Bosnien och Hercegovina samt Irak har en hög andel eftergymnasialt utbildade. Däremot är andelen med förgymnasial utbildning som högsta utbildning betydligt högre bland de som invandrat från dessa länder jämfört med de som är födda i Sverige. Generellt är det en större andel kvinnor med eftergymnasial utbildning jämfört med män. För endast tre invandringsländer är andelen med eftergymnasial utbildning högre för män än kvinnor. Dessa är Afghanistan, Eritrea och Somalia.

Figur 12: Befolkningens utbildningsnivå (20–64 år) för de tio största invandringsländerna i Örebro län, 2017

Sysselsättning bland utrikesfödda

I detta avsnitt belyses sysselsättningen bland utrikesfödda i Örebro län. Detta görs genom att studera förvärvsgraden bland utrikesfödda utifrån födelseregion och utbildningsnivå samt anknytning till arbetsmarknaden för utrikesfödda efter vistelsetid i landet. Därefter belyses i vilka branscher de utrikesfödda är verksamma och till sist visas på de vanligaste yrkena för utrikesfödda i Örebro län.

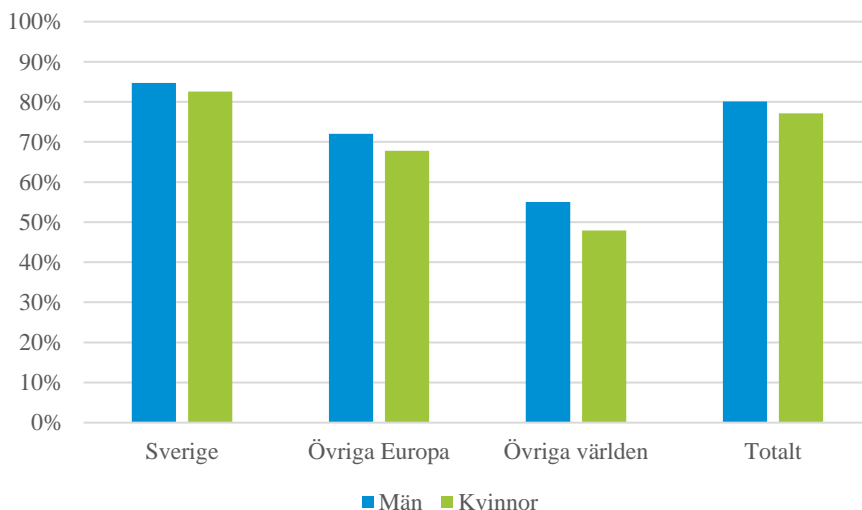
Förvärvsgraden minskar med avståndet

I Örebro län var förvärvsgraden knappt 78 procent totalt sett år 2017. Som framgår tydligt av figuren nedan är förvärvsgraden högst för de som är födda i Sverige följt av födda i övriga Europa och födda i övriga världen. Förvärvsgraden är också generellt något högre för män än för kvinnor oavsett födelseregion. För samtliga utrikesfödda var förvärvsgraden 58 procent år 2017.

Bland de som är födda i övriga världen är det endast hälften som förvärvsarbetar. Det är en väldigt låg andel. Att andelen är så låg i denna grupp förklaras troligen av att en stor andel inom denna gruppen har invandrat till Sverige under de senaste åren och att de därmed ännu inte etablerat sig på arbetsmarknaden. I gruppen födda i övriga Europa är förvärvsgraden i genomsnitt 70 procent. Inom denna grupp det en större andel som bott i Sverige under en relativt lång tid.

De lägre förvärvsgraderna bland utrikesfödda innebär en potential för regionen. Med ökande kompetensförsörjningsproblem på Örebro läns arbetsmarknad är en målsättning om att höja förvärvsgraderna bland de utrikesfödda väldigt viktigt i syfte att motverka framtida kompetensbrister.

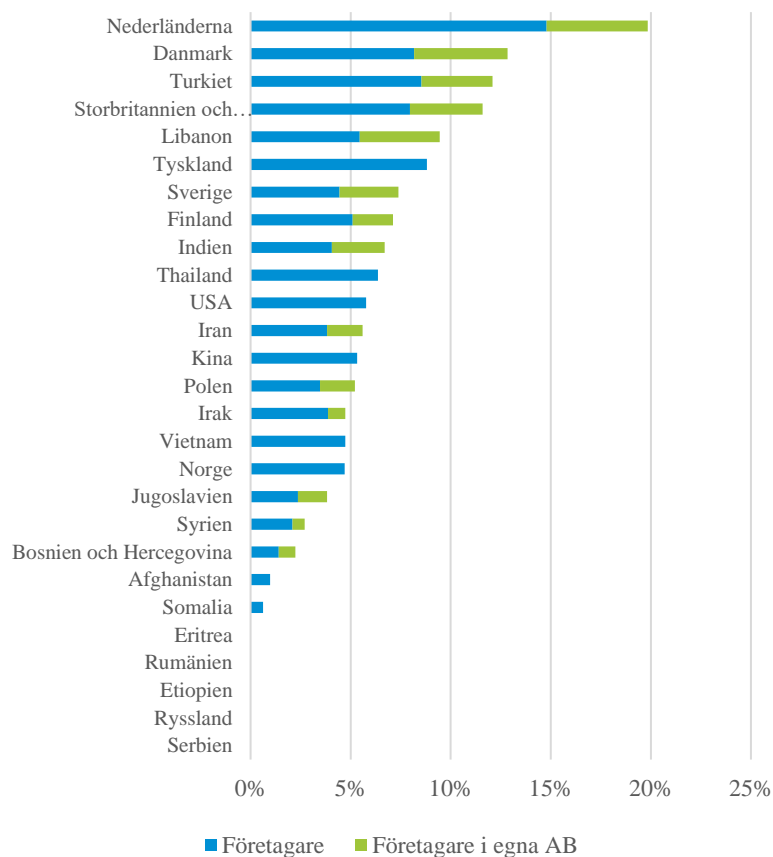
Figur 13: Förvärvsgrad fördelat efter födelseregion, år 2017

Faktaruta: Eget företag – en väg till etablering?

Förvärvsgraderna bland utrikesfödda indikerar att det generellt är svårt för denna grupp att etablera sig på arbetsmarknaden. Kan då alternativet att starta och driva eget företag vara en eller i vissa fall den enda vägen in på arbetsmarknaden för dessa? I Örebro län är 7 procent av befolkningen i arbetsför ålder som är födda i Sverige företagare. Ett par utomeuropeiska länder sticker ut som särskilt företagsamma. Dessa är Turkiet och Libanon med 12 respektive 9 procent företagare. Andelen nyanlända utrikesfödda från dessa två länder är dock låg utan det handlar här om personer som vistats en längre period i Sverige. Att starta företag tycks därmed inte vara ett vanligt alternativ för etablering på arbetsmarknaden.

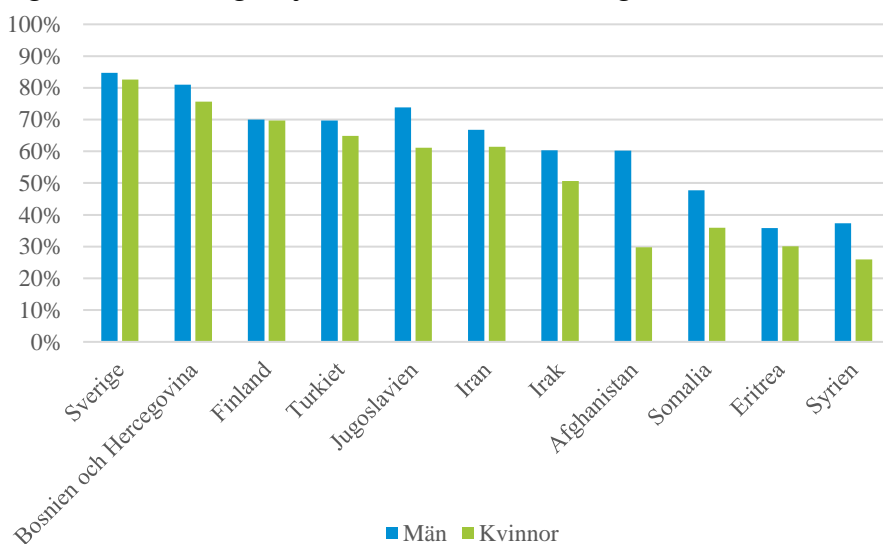
Företagsamhet – antal företagare/befolkning 20–64 år per födelseland, år 2017

Not: Det är stor skillnad i antalet personer i åldern 20–64 år mellan de olika länderna vilket försvårar jämförelsen. För såväl Nederländerna som Danmark är det färre än 300 personer i åldern 20–64 år i Örebro län.

I figuren nedan redovisas förvärvsgraderna fördelat på de tio största invandringsländerna i Örebro län. Av denna framgår det tydligt att förvärvsgraderna är högre bland de som invandrat från något av de europeiska länderna jämfört med från länderna i Afrika eller Mellanöstern. Förvärvsgraden minskar därmed med avståndet till födelselandet. I detta fall påverkas förvärvsgraden av såväl utbildningsnivå som vistelsetid i Sverige vilket studeras i följande avsnitt. För några invandringsländer är skillnaden i förvärvsgrad mellan män och kvinnor stor.

Figur 14: Förvärvsgrad för de tio största invandringsländerna i Örebro län, år 2017

Förvärvsgraden ökar med utbildningsnivån

Generellt ökar förvärvsgraden med utbildningsnivån. Detta förklaras bland annat av att utbytbarheten ökar ju högre utbildning man har, det vill säga man kan lättare ta ett jobb med lägre krav än tvärtom.

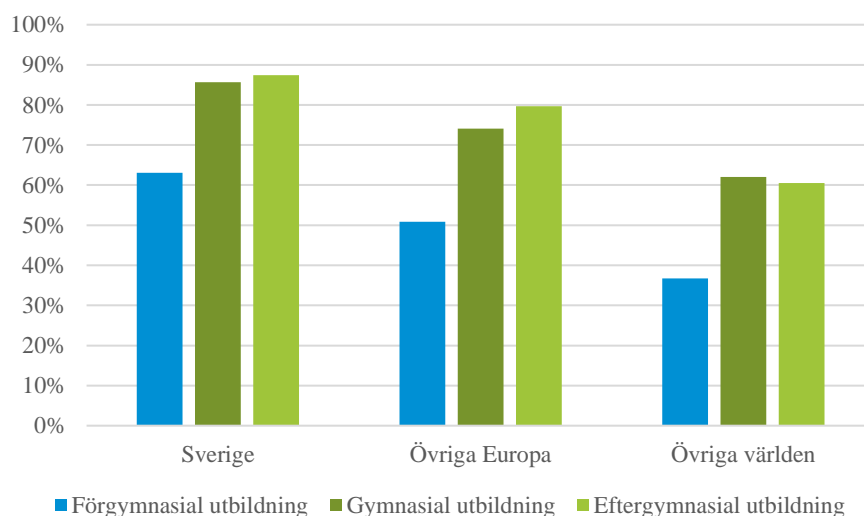
Precis samma mönster råder för utrikesfödda, ju högre utbildningsnivå desto högre förvärvsgrad. För födda i övriga Europa är förvärvsgraden bland dem med eftergymnasial utbildning endast 7 procentenheter lägre jämfört med de som är födda i Sverige med motsvarande utbildningsnivå. För födda i övriga världen ligger förvärvsgraden för de med eftergymnasial utbildning kring 60 procent. För denna grupp är förvärvsgraden bland de med gymnasial utbildning som högsta utbildning något högre. För födda i övriga världen tycks det därmed vara svårt för de välutbildade att fullt ut dra nytta av sin utbildning. Återigen är det troligt att på grund av att denna grupp till stor del utgörs av relativt nyinvandrade personer har denna grupp ännu inte hunnit etablera sig på Örebro läns arbetsmarknad.

Särskilt låg är förvärvsgraden bland de utrikesfödda med förgymnasial utbildning som högsta utbildning. Endast ca 50 procent av de som är födda i övriga Europa med denna utbildningsnivå förvärvsarbetar. Bland de som är födda i övriga världen är

förvärvsgraden bland de med förgymnasial utbildning endast 37 procent. Som redovisades ovan innebär förgymnasial utbildning för utrikesfödda inte nödvändigtvis 9-årig grundskola vilket i princip uteslutande är fallet för de som är födda i Sverige. Detta underlättar inte etableringen för utrikesfödda med endast förgymnasial utbildning som högsta utbildning.

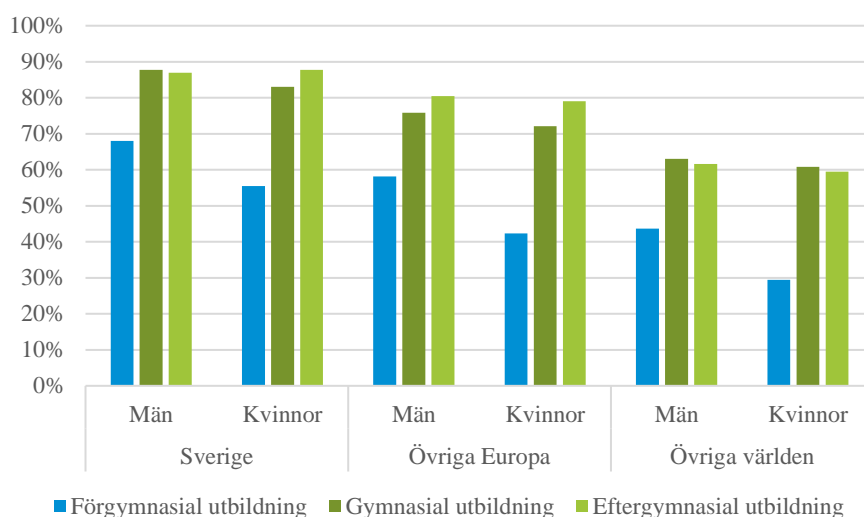
De som har det svårast att ta sig in på arbetsmarknaden är alltså de med kort utbildning. Detta gäller oavsett födelseregion. Notera att förvärvsgraden bland de som är födda i Sverige och som har förgymnasial utbildning som högsta utbildning endast uppgår till 63 procent. Den svenska arbetsmarknaden har över tid blivit allt mer kunskapsintensiv vilket innebär ett en genomförd gymnasieutbildning ofta ses som ett minimikrav för att kunna bli anställningsbar. Våldigt lite talar för att denna utveckling kommer att brytas. Därmed bör insatser som lyfter kompetensnivån till motsvarande gymnasienivå prioriteras för att möjliggöra ökad anställningsbarhet och därmed högre förvärvsgrader för de med kort utbildning. Detta gäller oavsett födelseregion.

Figur 15: Förvärvsgrad efter utbildningsnivå per födelseregion, år 2017

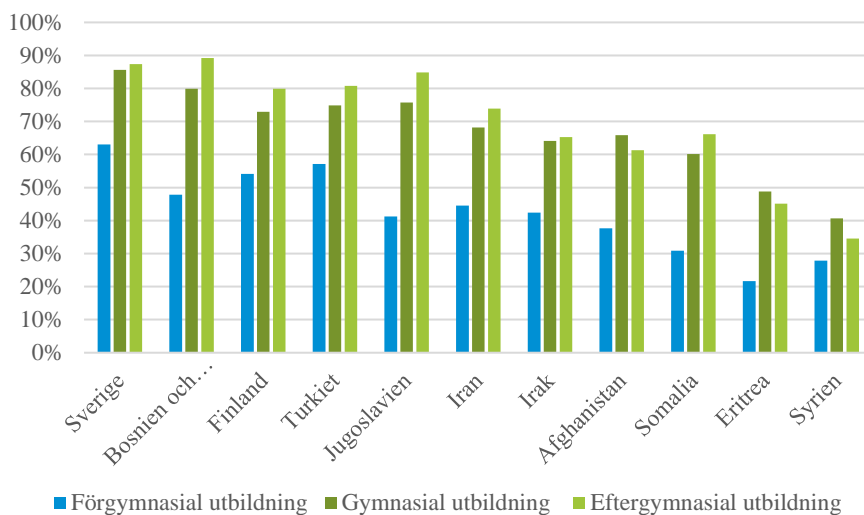
Studeras förvärvsgraden efter utbildningsnivå och fördelat på kön framgår det att förvärvsgraden generellt är lägre för kvinnor än för män oavsett födelseregion. Särskilt tydlig är skillnaden i förvärvsgrad mellan män och kvinnor för de med förgymnasial utbildning som högsta utbildning. Inom denna utbildningsgrupp är förvärvsgraden betydligt högre för män än för kvinnor inom samtliga födelseregioner. Den enda grupp där kvinnor har en högre förvärvsgrad än män är för de som är födda i Sverige och som har en eftergymnasialutbildning.

Figur 16: Förvärsgrad efter utbildningsnivå per födelseregion och kön, år 2017

Att förvärsgraden ökar med utbildningsnivån är även tydligt bland de tio största invandringsländerna i Örebro län. För de europeiska invandringsländerna är förvärsgraderna för gymnasialt och eftergymnasialt utbildade relativt nära förvärsgraden för de som är födda i Sverige. För samtliga dessa invandringsländer är förvärsgraden bland de med gymnasial eller eftergymnasial utbildning betydligt högre än förvärsgraden bland de med förgymnasial utbildning som högsta utbildning.

Figur 17: Förvärvsgrad efter utbildningsnivå för de tio största invandringsländerna i Örebro län, 2017

Tid i landet kritisk faktor för anknytning till arbetsmarknaden

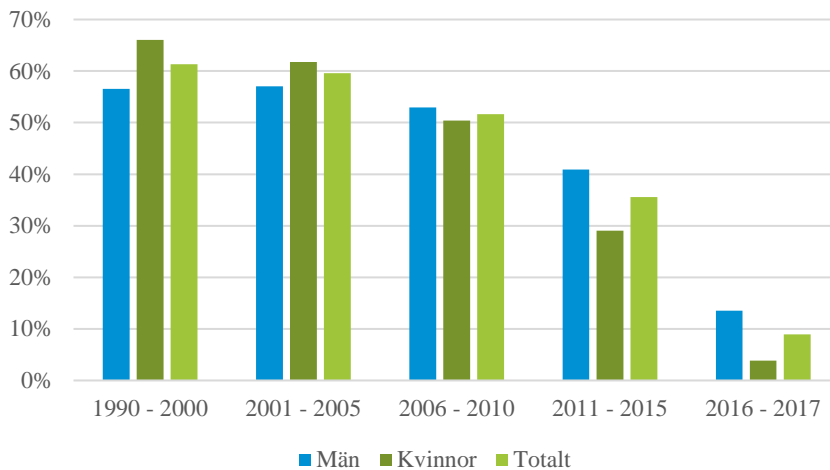
Att utrikesfödda och särskilt utomeuropeiskt födda har en mycket lägre grad av sysselsättning och oftare är arbetslösa än svenskfödda är ett generellt mönster i hela riket. En förklaring till skillnaderna är vistelsetiden i landet. Ju längre tid en utrikes född har varit boende i landet, desto större är sannolikheten för att man har ett arbete.

Institutet för Arbetsmarknads- och utbildningspolitiska utvärdering (IFAU), menar att såväl inkomst som sysselsättning ökar bland de som fått uppehållstillstånd i Sverige, i takt med längden på vistelsen i landet. Däremot tycks ökningen efter en tid stabiliseras på en nivå som är lägre än för svenskfödda. Efter 15–20 år i Sverige, menar man, att utrikesföddas inkomst och sysselsättning fortfarande är klart lägre än för de som är födda i Sverige.

Figuren nedan visar att cirka 60 procent av de utomeuropeiska invandrare som kom till länet under 1990-talet och fram till 2005 var i arbete år 2017. Därefter sjunker sysselsättningsgraden, och bland de nyligen anlända var endast nio procent i arbete. Tid i landet är alltså en kritisk variabel för invandrades anknytning till arbetsmarknaden. Men, precis som IFAU:s resultat visar, är sysselsättningsgraden för dem som bott länge i Sverige på en lägre nivå jämfört med de som är födda i Sverige.

I figuren nedan framgår även att det finns en skillnad i arbetsmarknads-integration mellan utomeuropeiskt födda män och kvinnor. En betydligt lägre andel av kvinnorna än männen är helårsanställda under de första åren men efter drygt tio år är det en större andel bland dessa kvinnor som är helårsanställda än männen.

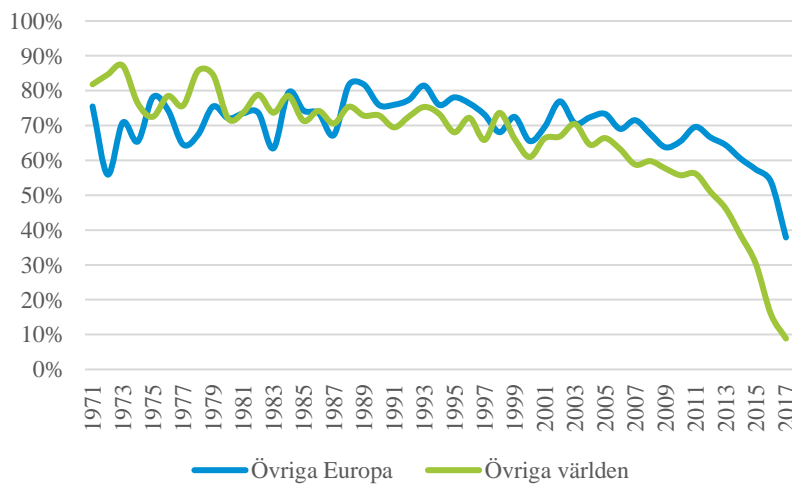
Figur 18: Andel helårsanställda av utomeuropeiskt födda (20–64 år) i Örebro län år 2017, fördelade på grupper utifrån ankomstperiod

Faktaruta: Förvärsgraden ökar med tiden i Sverige

Förvärsgraderna för utrikesfödda ökar med vistelsetiden i Sverige. I figuren nedan redovisas förvärsgraden år 2017 för utrikesfödda i övriga Europa och övriga världen fördelat efter invandringsår. Förvärsgraden för dessa grupper ökar markant under de första tio åren efter att man invandrat. Därefter ökar förvärsgraden i lägre takt. Bland de som invandrat på 1990-talet eller tidigare är förvärsgraderna i genomsnitt högre än 70 procent för såväl födda i övriga Europa som övriga världen. Det är stor skillnad i förvärsgrad beroende på födelseregion för de som invandrat under den senaste 10–13 åren. Denna skillnad återspeglar att de som är födda i övriga världen har det tuffare att etablera sig på arbetsmarknaden i Örebro län jämfört med de som är födda i övriga Europa.

Förvärsgrad år 2017 efter invandringsår

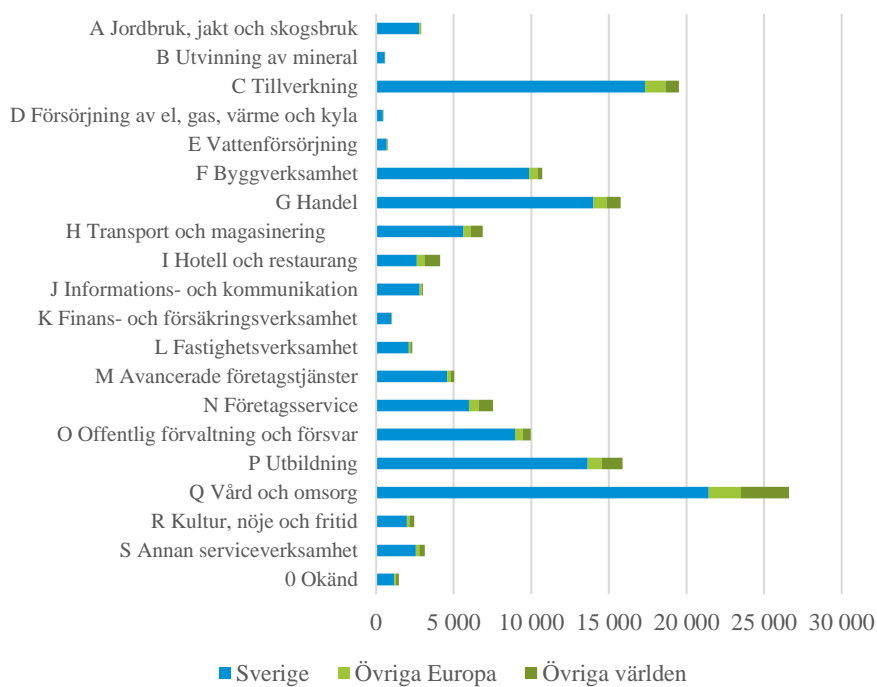

I vilka branscher är de utrikesfödda sysselsatta?

I detta avsnitt beskrivs de utrikesföddas arbetsmarknad i Örebro län utifrån i vilka branscher de är sysselsatta. Till skillnad från i övriga delar av rapporten, där befolkningen och den sysselsatta nattbefolkningen står i centrum, är det i detta avsnitt specifikt den sysselsatta dagbefolkningen som här studeras.

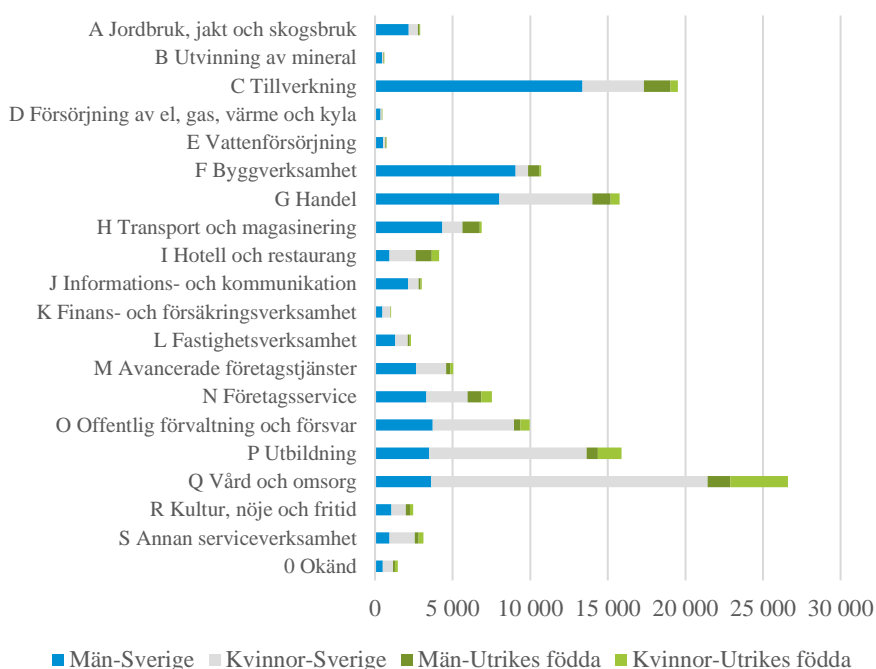
I figuren nedan redovisas sysselsättningen fördelat på bransch och födelse-region. Av figuren framgår att de största branscherna i länet är Vård och omsorg, Tillverkning, Handel samt Utbildning. Dessa branscher tillsammans med Företagsservice samt Hotell och restaurang är även de branscher i vilka flest utrikesfödda är sysselsatta.

Figur 19: Branschstruktur i Örebro län, sysselsatta fördelat på bransch och födelse-region, år 2017

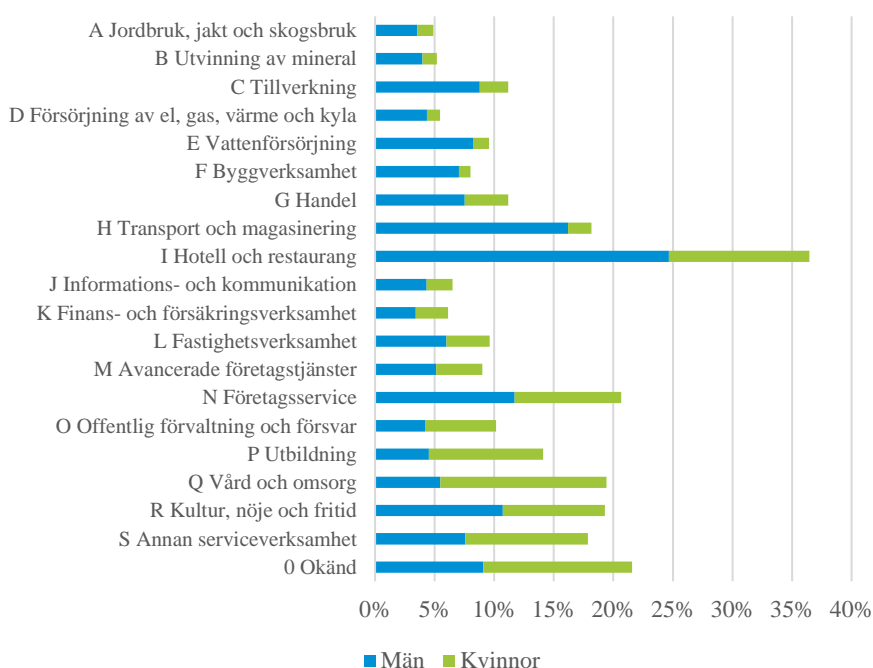
I Figur 20 har de sysselsatta även fördelats på kön. Liknade könsstereotypa arbetsmarknads-mönster är tydliga för såväl de som är födda i Sverige som de som är utrikesfödda. Branschen Hotell och restaurang sticker dock ut. Bland de som är födda i Sverige och som arbetar i denna bransch är en majoritet kvinnor medan det omvända gäller för de som är utrikesfödda.

Figur 20: Branschstruktur i Örebro län, sysselsatta fördelat på födda i Sverige och utrikesfödda och kön, år 2017

14 procent av de sysselsatta på länets arbetsmarknad är utrikesfödda, vilket illustreras av linjen i figuren nedan. Störst andel utrikesfödda bland de sysselsatta uppvisar branschen Hotell och restaurang. I denna bransch är drygt var tredje sysselsatt född utanför Sverige.

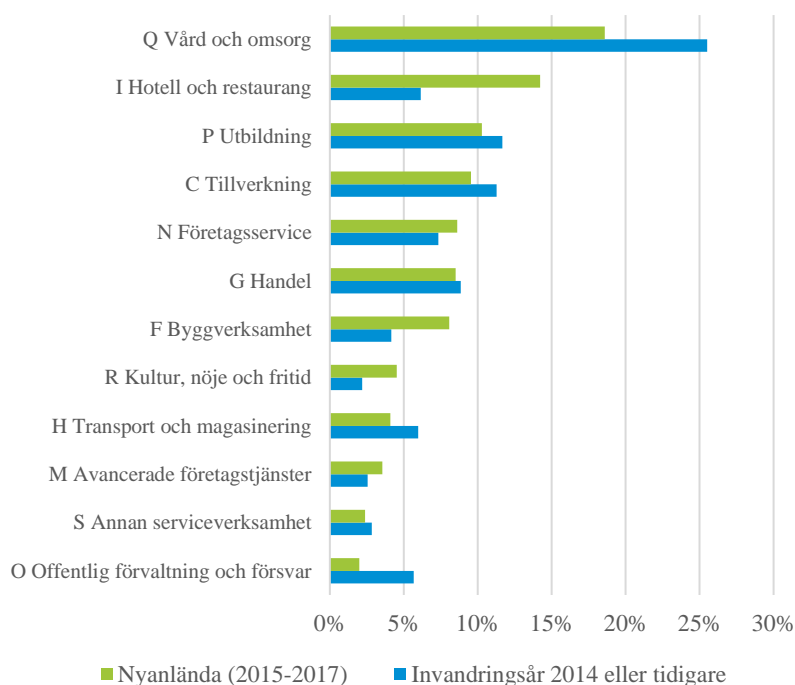
Figur 21: Utrikesfödda som andel av totalt antal sysselsatta per bransch, år 2017

Faktaruta: Hotell och restaurang samt Byggverksamhet är instegsbranscher för nyanlända

Fungerar några branscher som instegsbranscher för nyanlända? Genom att jämföra branschstrukturen år 2017 för nyanlända, i detta fall de som invandrat under perioden 2015–2017, med branschstrukturen med övriga utrikesfödda framkommer att framförallt två branscher har en betydligt högre andel nyanlända sysselsatta jämfört med andelen sysselsatta som invandrat före år 2015. Dessa branscherna är hotell och restaurang samt byggverksamhet. Inom hotell och restaurang var hela 14 procent av de nyanlända sysselsatta jämfört med endast 6 procent för de som invandrat före år 2015. Motsvarande andelar för byggverksamhet var 8 respektive 4 procent. Branschen Vård och omsorg är den bransch som sysselsätter högst andel nyanlända och även om den andelen är betydligt lägre än bland de som invandrat före år 2015 får även denna bransch anses vara väldigt viktig för nyanländas etablering på arbetsmarknaden i länet.

Branschstruktur år 2017 efter invandringsår

Andra branscher som uppvisar en högre andel sysselsatta av utrikesfödda än genomsnittet är Företagsservice, Vård och omsorg, Kultur, nöje och fritid, Transport

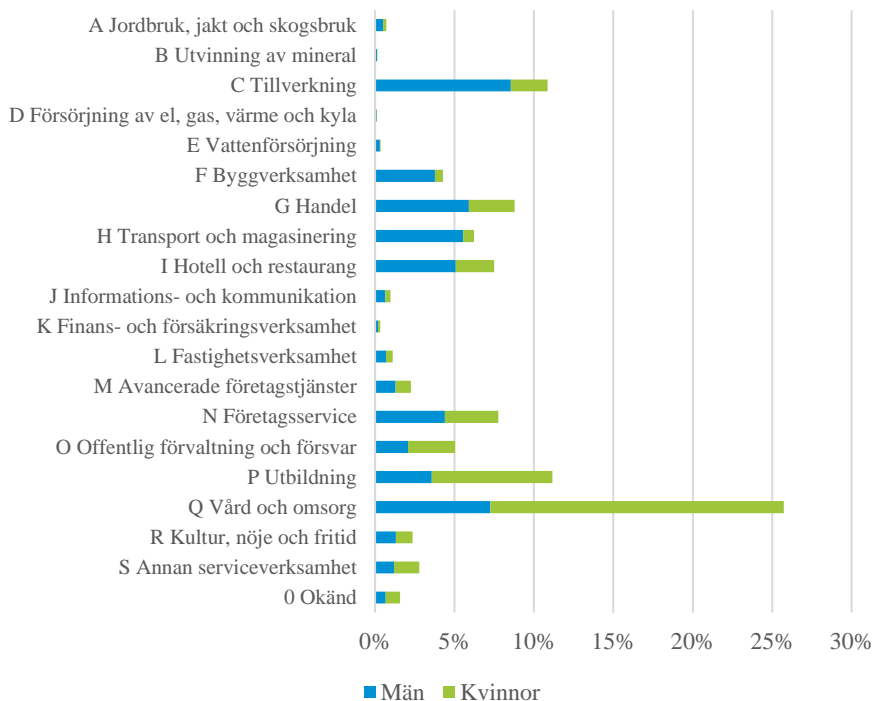
och magasinering samt Annan serviceverksamhet. Lägsta andel utrikesfödda bland de sysselsatta uppvisar branscherna Jordbruk, jakt och skogsbruk, Utvinning av mineral, Försörjning av el, gas, värme och kyla samt Finans och försäkringsverksamhet.

Vård och omsorg är den bransch i vilken flest utrikesfödda är sysselsatta. Mer än var fjärde av alla sysselsatta bland utrikesfödda är sysselsatta i denna bransch.

Branscherna tillverkning och utbildning är också vanliga branscher för utrikesfödda.

De sysselsätter båda 11 procent av de sysselsatta som är utrikesfödda.

Figur 22: Sysselsättning bland utrikesfödda fördelat per bransch, år 2017

Vanligaste yrken bland utrikesfödda

I tabellen nedan listas de vanligaste yrkena på aggregerad nivå rankat efter andelen bland de som är födda i Sverige. Utrikesfödda är relativt överrepresenterade bland undersköterskor, skötare, vårdare och personliga assistenter med flera samt vårdbiträden. Detta är yrken som normalt kräver kortare utbildning. Detta är yrken som är vanligt förekommande inom offentlig sektor vilket innebär att offentlig sektor spelar en viktig roll för utrikesföddas arbetsmarknadsintegration.

Samtidigt är utrikesfödda relativt underrepresenterade bland lärare och pedagoger, ingenjörer och tekniker, IT-arkitekter, systemutvecklare och testledare med flera samt inom civilingenjörsyrken. Detta är yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning.

Tabell 1: Vanligaste yrken (dagbefolkning) fördelat efter födelseregion, år 2017

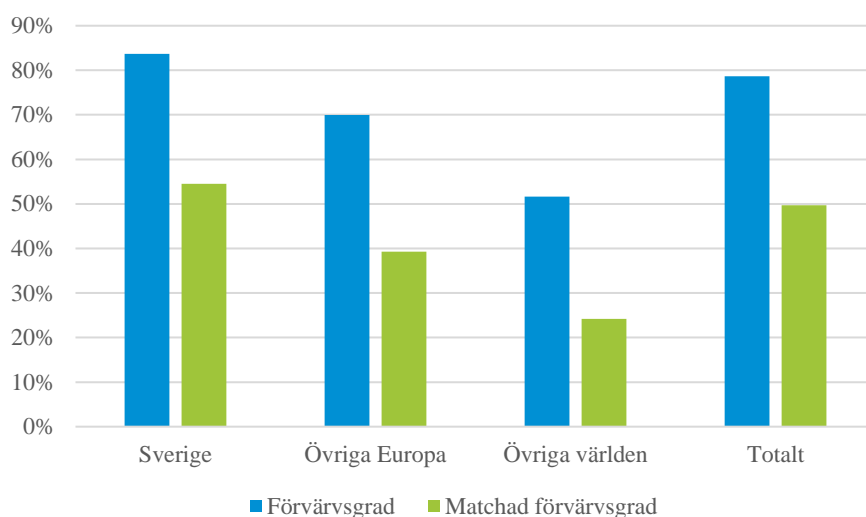
	Sverige	Övriga Europa	Övriga världen
Lärare och pedagoger	7,0%	5,0%	5,0%
Undersköterskor	4,4%	6,2%	7,6%
Skötare, vårdare och personliga assistenter m.fl.	3,8%	4,6%	6,8%
Sjuksköterskor	3,0%	2,1%	1,3%
Ingenjörer och tekniker	2,4%	1,5%	1,0%
IT-arkitekter, systemutvecklare och testledare m.fl.	1,6%	1,0%	0,5%
Civilingenjörsyrken	1,5%	1,1%	0,7%
Vårdbiträden	1,3%	2,1%	4,8%
Tandsköterskor	0,3%	0,3%	0,2%
Arkitekter och lantmätare	0,1%	0,1%	0,1%

Matchning av utrikesfödda på arbetsmarknaden

Förvärvsgraden visar hur stor andel av befolkningen, i detta fall i åldern 20–64 år, som förvärvsarbetar. Matchad förvärvsgrad är ett mått som visar andelen anställda av det totala antalet personer med utbildningen som förvärvsarbetar i ett yrke som matchar deras utbildning. Om alla med en viss typ av utbildning som förvärvsarbetar gör det i ett yrke som matchar deras utbildning blir den matchade förvärvsgraden samma som förvärvsgraden. Den matchade förvärvsgraden speglar i större utsträckning än den vanliga förvärvsgraden i vilken mån det är utbildningen som efterfrågas av arbetsgivarna, och inte enbart personerna som har dessa utbildningar.

I figuren nedan redovisas förvärvsgraden och den matchade förvärvsgraden efter födelseregion. Precis som för förvärvsgraden är den matchade förvärvsgraden i Örebro län beroende på födelseregion. Högst matchad förvärvsgrad finns bland de som är födda i Sverige och lägst bland de som är födda i övriga världen. Är man född i Sverige är den matchade förvärvsgraden i genomsnitt 55 procent i Örebro län. Det innebär att 55 procent av de som är födda i Sverige arbetar inom ett yrke som deras utbildning matchar. Är man däremot född i övriga Europa eller övriga världen uppgår den matchade förvärvsgraden till 39 respektive 24 procent. Det innebär att en betydligt lägre andel av de som är födda utanför Sverige förvärvsarbetar inom ett yrke som matchar deras utbildning. Det indikerar att de utrikesfödda i lägre grad än de som är födda i Sverige arbetar inom ett yrke som de är utbildade för. Detta är väntat då dessa personer har svårt att överhuvudtaget finna ett jobb (jämför med förvärvsgrad) och därmed i större utsträckning är hänvisade till jobb som inte matchar deras utbildning.

Figur 23: Förvärsgrad och matchad förvärsgrad efter födelseregion, år 2017

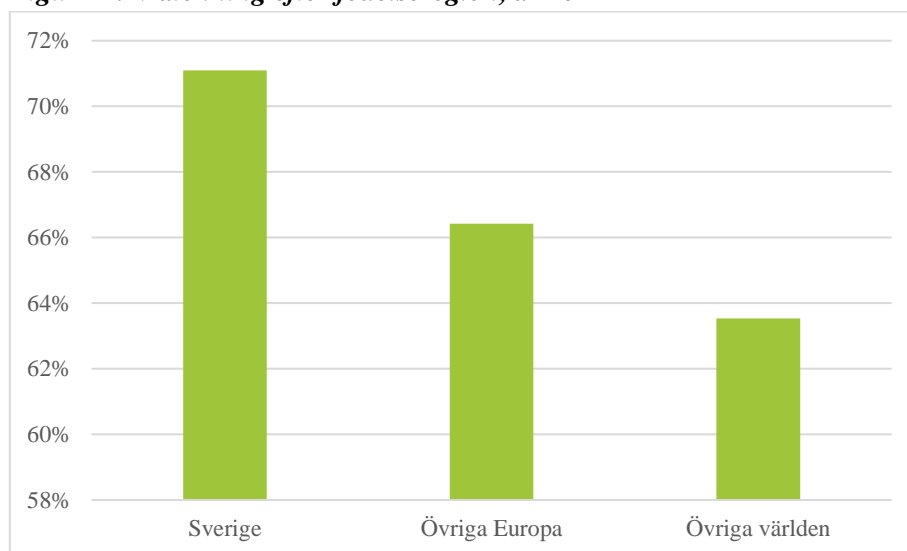
Lägre matchning bland utrikesfödda

Mer intressant än matchad förvärsgrad är att studera matchning (matchningsgrad). Med matchning avses hur stor andel av de förvärsarbetande med en specifik utbildning som arbetar inom ett yrke som matchar deras utbildning.³ Det är positivt om matchningen är hög. Det innebär att individer kan bidra med de kunskaper och färdigheter som de förvärvat genom sin utbildning vilket leder till positiva effekter för näringslivet då kompetenser används i sin rätta omgivning. Men det innebär även positiva samhällseffekter då de offentliga investeringar som är förknippade med utbildningsinsatser sannolikt utnyttjas mer effektivt.

³ Med matchning/matchningsgrad avses andelen förvärsarbetande som arbetar i ett yrke som stämmer väl överens med sin utbildning (där ämnesinriktningen stämmer helt med yrket och där utbildningsnivån helt matchar eller är lägre än vad arbetet kräver) av totalt antal förvärsarbetande (20–64 år). Att man kan räknas som matchad även om ens utbildningsnivå är lägre än vad arbetet kräver beror på att inte enbart formell kompetens avgör om man matchar sitt yrke. Man kan förvärva kunskaper genom yrkeserfarenhet som motsvarar formell kompetens.

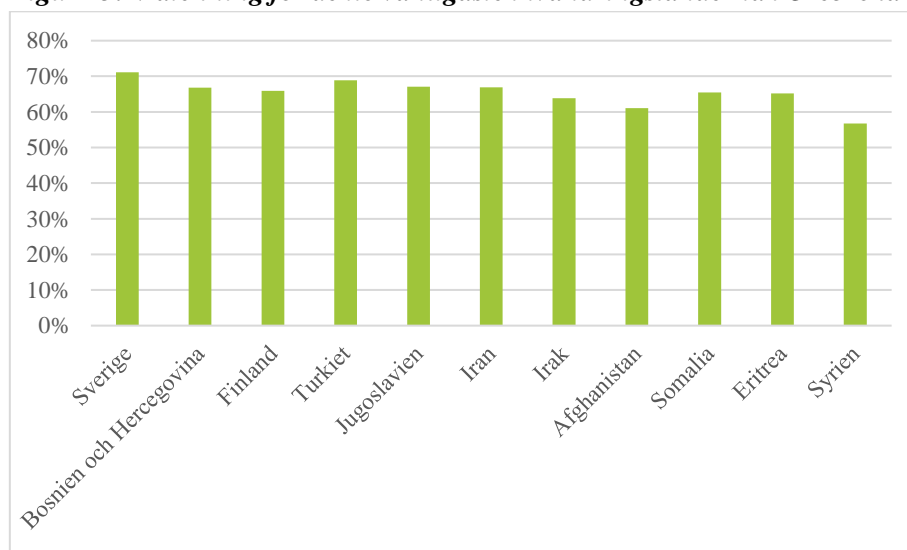
Matchningen är högst bland de som är födda i Sverige. 71 procent av förvärvsarbetande som är födda i Sverige arbetar inom ett yrke som matchar deras utbildning. Är man däremot född i övriga Europa eller övriga världen är det 66 respektive 64 procent av de förvärvsarbetande som arbetar inom ett yrke som matchar deras utbildning. Att matchningen är lägre för utrikesfödda innebär att deras humankapital inte nyttjas fullt ut på Örebro läns arbetsmarknad. Det finns därmed en tillväxtpotential genom att verka för att matchningen för denna grupp ökar.

Figur 24: Matchning efter födelseregion, år 2017

Det är relativt liten skillnad på matchningsgraden bland de sysselsatta från något av de tio vanligaste invandringsländerna i Örebro län.

Figur 25: Matchning för de tio vanligaste invandringsländerna i Örebro län, år 2017

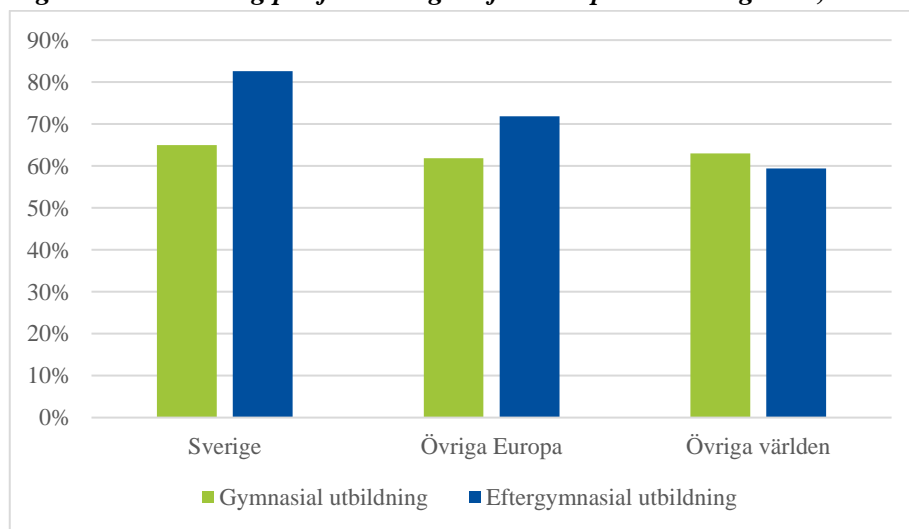

Lägst matchning uppvisar de sysselsatta som är födda i Syrien. 57 procent av de sysselsatta i Örebro län som är födda i Syrien arbetar i ett yrke som matchar deras utbildning.

Studerars matchningsgrad fördelat på utbildningsnivå⁴ är matchningen högre för de som är födda i Sverige jämfört med utrikesfödda för de med gymnasial och eftergymnasial utbildning.

Störst skillnad är matchningsgraden för dem med eftergymnasial utbildning. Hela 83 procent av de förvärvsarbetande som är födda i Sverige och som har en eftergymnasial utbildning arbetar inom ett yrke som matchar deras utbildning. Motsvarande matchningsgrad för födda i övriga Europa och övriga världen är 72 respektive 60 procent. Av de förvärvsarbetande i Örebro län som är födda i övriga världen och har en eftergymnasial utbildning arbetar därmed endast sex av tio personer inom ett yrke som matchar deras utbildning. Det är därmed tydligt att de utrikesfödda med eftergymnasial utbildning har svårt att få full avkastning för sin utbildning på arbetsmarknaden. Här finns dock en skillnad mellan könen. Matchningsgraden bland de som är födda i övriga världen är högre för kvinnor jämfört med männen (se bilaga 4).

Figur 26: Matchning per födelseregion fördelat på utbildningsnivå, år 2017

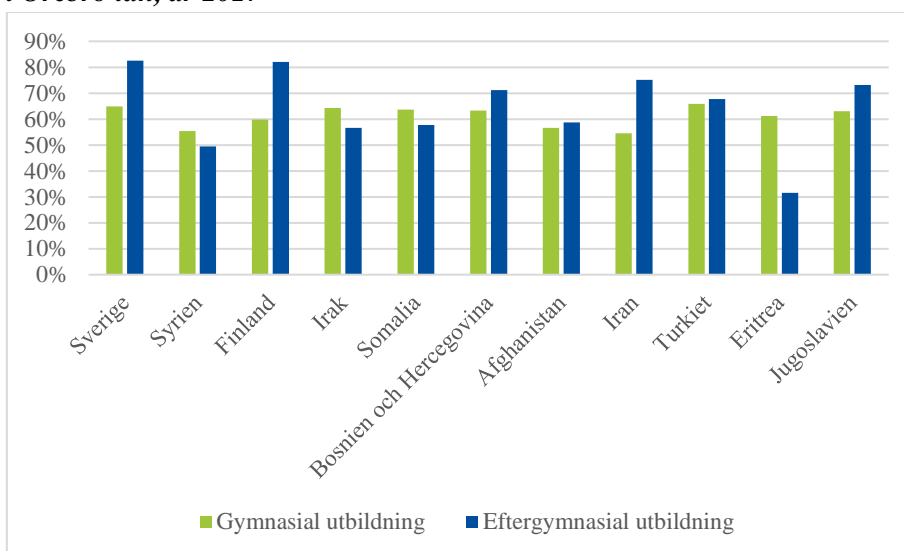

När matchningen för de förvärvsarbetande från de vanligaste invandringsländerna i Örebro län studeras är det några länder med låg matchningsgrad för eftergymnasialt utbildade som sticker ut.

⁴ I denna analys redovisas inte matchningsgraden för personer med högst förgymnasial utbildning. Skälet är att det är svårt att tala om att ha en omatchad förgymnasial utbildning eftersom det inte finns någon utbildningsnivå som är lägre än förgymnasial och det är svårt att indela förgymnasiala utbildningar enligt ämnesinriktning. SCB gör heller ingen matchningsbedömning för en stor andel av de med förgymnasial utbildning p.g.a. att yrkesinriktningen är alltför specifik för att kunna kräva en ämnesinriktning.

Framförallt gäller detta för de som är födda i Eritrea men även för de som födda i Syrien, Irak, Somalia och Afghanistan. Knappt en tredjedel av de som är födda i Eritrea och som har en eftergymnasial utbildning arbetar inom ett yrke som matchar deras utbildning. Den låga matchningsgraden för eftergymnasialt utbildade från dessa länder förklaras till stor del av att många från dessa länder är nyanlända.

Figur 27: Matchning per utbildningsnivå för de tio vanligaste invandringsländerna i Örebro län, år 2017

Avslutningsvis kan man även studera hur stor andel av de förvärvsarbetande som arbetar i ett yrke som de är överutbildade för.⁵ Arbetar utrikesfödda i högre utsträckning i yrken som de är överutbildade för? Bland de som är födda i Sverige arbetar endast 3 procent av de förvärvsarbetande i yrken som kräver lägre utbildningsnivå än de innehar. Av de förvärvsarbetande som är födda i övriga Europa och övriga världen är motsvarande andelar 8 respektive 11 procent. Därmed arbetar utrikesfödda i högre utsträckning i yrken som kräver lägre utbildning än de har.

⁵ Här studeras endast utbildningsnivån och ingen hänsyn tas till utbildningsinriktningen.

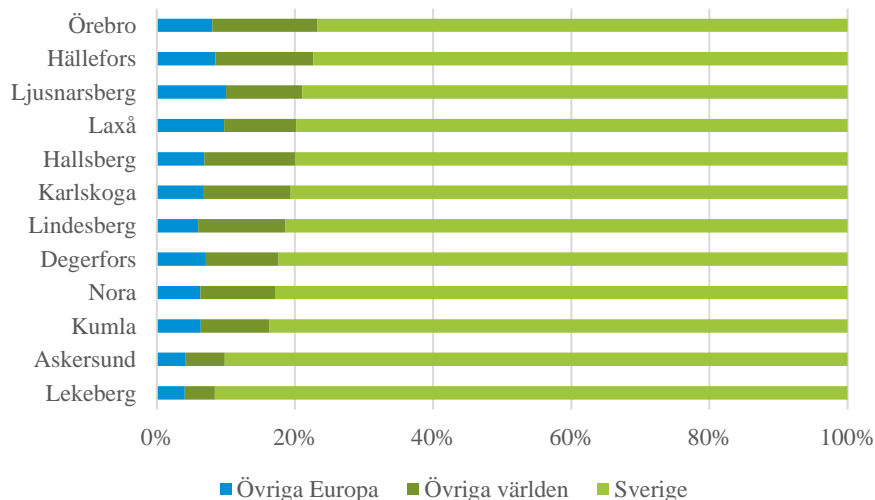
Inomregionala skillnader

Detta kapitel koncentrerar sig på inomregionala skillnader i länet. Vilka kommuner sticker ut avseende antal utrikesfödda i arbetsför ålder? Skiljer sig utbildningsnivå, sysselsättningsgrad och matchning mellan kommunerna för de utrikesfödda?

Skillnader avseende utrikesfödda bland kommunerna

Andelen utrikesfödda i arbetsför ålder som andel av total befolkning i åldern 20–64 år varierar relativt mycket mellan kommunerna i Örebro län. Högst andel hade år 2018 Örebro, Hällefors och Ljusnarsbergs kommun. I dessa kommuner utgjorde de utrikesfödda mer än en femtedel av befolkningen i åldern 20–64 år. I Lekeberg och Askersund däremot, utgjorde de utrikesfödda endast 8 respektive 10 procent av befolkningen i arbetsför ålder. I samtliga kommuner utgör utrikesfödda från övriga världen en majoritet av de utrikesfödda i arbetsför ålder.

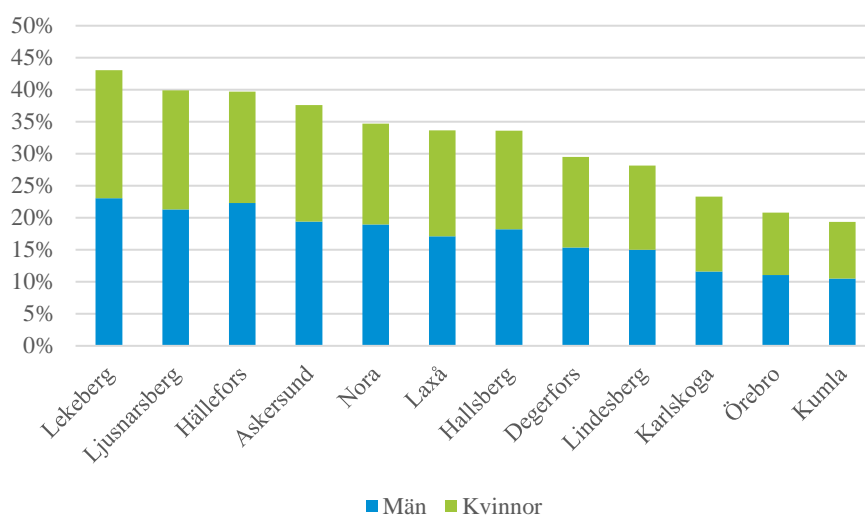
Figur 28: Befolkning 20–64 år per kommun efter födelseregion, år 2018

Hög andel nyanlända i några kommuner

Lekeberg och Askersund som vid en jämförelse med övriga kommuner i länet hade en liten andel utrikesfödda har tillsammans med Hällefors och Ljusnarsberg en hög andel nyanlända bland de utrikesfödda. I Lekeberg utgör de nyanlända, här mätt som antalet som invandrat under perioden 2015–2018, hela 40 procent av samtliga utrikesfödda i kommunen. I sju av länets tolv kommuner utgörs nästan en tredjedel eller mer av de utrikesfödda av nyanlända. Kumla, Örebro och Karlskoga är de kommuner som har lägst andel nyanlända hos sin utrikesfödda befolkningen i arbetsför ålder.

Figur 29: Nyanlända som andel av utrikesfödda fördelat på kommun, år 2018

Not: Med

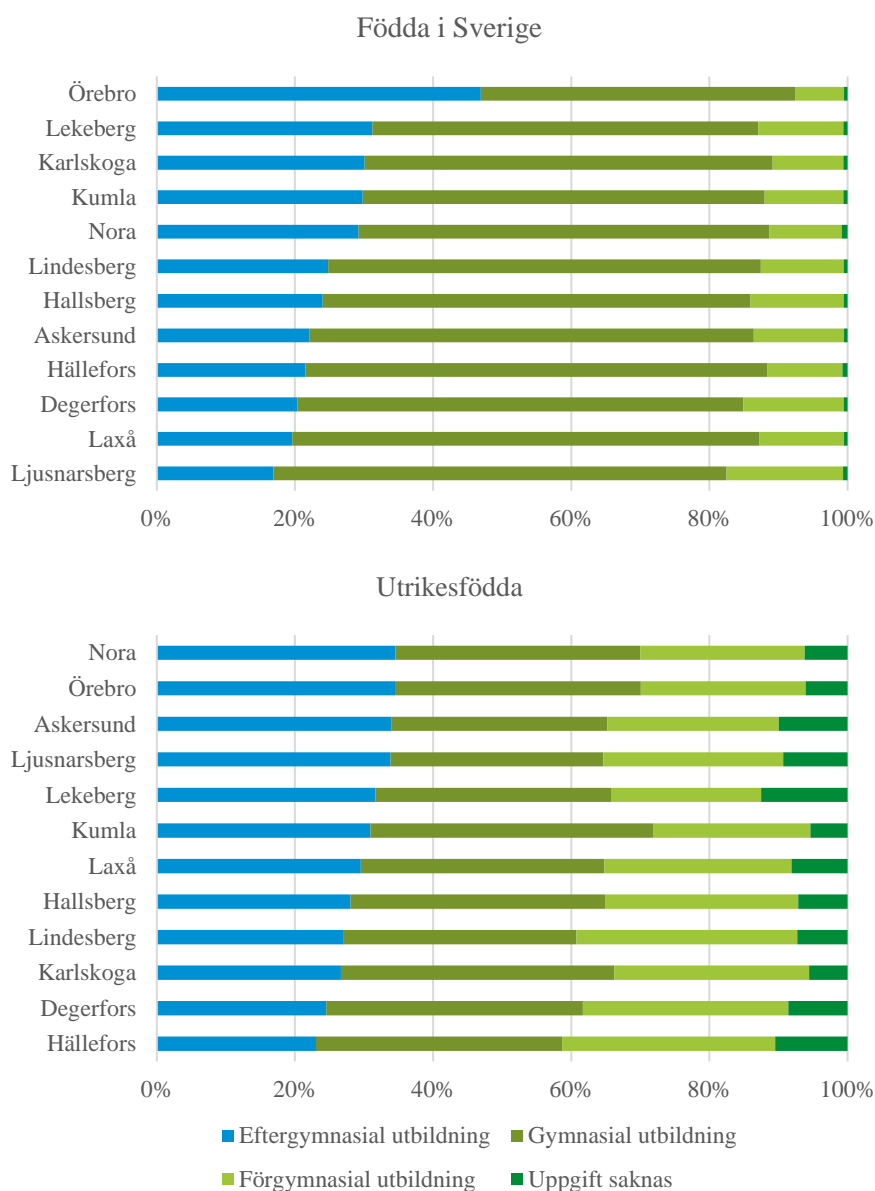
nyanlända avses de med invandringsår 2015–2018. Andelen avser nyanlända i åldern 20–64 år av utrikes född befolkning i åldern 20–64 år.

Utbildningsnivå fördelat på kommunnivå

I figuren nedan redovisas befolkningens (20–64 år) utbildningsnivå på kommunnivå för de som är födda i Sverige respektive utrikesfödda. Från denna är det tydligt att andelen med förgymnasial utbildning som högsta utbildning är betydligt vanligare förekommande bland utrikesfödda i samtliga kommuner.

Men det som också är tydligt från figuren är att andelen med eftergymnasial utbildning generellt är högre bland utrikesfödda jämfört med dem som är födda i Sverige. Endast i Örebro och Karlskoga kommun är andelen med eftergymnasial utbildning högre bland de som är födda i Sverige jämfört med de som är utrikesfödda. I samtliga övriga kommuner är andelen med eftergymnasial utbildning densamma eller högre bland utrikesfödda. I Ljusnarsberg, Askersund och Laxå kommun är andelen med eftergymnasial utbildning betydligt högre bland de utrikesfödda jämfört med de som är födda i Sverige. Därtill tenderar kvinnor att, i högre utsträckning än män, ha förvärvat en eftergymnasial utbildning. Tendensen är tydligare för personer födda i Sverige men består även för utrikesfödda (se bilaga 3).

Figur 30: Befolkningens (20–64 år) utbildningsnivå per kommun, år 2017

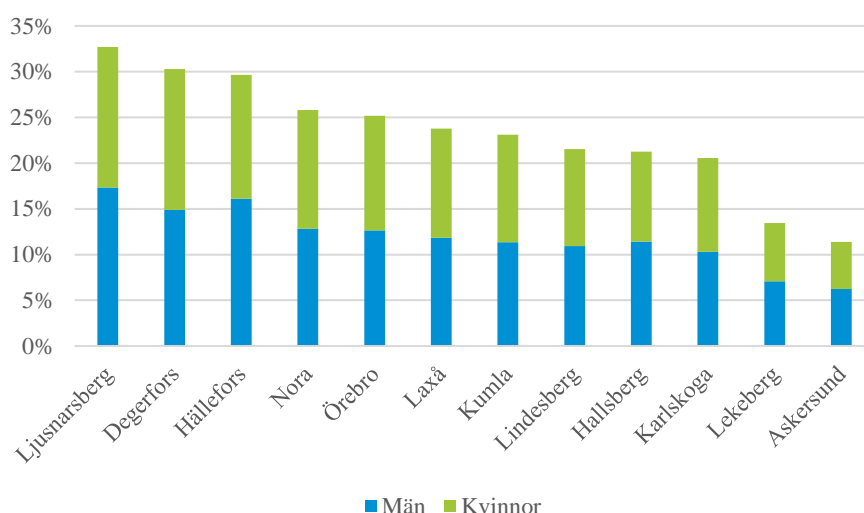

Branschstruktur och relativt utbud av utrikes född arbetskraft

I bilaga 2 redovisas antalet sysselsatta per bransch fördelat på födelseregion för respektive kommun. I de flesta kommuner är Tillverkningsindustrin, Utbildning, Vård och omsorg samt Handel de största branscherna. Även branschen Byggverksamhet är en relativt stor bransch i de flesta kommuner. Det är dessa branscher som på länsnivå sysselsätter flest med utrikes bakgrund. Därmed har kommunerna överlag en branschstruktur som på länsnivå uppvisar god mottagningskapacitet för utrikes född arbetskraft.

Genom att sätta antalet utrikesfödda i arbetsför ålder i relation till den sysselsatta dagbefolkningen i respektive kommun får man ett mått som beskriver relativt utbud av utrikes född arbetskraft på den lokala arbetsmarknaden. I Ljusnarsberg, Degerfors och Hälsjö är denna andel närmare 30 procent eller högre. Det innebär att i dessa kommuner utgör den utrikesfödda befolkningen i arbetsför ålder nästan en tredjedel av det totala antalet arbetsplatser i kommunen. Om man bortser från pendling så innebär detta att konkurrensen för att etablera sig på den lokala arbetsmarknaden i någon av dessa kommuner är betydligt högre än i exempelvis Askersund och Lekeberg där antalet utrikesfödda i arbetsför ålder i relation till kommunens sysselsatta dagbefolkning endast uppgår till 11 respektive 13 procent. Det är alltså ett betydligt högre tryck av utrikesfödda som vill etablera sig på arbetsmarknaden i de kommuner där utrikesfödda som andel av den lokala arbetsmarknadens storlek är hög.

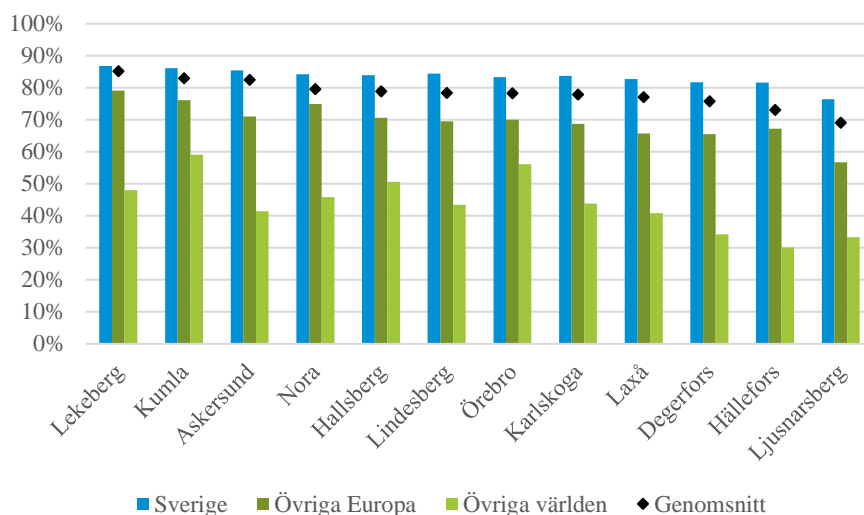
Figur 31: Antalet utrikesfödda (20–64 år) i befolkningen som andel av den lokala (kommunala) arbetsmarknadens storlek, år 2017

Skillnader i etablering för utrikesfödda mellan kommunerna

Det är relativt stora skillnader i förvärvsgrader mellan kommunerna i Örebro län. I Lekebergs kommun uppgår förvärvsgraden till hela 85 procent. Även i Kumla, Askersund och Nora är förvärvsgraderna höga. I Ljusnarsberg däremot är den totala förvärvsgraden relativt låg, 69 procent. I figuren nedan redovisas den genomsnittliga förvärvsgraden (svarta romben) samt förvärvsgrad uppdelat på födelseregion för kommunerna i Örebro län. Förvärvsgraden för födda i övriga Europa varierar mellan 79 procent i Lekeberg och 57 procent i Ljusnarsberg. För födda i övriga världen varierar förvärvsgraden mellan 59 procent i Kumla och 30 procent i Hälsjö.

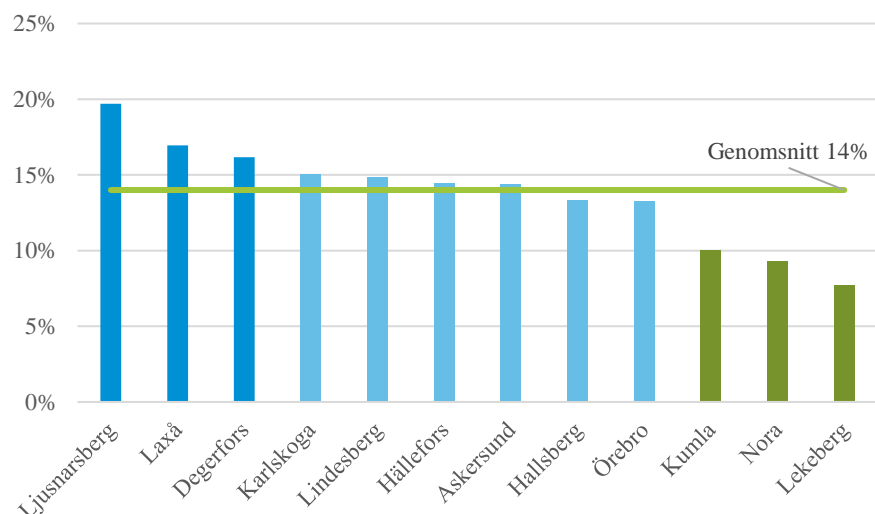
Figur 32: Förvärvsgrad per kommun fördelat på födelseregion, år 2017

Genom att studera hur stor skillnaden är mellan förvärvsgraden för de som är födda i Sverige och förvärvsgraden för de som är födda i övriga Europa respektive övriga världen i varje kommun och jämföra det med den genomsnittliga skillnaden för samtliga kommuner i länet ges en indikation på hur väl de utrikesfödda har lyckats etablera sig på arbetsmarknaden i respektive kommun.

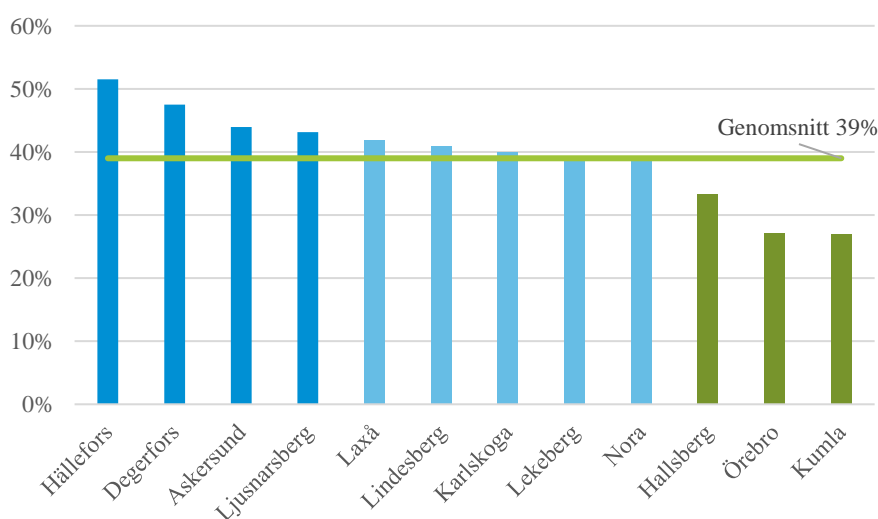
Skillnaden i förvärvsgrad mellan de som är födda i Sverige och de som är födda i övriga Europa uppgår i genomsnitt till 14 procentenheter för Örebro läns kommuner. Det innebär att förvärvsgraden i genomsnitt är 14 procentenheter högre bland de som är födda i Sverige jämfört med de som är födda i övriga Europa. Här framstår Lekeberg, Nora och Kumla kommun som relativt framgångsrika då differensen endast uppgår till mellan 8 och 10 procentenheter. I Ljusnarsberg, Laxå och i viss mån Degerfors kommun är etableringen på arbetsmarknaden bland de som är födda i övriga Europa lägre än genomsnittligt i länet. I dessa kommuner är skillnaden i förvärvsgrad mellan de som är födda i Sverige och de som är födda i övriga Europa mellan 16 och 20 procentenheter.

Figur 33: Skillnad i förvärvsgrad mellan födda i Sverige och födda i övriga Europa fördelat på kommun, år 2017

Skillnaden i förvärvsgrad mellan de som är födda i Sverige och de som är födda i övriga världen uppgår i genomsnitt till 39 procentenheter i Örebro län. Det innebär att förvärvsgraden i genomsnitt är 39 procentenheter högre bland de som födda i Sverige jämfört med de som är födda i övriga världen. Här framstår Kumla, Örebro och Hallsbergs kommun som relativt framgångsrika då differensen är betydligt lägre, nämligen 27 respektive 33 procentenheter. I Degerfors och Hällefors är skillnaden i förvärvsgrader mellan de som är födda i Sverige och de som är födda i övriga världen 47 respektive 51 procentenheter, vilket är betydligt större än genomsnittet för kommunerna i Örebro län på 39 procentenheter. Även i Askersund och Ljusnarsberg är skillnaden hög.

Figur 34: Skillnad i förvärvsgrad mellan födda i Sverige och födda i övriga världen fördelat på kommun, år 2017

Gemensamt för kommuner med god respektive svag etablering

Det finns vissa gemensamma faktorer bland de kommuner som uppvisar en relativt länet bättre respektive sämre etablering av utrikesfödda på arbetsmarknaden och då särskilt beträffande födda i övriga världen.

I figuren ovan konstateras att Hällefors, Degerfors, Askersund och Ljusnarsberg uppvisar en sämre etablering på arbetsmarknaden av födda i övriga världen jämfört med genomsnittet i länet. Gemensamt för tre av dessa kommuner är att antalet nyanlända som andel av utrikesfödda är hög (gäller för Hällefors, Askersund och Ljusnarsberg). Även antalet utrikesfödda i åldern 20–64 år som andel av den lokala arbetsmarknaden (se Figur 31 ovan) är hög i Hällefors, Degerfors och Ljusnarsberg. I Askersund är däremot denna andel låg.

I de kommuner som uppvisar en bättre etablering av födda i övriga världen relativt länet, Kumla, Örebro och Hallsberg, är framförallt antalet nyanlända som andel av utrikesfödda låg. Utrikesföddas etablering på arbetsmarknaden är starkt beroende av vistelsetid i Sverige och därför påverkar troligen den låga andelen nyanlända etableringsgraden för utrikesfödda i dessa kommuner.

SKL har utvecklat en modell för att förenkla jämförelser mellan kommuner och flyktingars förvärvsfrekvens. Enligt denna modell underpresterar sex av länets kommuner gentemot sina förutsättningar. Dessa kommuner har en arbetsmarknads-etablering bland flyktingar som ligger under förväntat värde. Övriga länets kommuner ligger nära det förväntade värdet och presterar därmed enligt sina förutsättningar. Se Faktaruta nedan för fördjupning om detta.

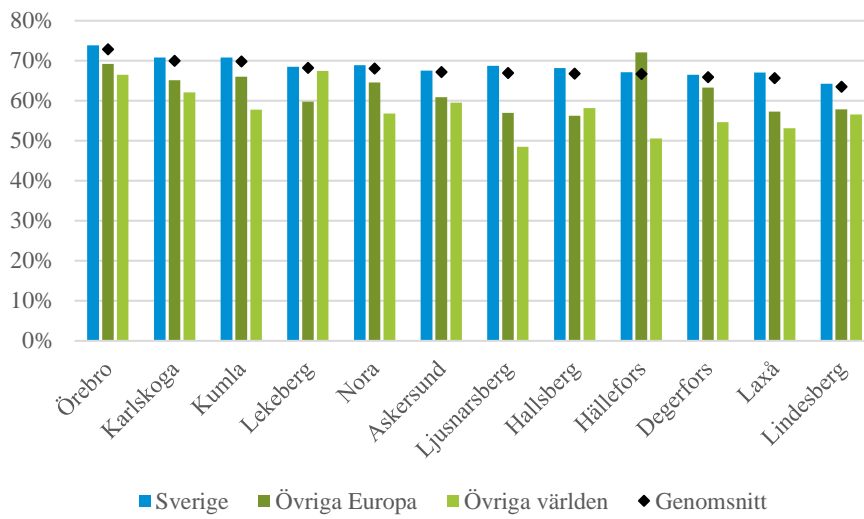
Matchning

Med matchning avses hur stor andel av de förvärvsarbetande som arbetar inom ett yrke som deras utbildning matchar. Det är relativt liten skillnad i matchning mellan kommunerna i länet på aggregerad nivå. Den varierar mellan 73 procent i Örebro och 64 procent i Lindsberg. Studeras matchningen för de som är födda i övriga Europa och övriga världen är dock skillnaderna större.

I Hällefors och Örebro är matchningsgraden för de som är födda i övriga Europa, 72 respektive 69 procent, medan den är betydligt lägre i Ljusnarsberg och Laxå, 57 procent. För födda i övriga världen varierar matchningsgraden från 67 procent i Örebro och Lekeberg till 51 procent i Hällefors och 49 procent i Ljusnarsberg.

Hällefors kommun sticker ut med en i jämförelse med övriga kommuner hög matchning för födda i övriga Europa samtidigt som matchningen för födda i övriga världen är låg jämfört med övriga kommuner.

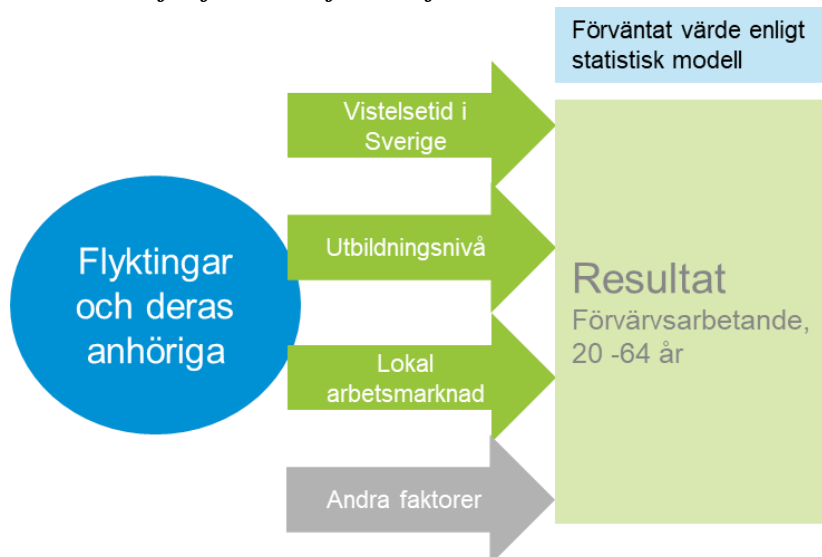
Figur 35: Matchning per kommun fördelat på födelseregion, år 2017

Faktaruta: Hur väl lyckas kommunerna integrera flyktingar på arbetsmarknaden enligt SKL:s modell

SKL har utvecklat en modell för att förenkla jämförelse mellan kommuner och flyktingars förvärvsfrekvens. Genom att lägga in faktorer som utbildningsnivå, flyktingars vistelsetid och arbetslöshet bland inrikes födda i respektive kommun får man fram ett värde för ”förväntad förvärvsfrekvens” för flyktingar eller anhöriga till flyktingar.

SKL:s modell för förväntad förvärvsfrekvens

Källa: Nyckeltal med integration i fokus, SKL (2017)

Värdet tar alltså hänsyn till varje kommuns unika situation. En kommun med hög arbetslöshet samt med många nyanlända med kort vistelsetid och låg utbildningsbakgrund får, till exempel, ett lägre förväntat värde jämfört med kommuner med mer gynnsamma förutsättningar.

Förenklat kan man säga att det förväntade värdet gör det möjligt att jämföra andelen förvärvsarbetande i flyktinggruppen i sin egen kommun med andra kommuner, om de skulle haft liknande förutsättningar. Modellen förklarar enligt SKL cirka 70 procent av variationen i förvärvsfrekvens mellan kommunerna. Det innebär att 30 procent av skillnaderna påverkas av andra faktorer, till exempel skillnader i arbetssätt och insatser men också andra bakgrundsfaktorer som inte fångas upp i modellen.

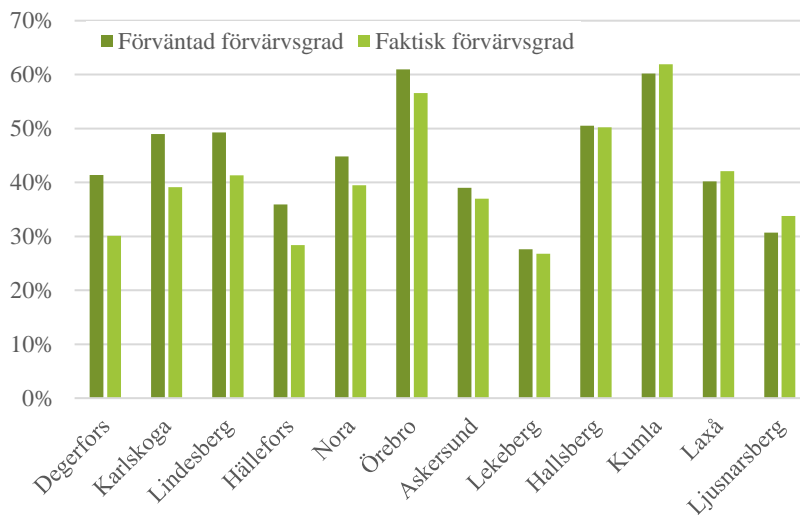
Med hjälp av denna modell kan den förväntade förvärvsfrekvensen för flyktingar som beräknas enligt ovan jämföras med den faktiska förvärvsfrekvensen för flyktingar. Därmed är det möjligt att se om en kommun utifrån sina förutsättningar över- eller underpresterar avseende flyktingars integration på arbetsmarknaden.

Faktaruta: Hur väl lyckas kommunerna integrera flyktingar på arbetsmarknaden enligt SKL:s modell, forts.

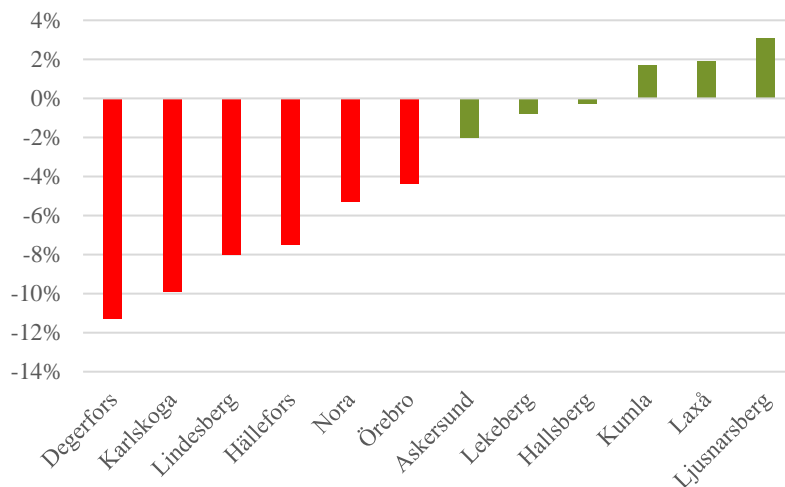
I figurerna nedan redovisas förväntad och faktisk förvärvsfrekvens samt avvikelser från förväntad förvärvsfrekvens för flyktingar i kommunerna i Örebro län för år 2017.

Enligt SKL:s modell underpresterar sex av länets kommuner (röda staplar) gentemot sina förutsättningar. Dessa kommuner har en arbetsmarknadsetablering i flyktinggruppen som ligger under förväntat värde. Övriga länets kommuner ligger nära det förväntade värdet och presterar därmed enligt sina förutsättningar.

Förväntad förvärvsgrad för flyktingar, år 2017

Avvikelse från förväntad förvärvsgrad för flyktingar, år 2017

Källa: Kolada (båda figurerna)

Avslutande kommentar

Ökad integration/etablering bidrar till tillväxt

Att öka utrikesföddas etablering på arbetsmarknaden bidrar till ökad tillväxt. En ökad etablering innebär att fler kommer i produktivt arbete och att fler får inkomster vilket ökar efterfrågan på varor och tjänster vilket är positivt för regionens ekonomiska utveckling.

I dag är förvärvsgraden bland utrikesfödda i Örebro län endast 58 procent. Lägst är förvärvsgraden bland dem som är födda i övriga världen. Av dessa är det endast hälften som förvärvsarbetar. I grunden handlar det om ett resursslöseri att etableringen på arbetsmarknaden för utrikesfödda inte fungerar bättre.

Gynnsam befolkningsstruktur bland utrikesfödda

Befolkningsstrukturen är gynnsam bland utrikesfödda med en stor andel i arbetsför ålder vilka därmed utgör ett komplement till den totala befolkningsstrukturen som domineras av många äldre. Med ökande kompetensförsörjningsproblem på Örebro läns arbetsmarknad utgör de utrikesfödda därmed en potential för att motverka framtida kompetensbrister.

En utbildningsutmaning...

Förvärvsgraderna är lägst för de med endast förgymnasial utbildning. Idag är en gymnasieutbildning ofta ett minimikrav för att kunna bli anställningsbar. Mer än en fjärdedel av de utrikesfödda i åldern 20–64 år har endast förgymnasial utbildning. Studeras de som är födda i övriga världen saknar drygt 30 procent en gymnasieutbildning. Särskilda utbildningssatsningar för utrikesfödda och i synnerhet för de som är födda i övriga världen är ett viktigt framtida insatsområde. Detta för att lyfta de utrikesföddas kompetens så att en större andel kan kvalificera sig som ”anställningsbara”.

...och en matchningsutmaning

Det är också viktigt att komma ihåg att en stor andel av de utrikesfödda har en eftergymnasial utbildning. För denna grupp är förvärvsgraderna relativt höga (68 procent) men fortfarande betydligt lägre jämfört med de som är födda i Sverige (87 procent). Insatser för att den kompetens som utrikesfödda med eftergymnasial utbildning bättre används är därmed också viktiga. Detta illustreras bland annat i att matchnings-graden är lägre bland gymnasialt och eftergymnasialt utbildade utrikesfödda. Att matchningen är lägre för utrikesfödda innebär att deras humankapital inte nyttjas fullt ut på Örebro läns arbetsmarknad. Det finns därmed en tillväxtpotential genom att verka för att matchningen för denna grupp ökar.

Insatser för att snabba på nyanländas etablering

Nyanlända är en grupp som har särskilt svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. Detta gäller generellt och i rapporten har det framkommit att så också är fallet i Örebro län specifikt. Etableringstiden är längre för de som är födda i övriga världen

jämfört med födda i övriga Europa. Insatser för att påskynda nyanländas etablering är ett väldigt viktigt insatsområde. Detta ger vinster, sociala och ekonomiska, för såväl individen som samhället.

Lärdomar från framgångsrika branscher

Branscherna Hotell och restaurang samt Byggverksamhet är två branscher som fungerar som instegsbranscher för nyanlända. Tillsammans med branschen Vård och omsorg som sysselsätter flest nyanlända är dessa branscher alla goda exempel på att tillvarata de nyanländas kompetens. Vilka lärdomar går att dra från dessa branschers arbete med att rekrytera nyanlända? Vad kan andra branscher lära sig av dessa?

Kommunala skillnader och utmaningar – vilka är lärdomarna?

Det finns olika förutsättningar i kommunerna för etablering av utrikesfödda på arbetsmarknaden. Dels skiljer sig branschstrukturen åt mellan kommunerna och dels varierar antalet utrikesfödda i relation till den lokala arbetsmarknaden mellan olika kommuner.

De kommuner som relativt genomsnittet i länet presterar sämre avseende etablering av födda i övriga världen har ett stort antal nyanlända som andel av utrikesfödda. Dessutom är antalet utrikesfödda som andel av den lokala arbetsmarknaden relativt hög i dessa kommuner.

Bland de kommuner som relativt länet presterar bättre avseende etablering av födda i övriga världen är däremot antalet nyanlända som andel av utrikesfödda relativt lägre.

SKL har tagit fram en modell som beräknar förväntad förvärvsfrekvens för flyktingar och jämför med faktisk förvärvsfrekvens. Med hjälp av denna modell är det möjligt att identifiera vilka kommuner som utifrån sina förutsättningar överpresterar. Vad är det kommunerna som överpresterar gör? Går det att identifiera vilka deras faktorer till framgång är och implementera i övriga kommuner?

Referenser

Andersson, R. (2017) Flyktingmottagandets geografi, Migration och socialförsäkringen. Rapport från forskarseminarium i Umeå 18–19 januari 2017 – Socialförsäkringsrapport 2017:6

Arena för tillväxt/Sweco (2017) Sveriges nya geografi

DO (2012) Forskningsöversikt om rekrytering i arbetslivet
Tillgänglig via: <http://www.do.se/globalassets/publikationer/rapport-forskningsoversikt-diskriminering-rekrytering.pdf>

Regeringen.se Tillgänglig via: <http://www.regeringen.se/artiklar/2017/09/okade-anslag-for-att-starka-utrikes-fodda-kvinnors-etablering-pa-arbetsmarknaden/>

Riksrevisionen (2014) Nyanländ i Sverige – effektiva insatser för ett snabbt mottagande?

Riksrevisionen (2015) Nyanländas etablering - är statens insatser effektiva? RIR 2015:17

SCB (2014) Integration – etablering på arbetsmarknaden, Rapport 7

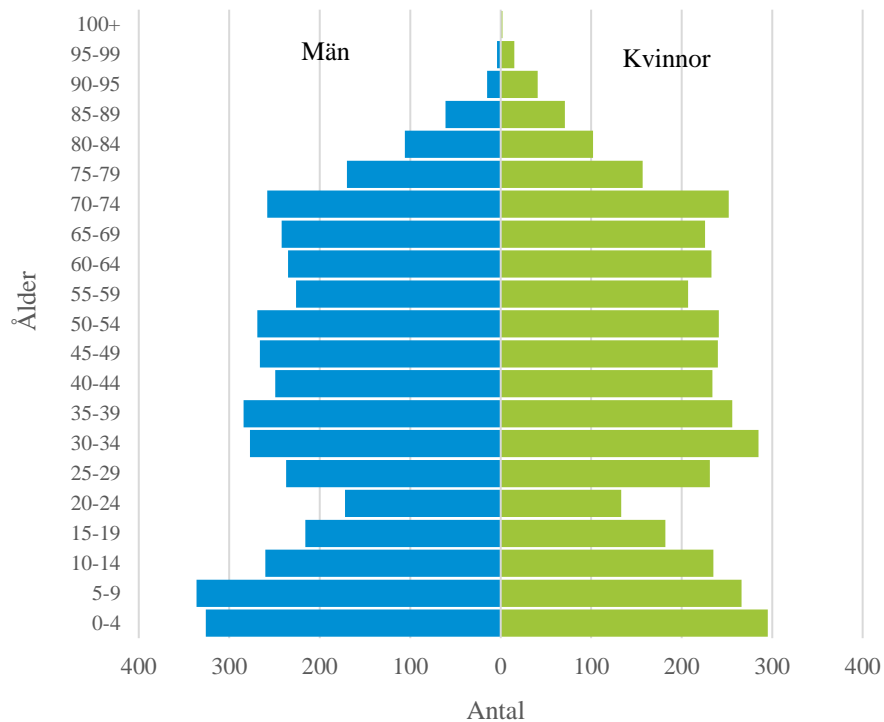
SCB (2017) Integration – utrikesföddas matchning på arbetsmarknaden i Sverige, Rapport 11

SKL (2017) SKL:s Agenda för integration – om asylmottagande och nyanländas etablering

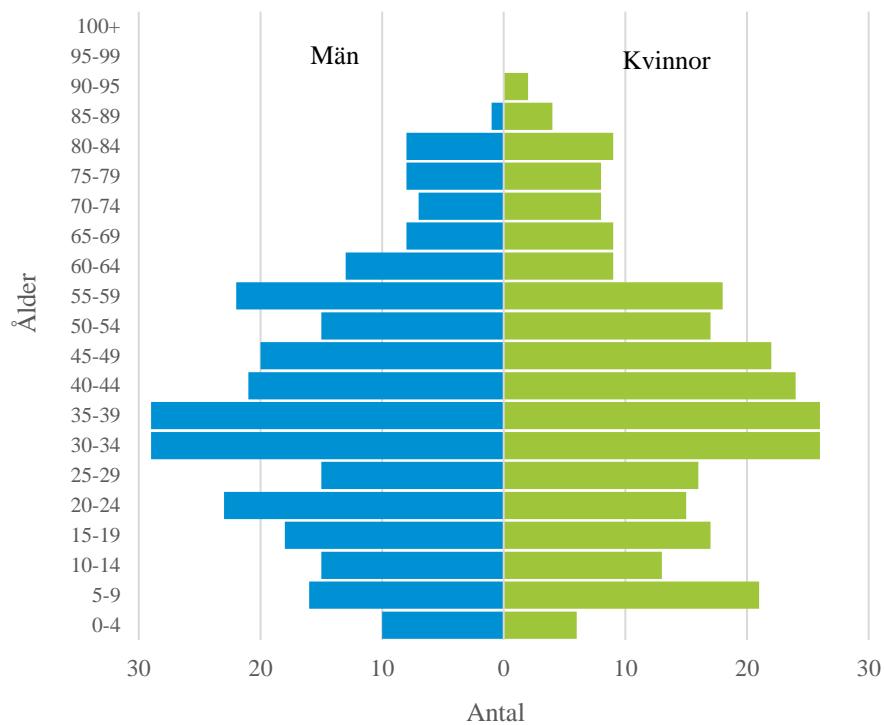
SKL (2017) Nyckeltal med integration i fokus

Bilaga 1: Befolkningspyramider på kommunnivå, år 2018

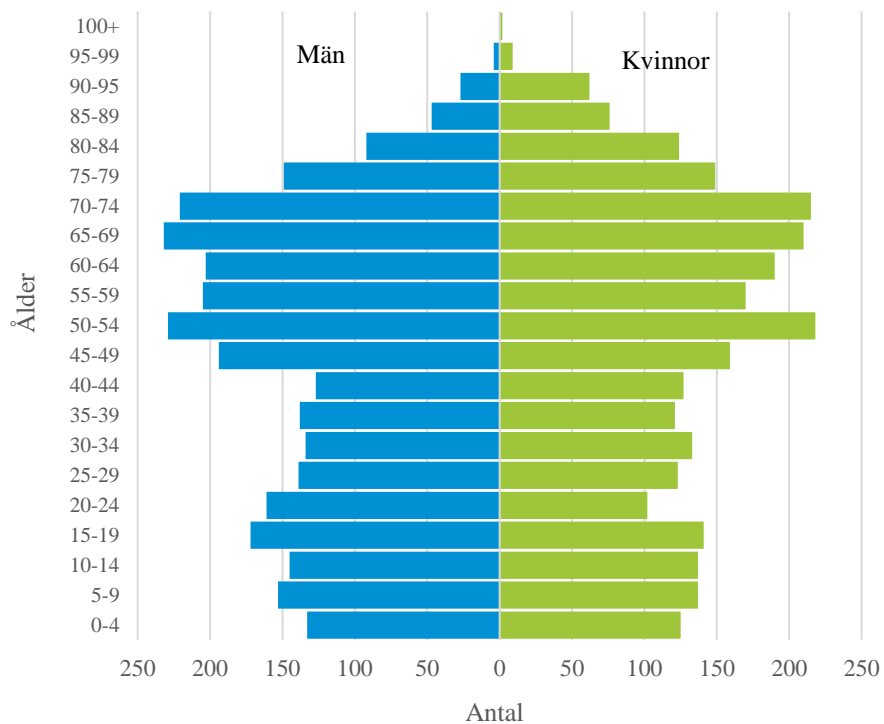
Befolkningspyramid Lekeberg, total befolkning

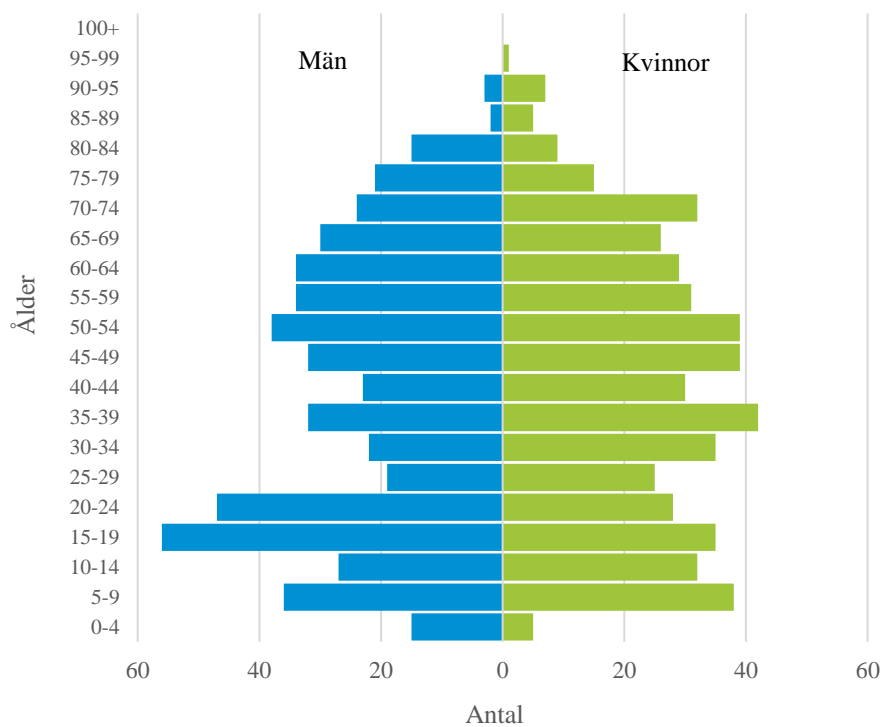
Befolkningspyramid Lekeberg, utrikesfödda

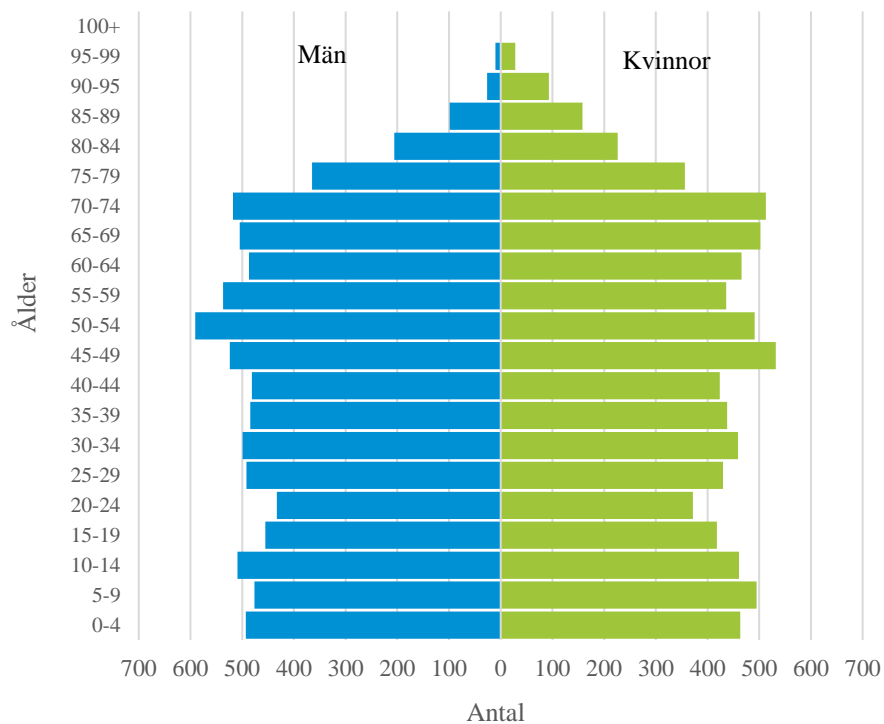
Befolkningspyramid Laxå, total befolkning

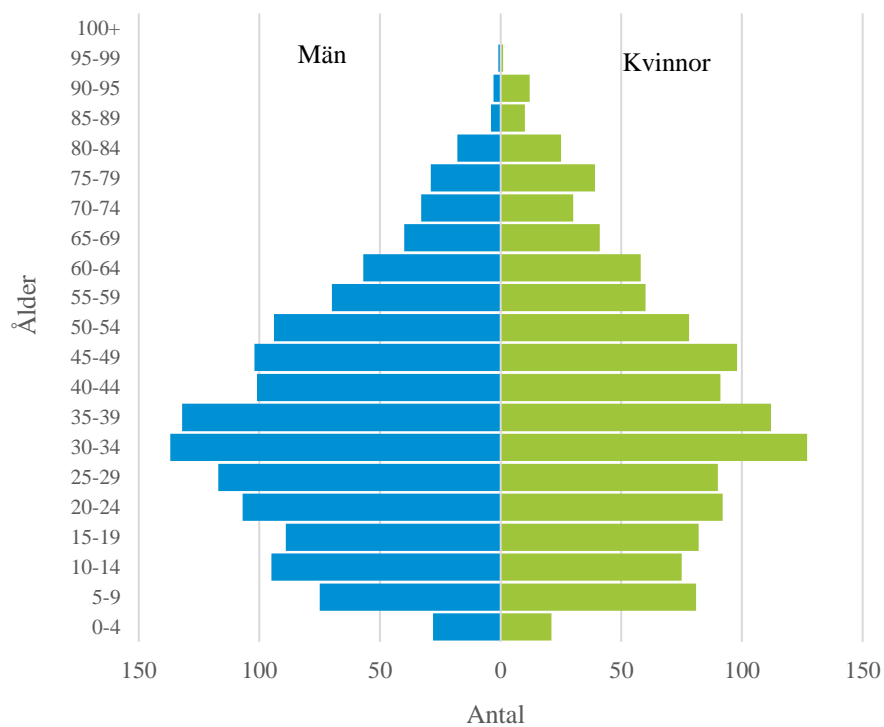
Befolkningspyramid Laxå, utrikesfödda

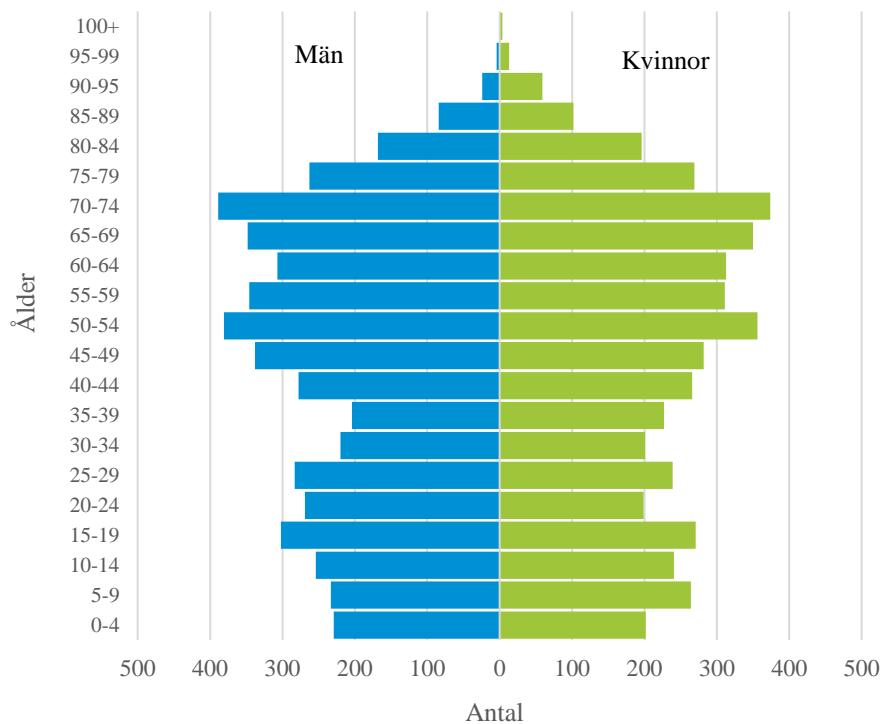
Befolkningspyramid Hallsberg, total befolkning

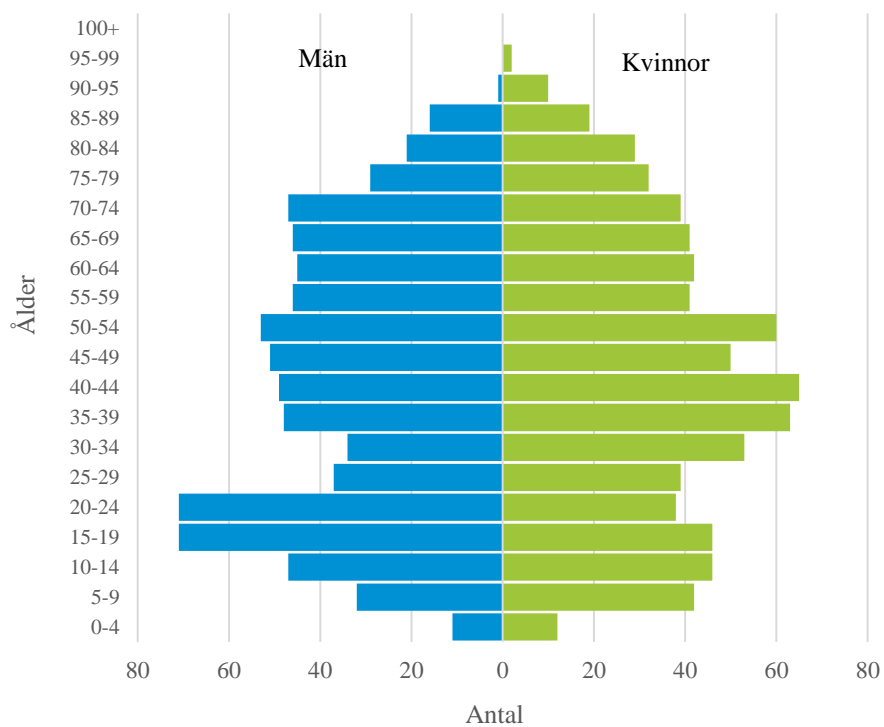
Befolkningspyramid Hallsberg, utrikesfödda

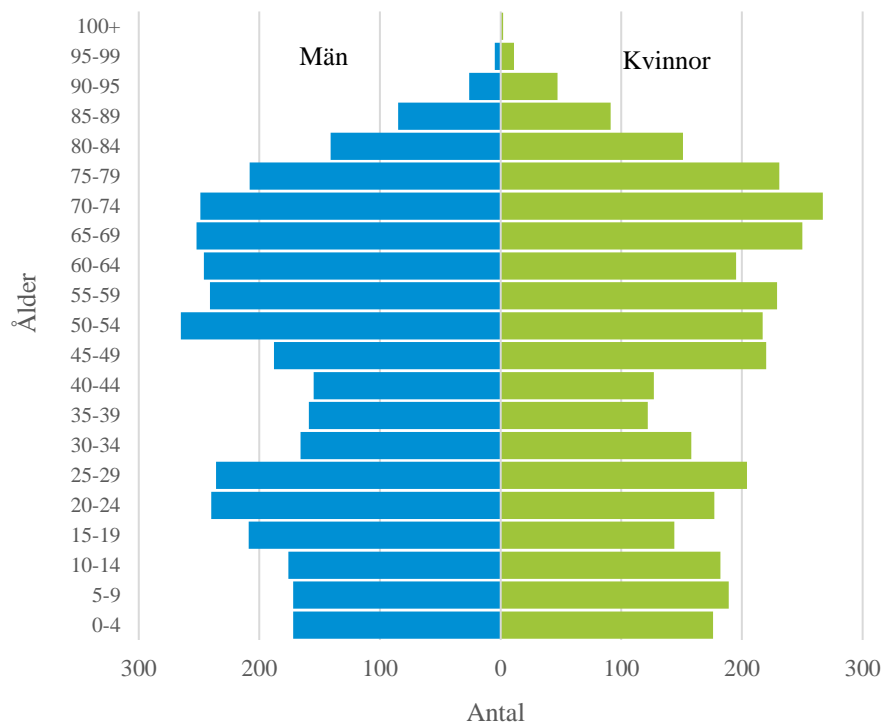
Befolkningspyramid Degerfors, total befolkning

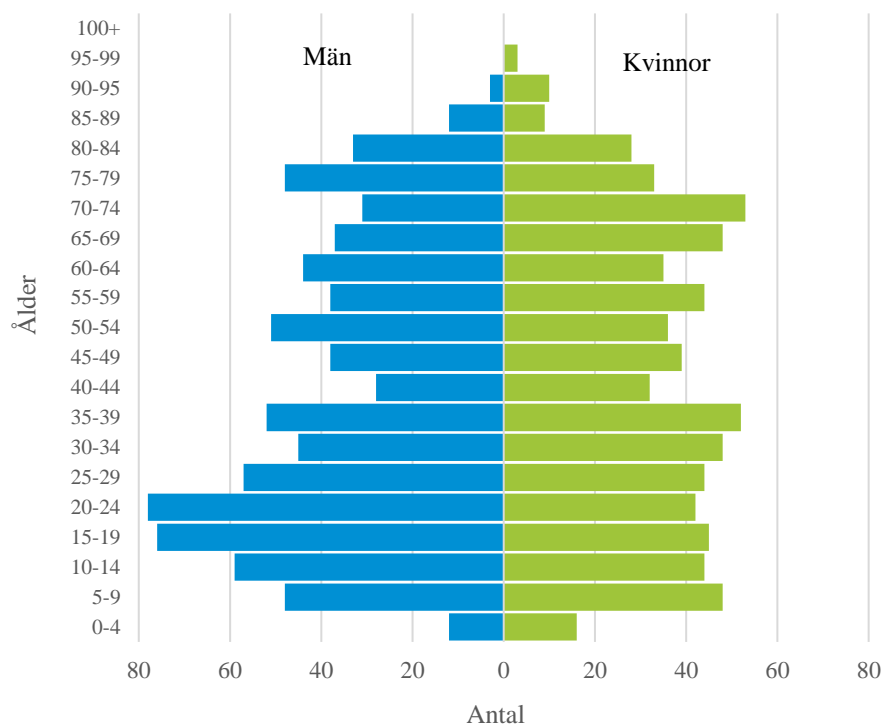
Befolkningspyramid Degerfors, utrikesfödda

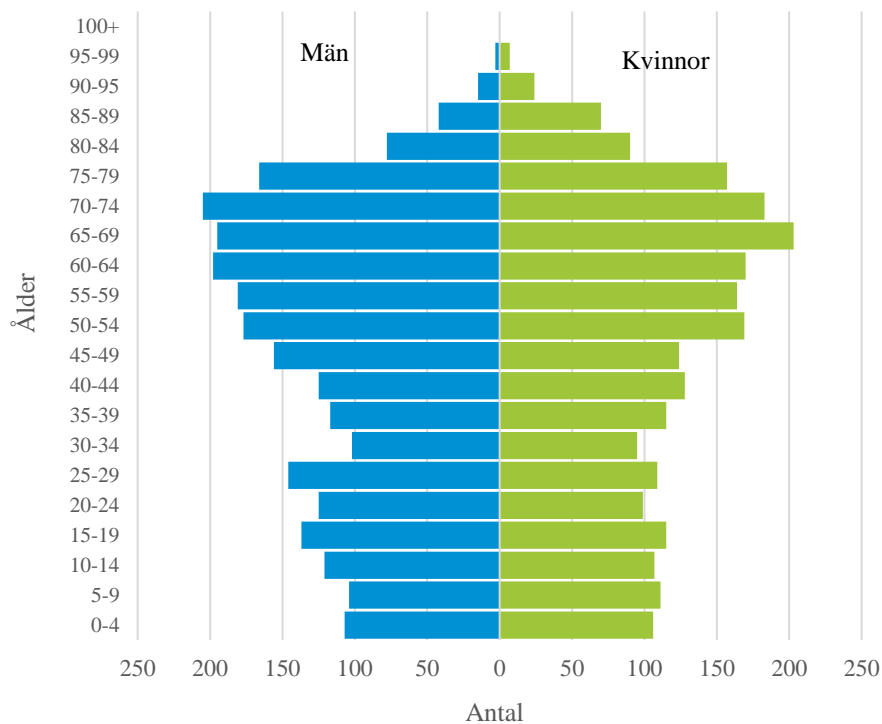
Befolkningspyramid Hällefors, total befolkning

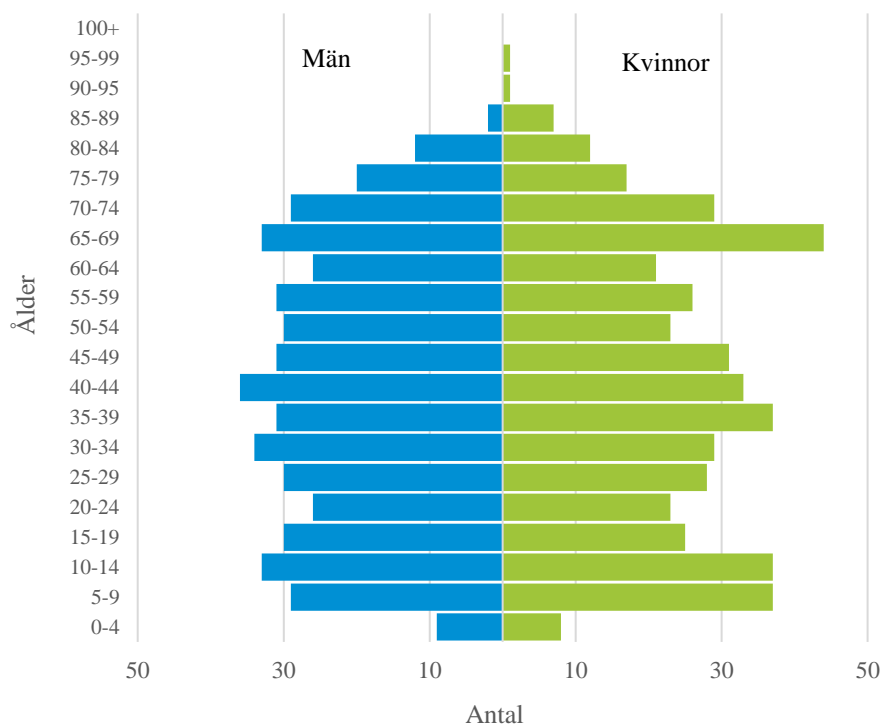
Befolkningspyramid Hällefors, utrikesfödda

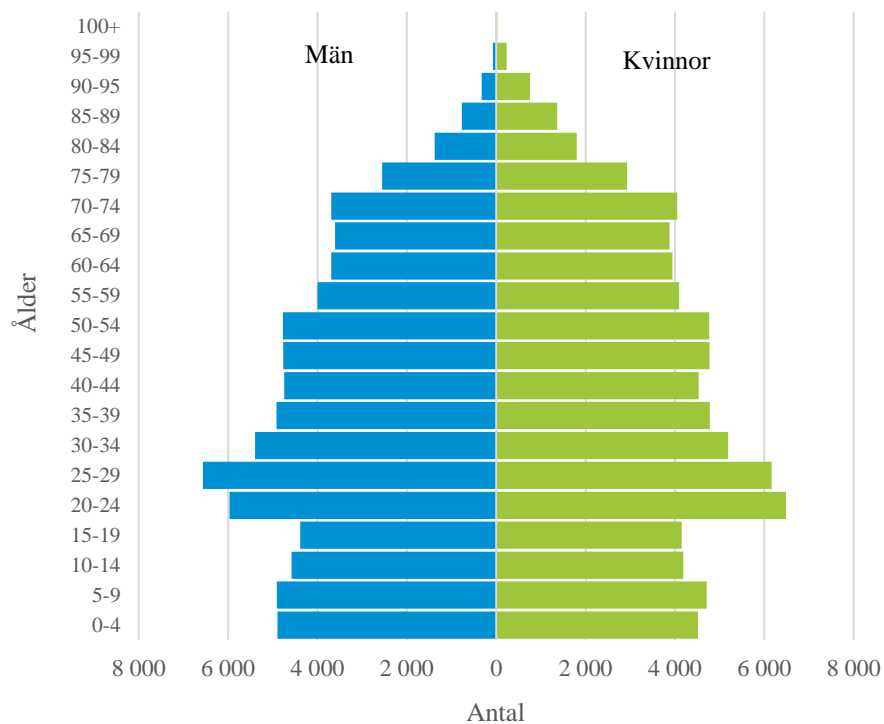
Befolkningspyramid Ljusnarsberg, total befolkning

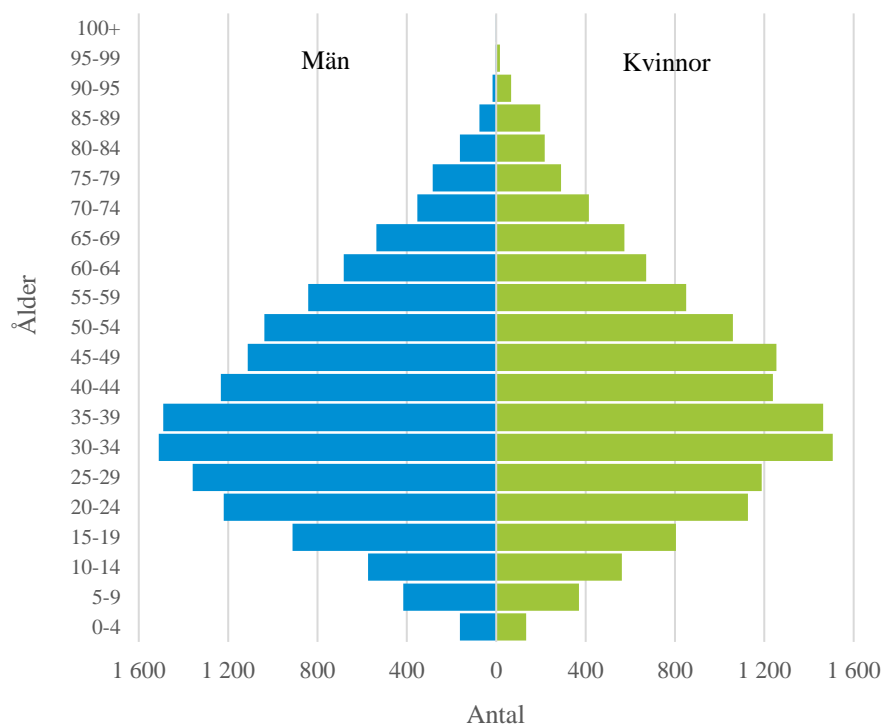
Befolkningspyramid Ljusnarsberg, utrikesfödda

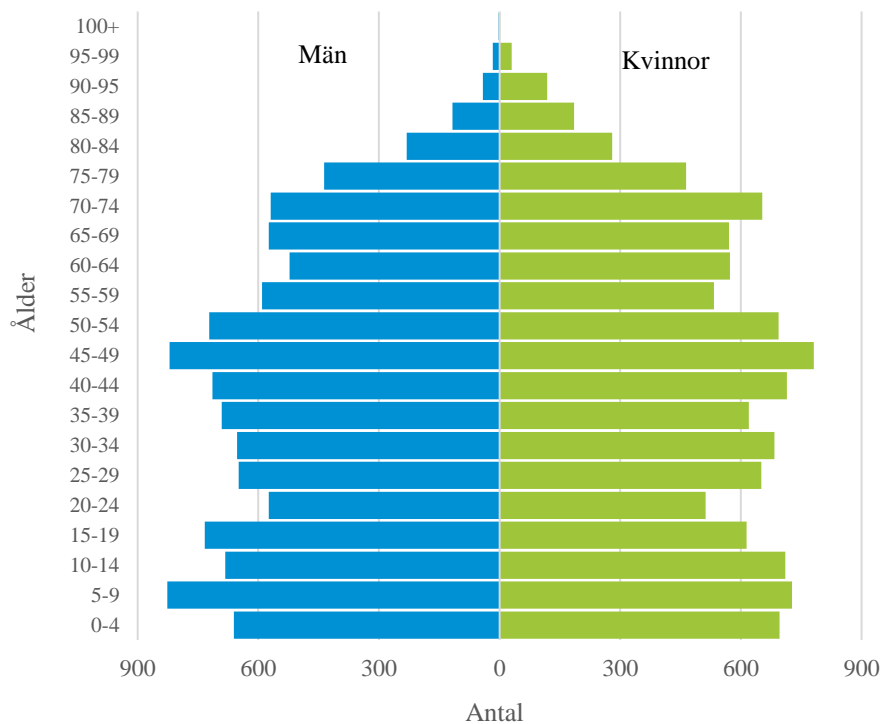
Befolkningspyramid Örebro, total befolkning

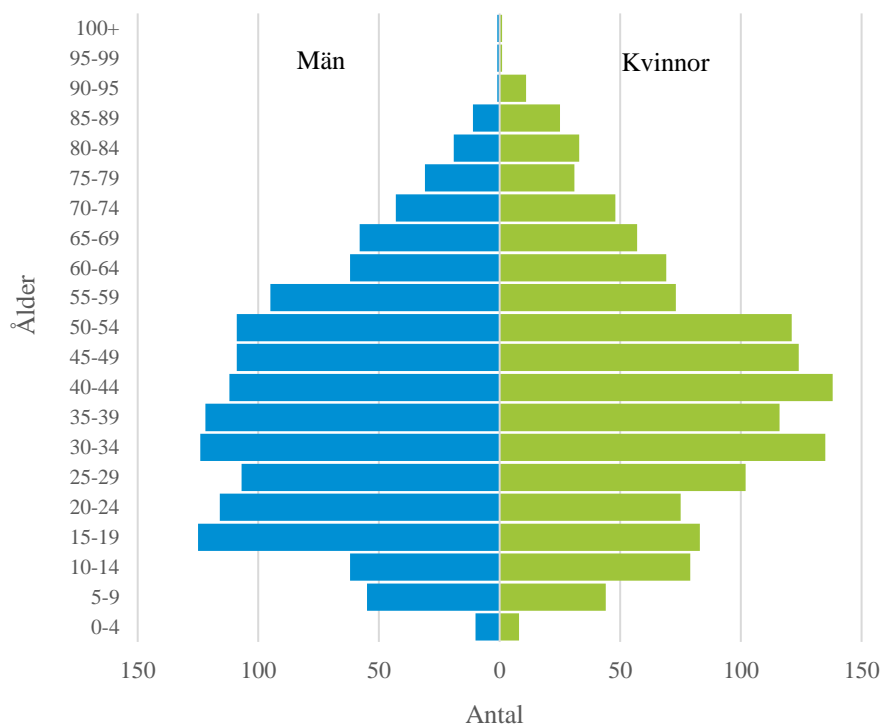
Befolkningspyramid Örebro, utrikesfödda

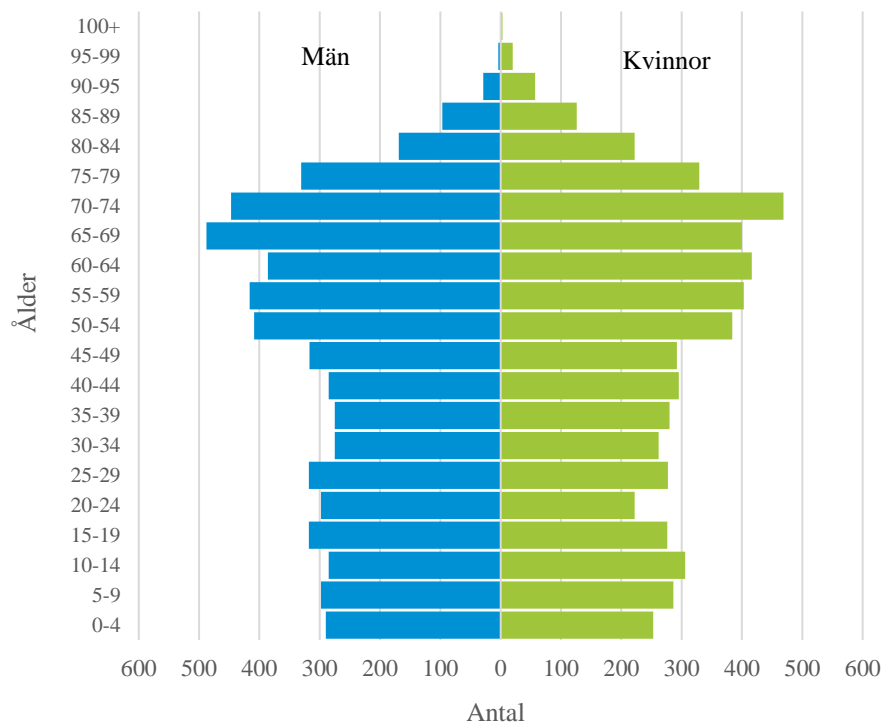
Befolkningspyramid Kumla, total befolkning

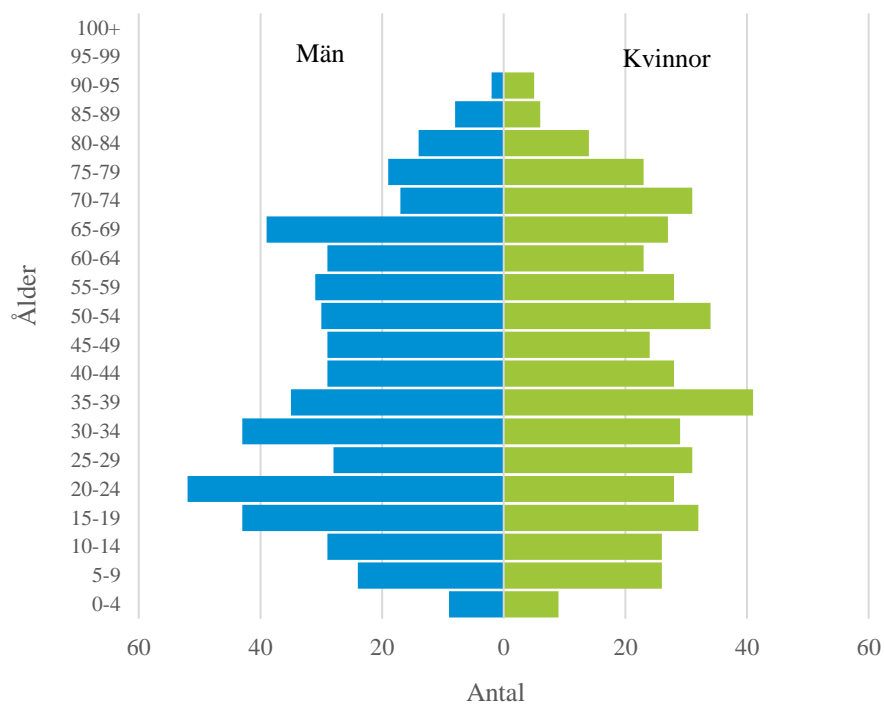
Befolkningspyramid Kumla, utrikesfödda

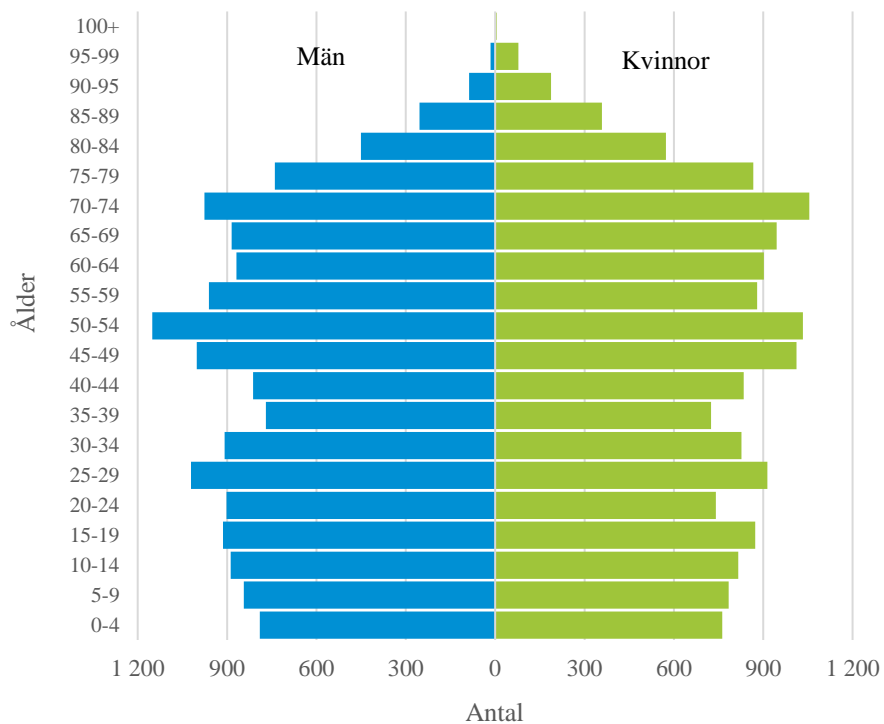
Befolkningspyramid Askersund, total befolkning

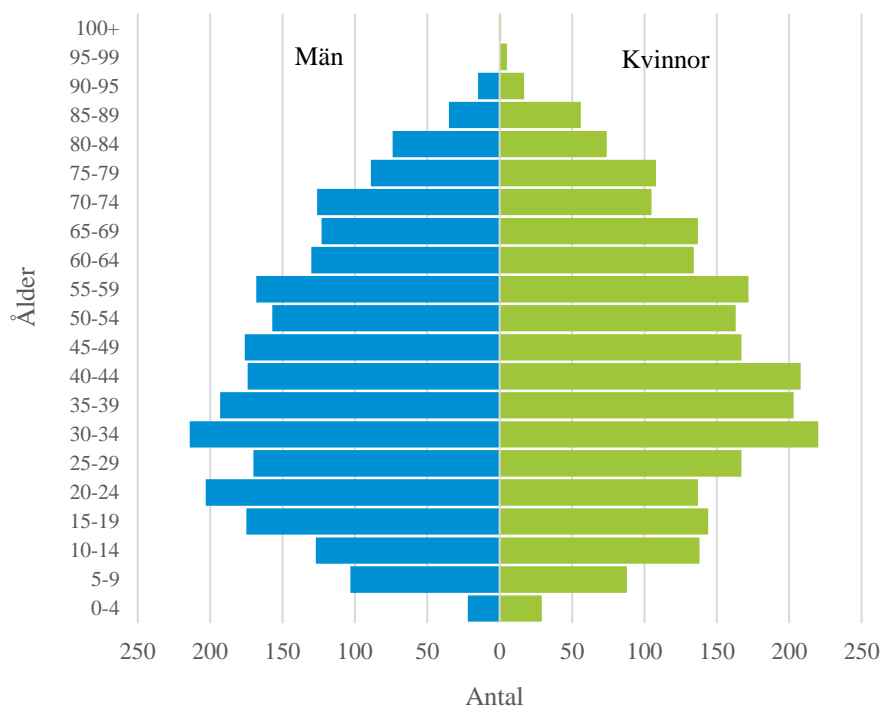
Befolkningspyramid Askersund, utrikesfödda

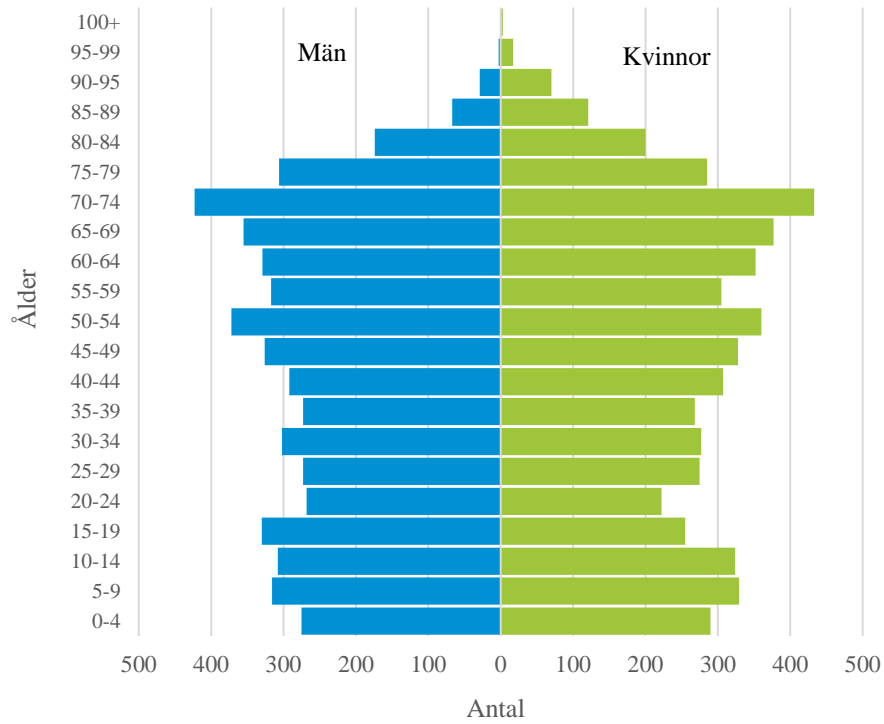
Befolkningspyramid Karlskoga, total befolkning

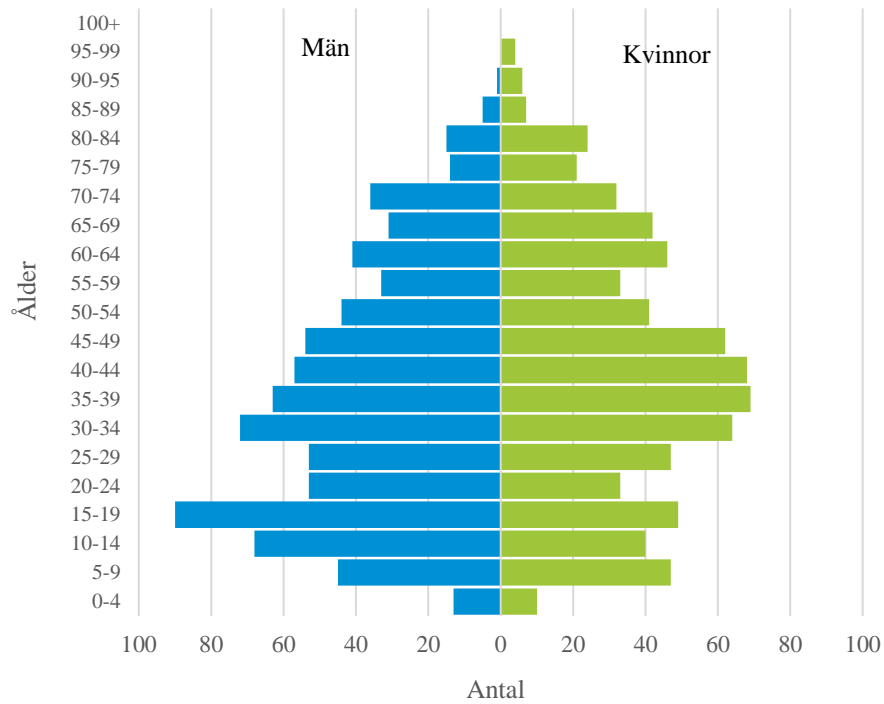
Befolkningspyramid Karlskoga, utrikesfödda

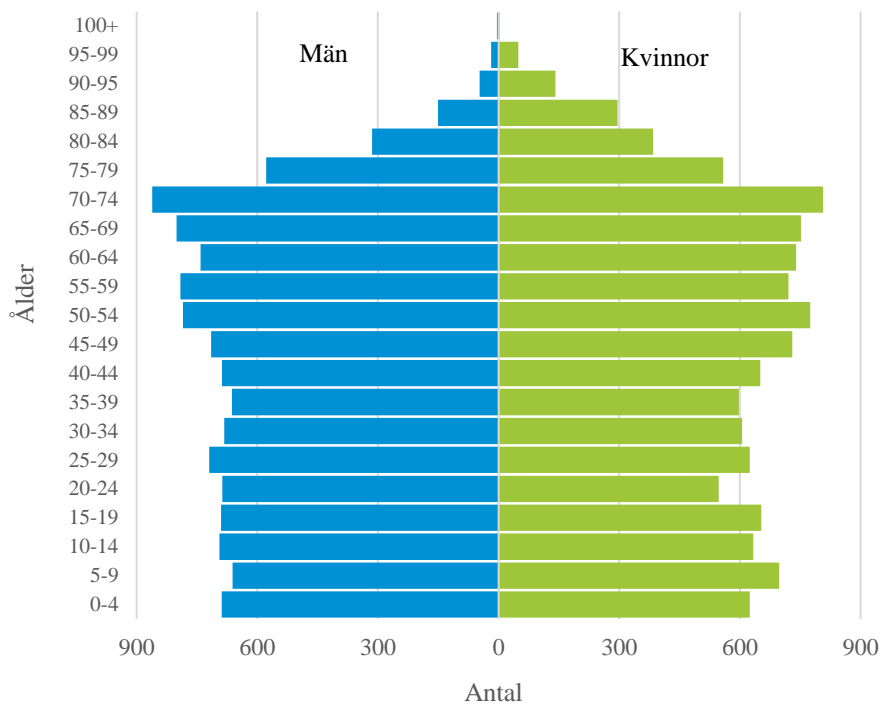
Befolkningspyramid Nora, total befolkning

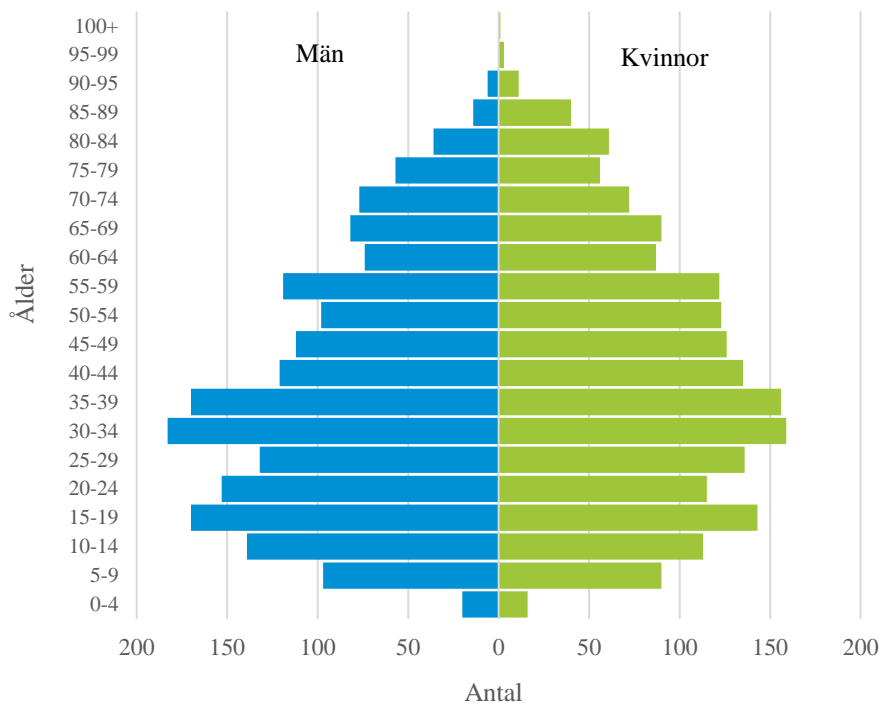
Befolkningspyramid Nora, utrikesfödda

Befolkningspyramid Lindesberg, total befolkning

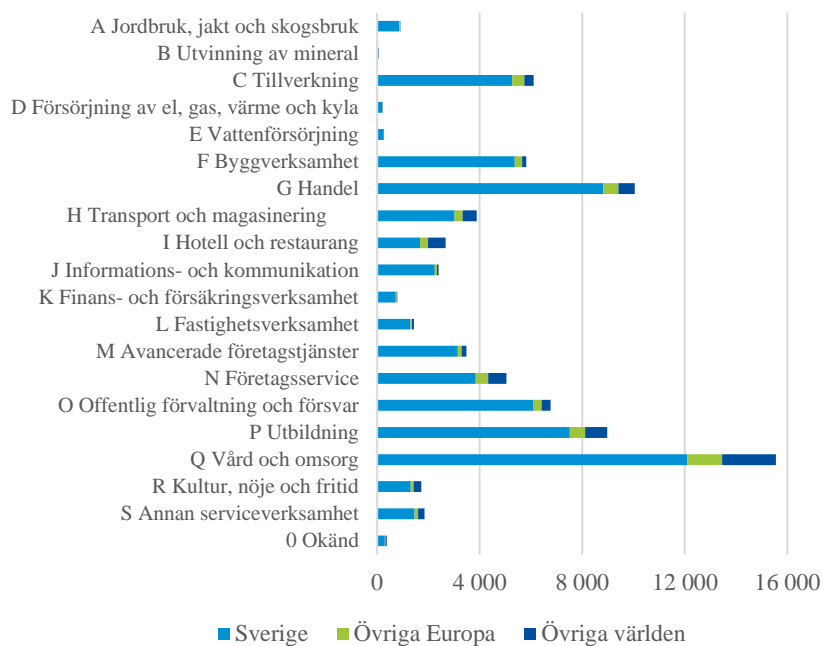

Befolkningspyramid Lindesberg, utrikesfödda

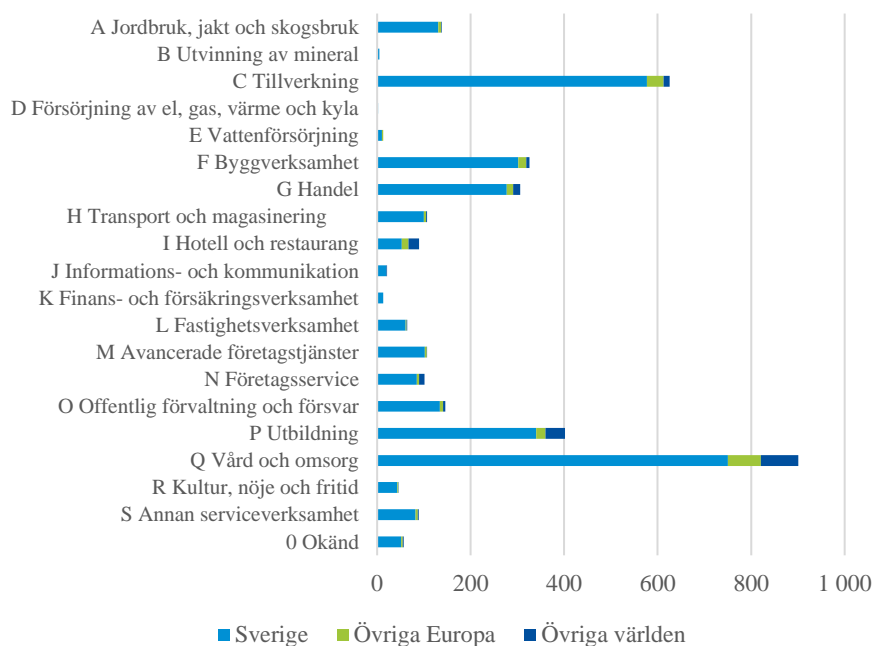

Bilaga 2: Sysselsatta fördelat på bransch och födelseregion, år 2017

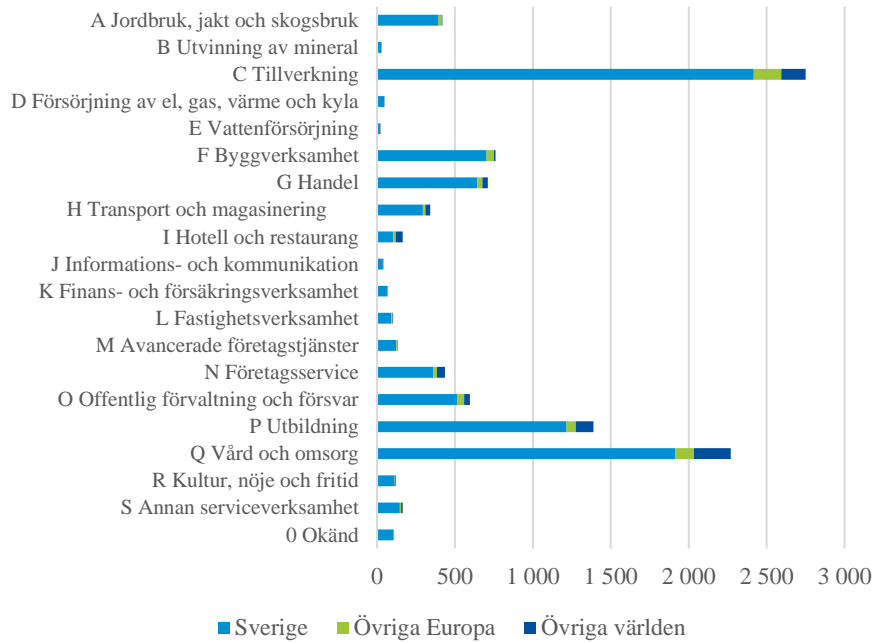
Branschstruktur Örebro

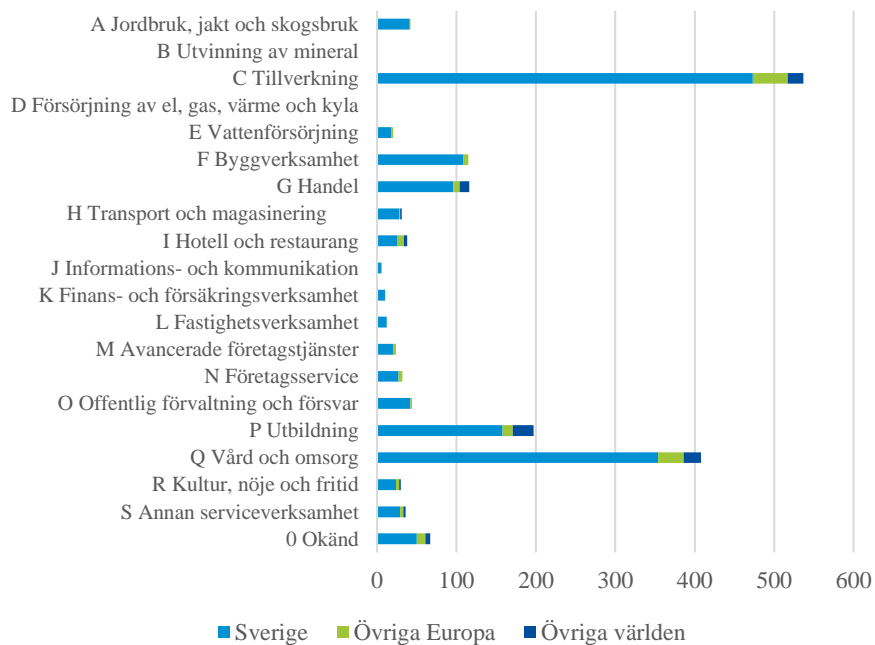
Branschstruktur Nora

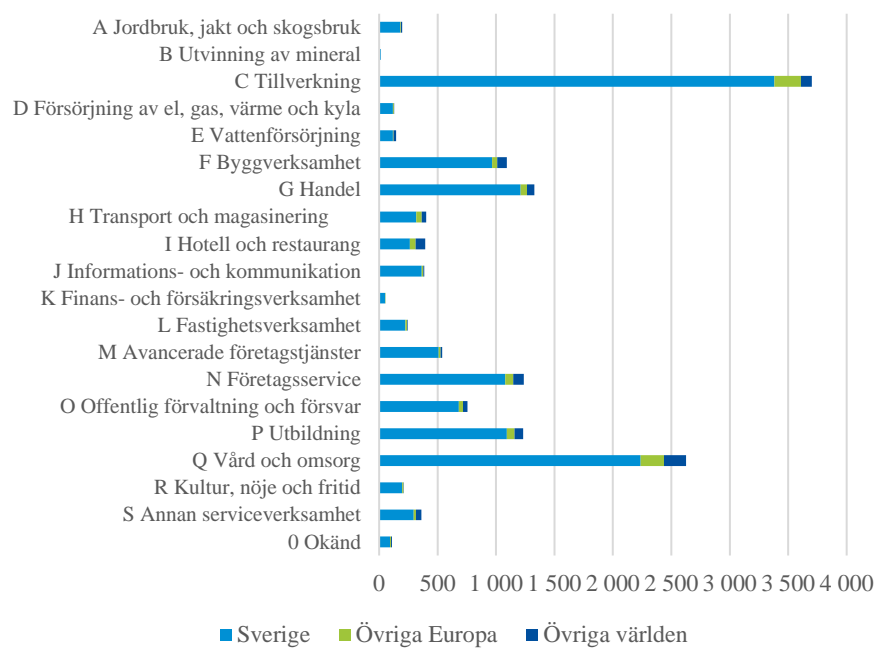
Branschstruktur Lindesberg

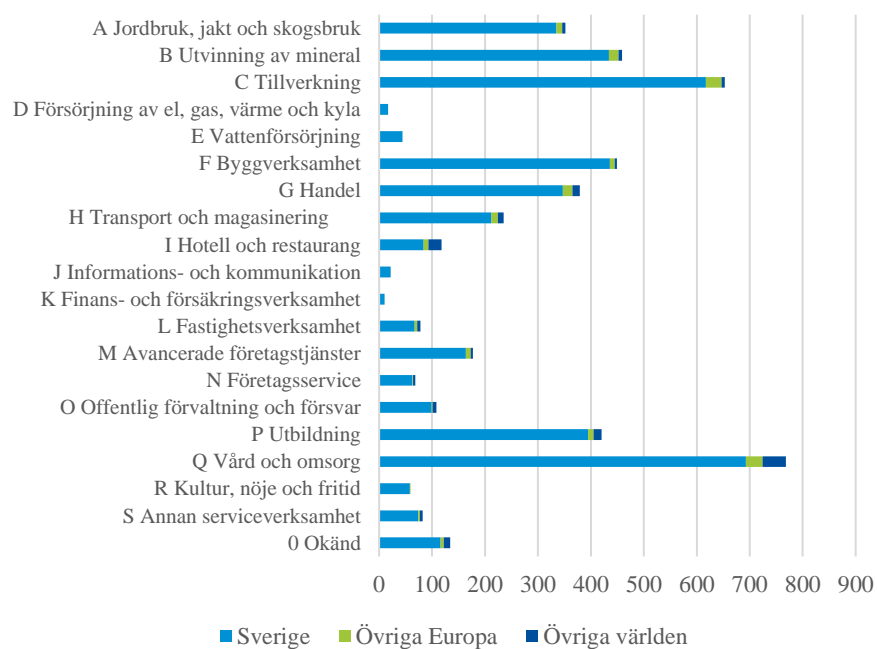
Branschstruktur Ljusnarsberg

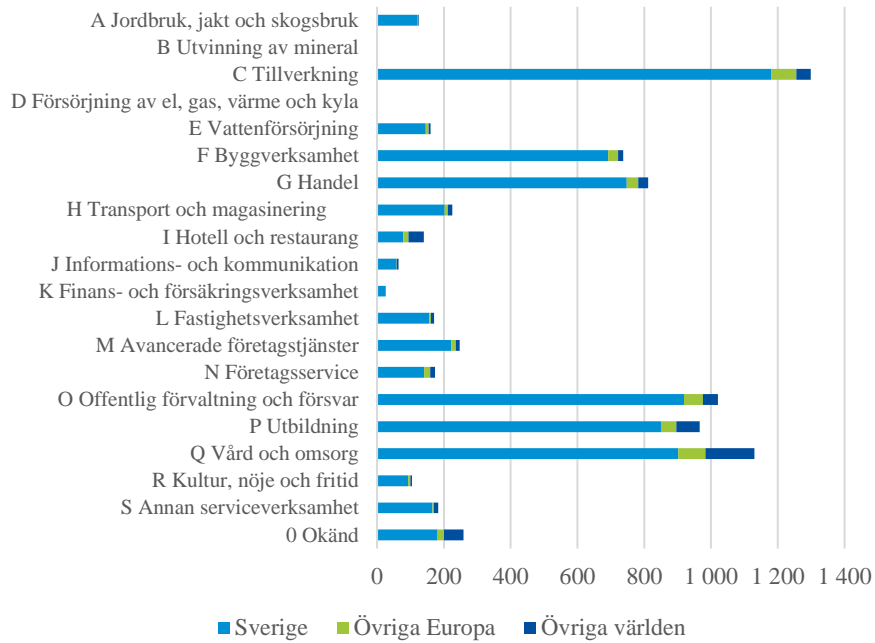
Branschstruktur Karlskoga

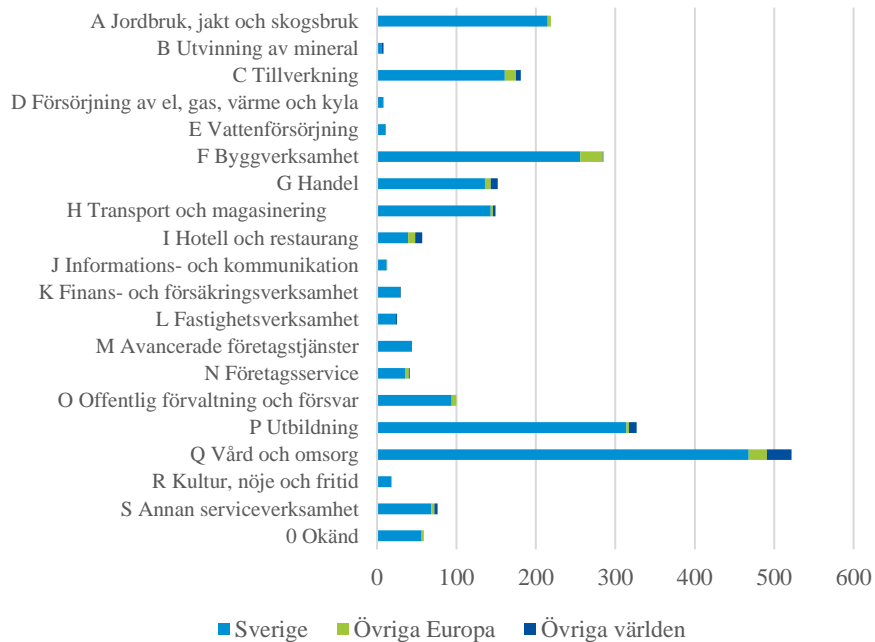
Branschstruktur Askersund

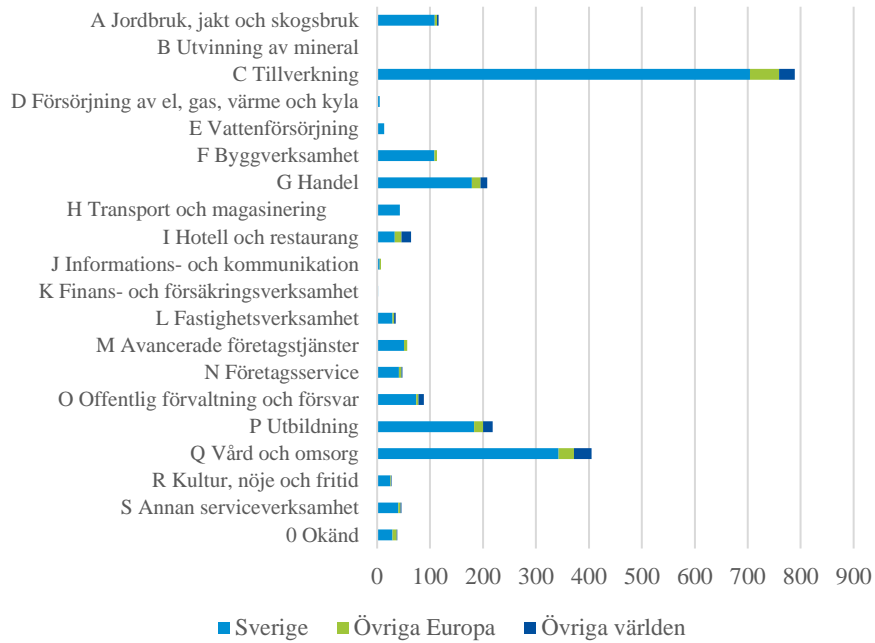
Branschstruktur Kumla

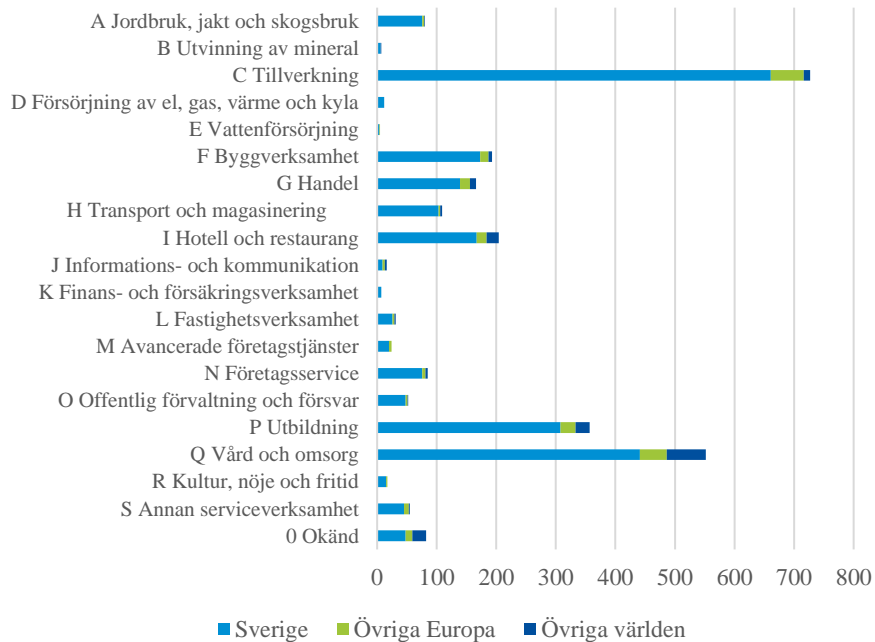
Branschstruktur Lekeberg

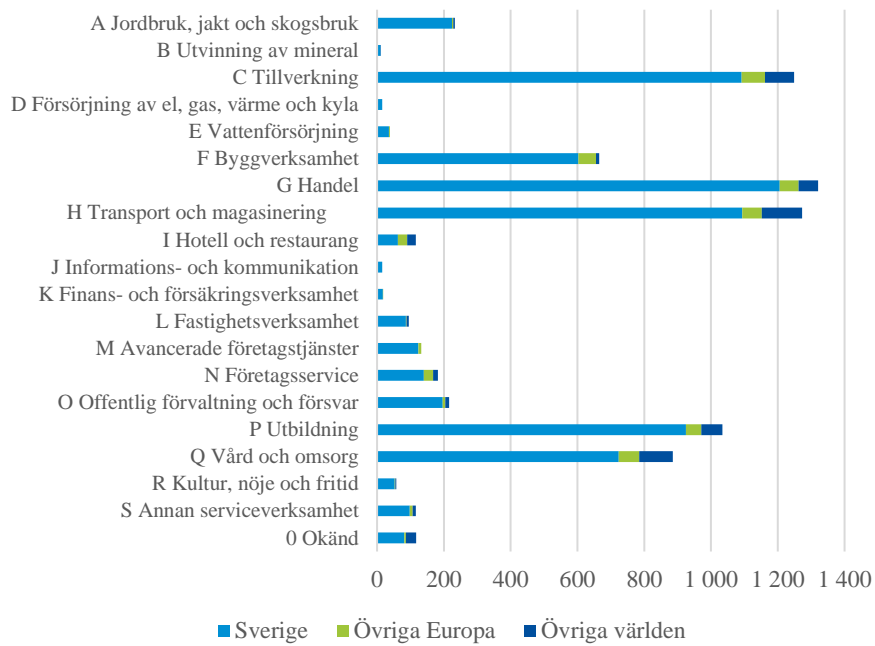
Branschstruktur Laxå

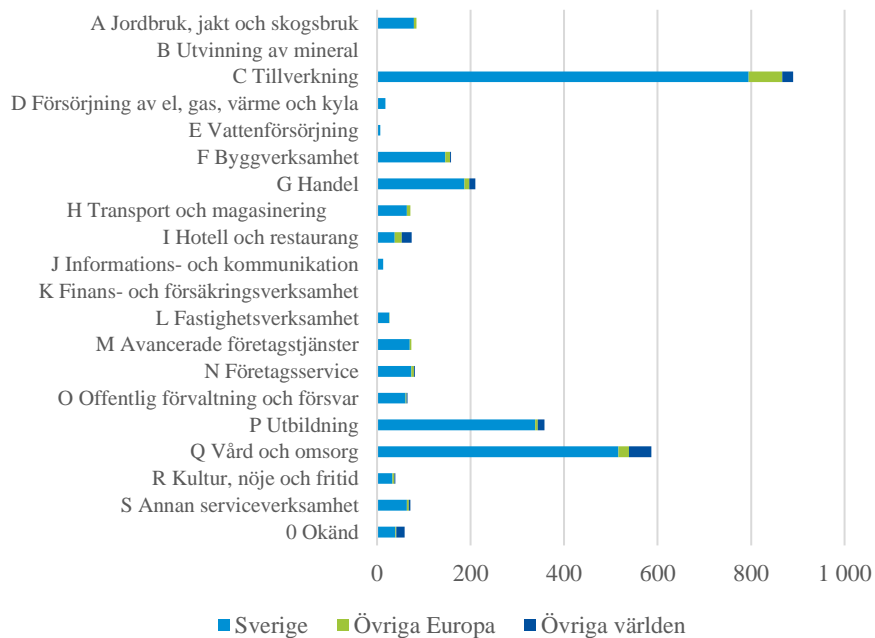
Branschstruktur Hällefors

Branschstruktur Hallsberg

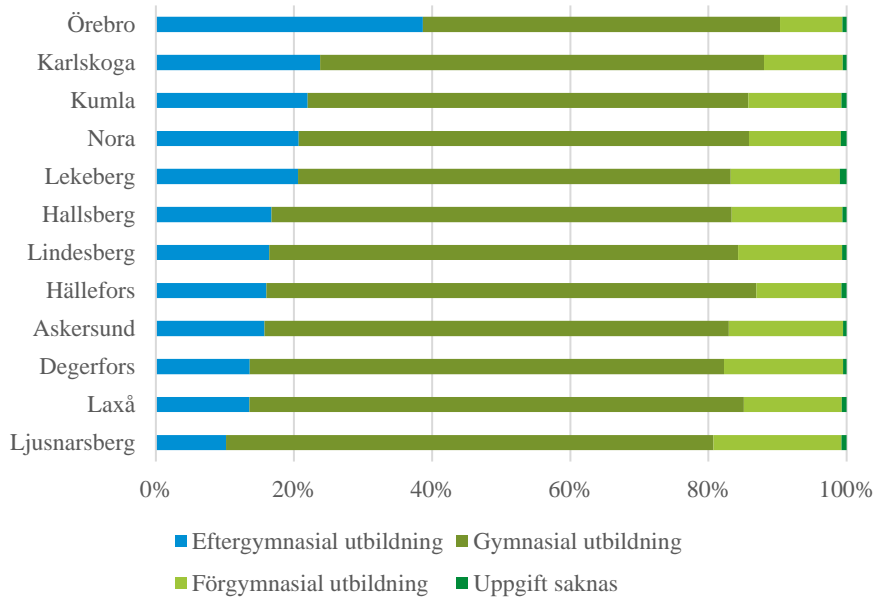

Branschstruktur Degerfors

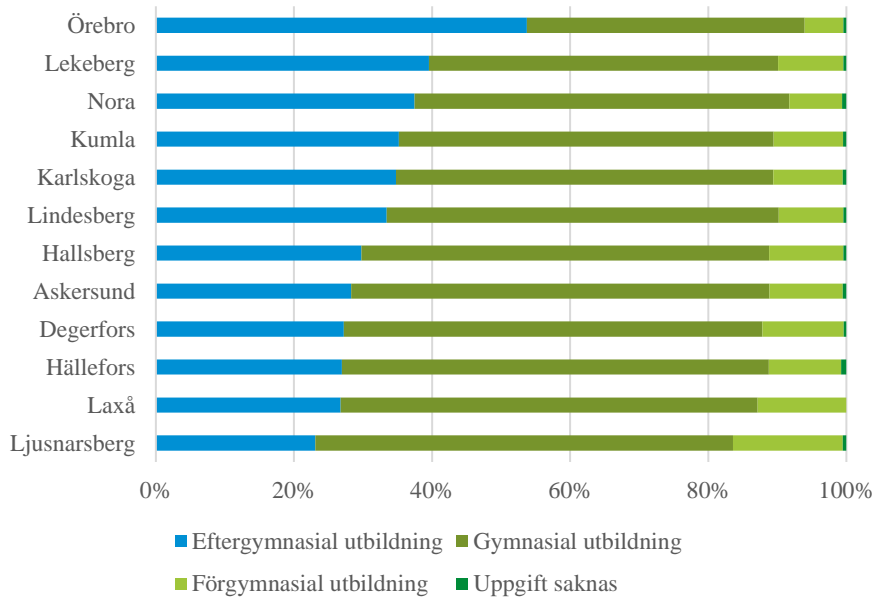

BILAGA 3: Utbildningsnivå, kommunvis – fördelat på kön och födelsebakgrund, år 2017

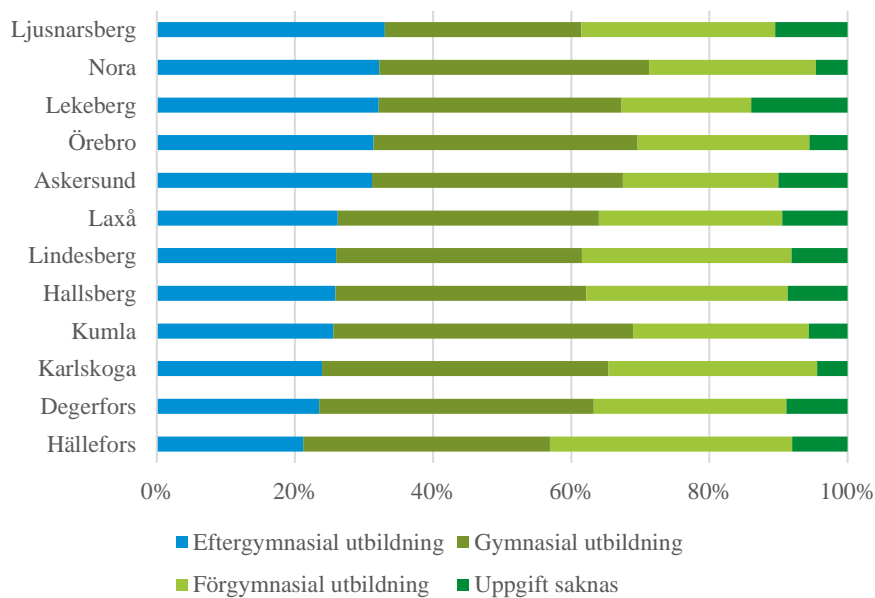
Födda i Sverige, män

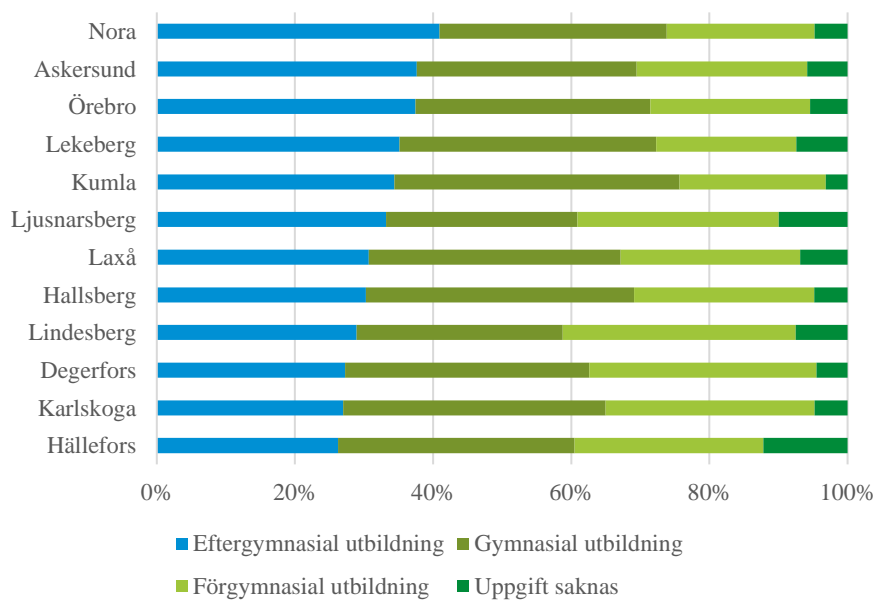
Födda i Sverige, kvinnor

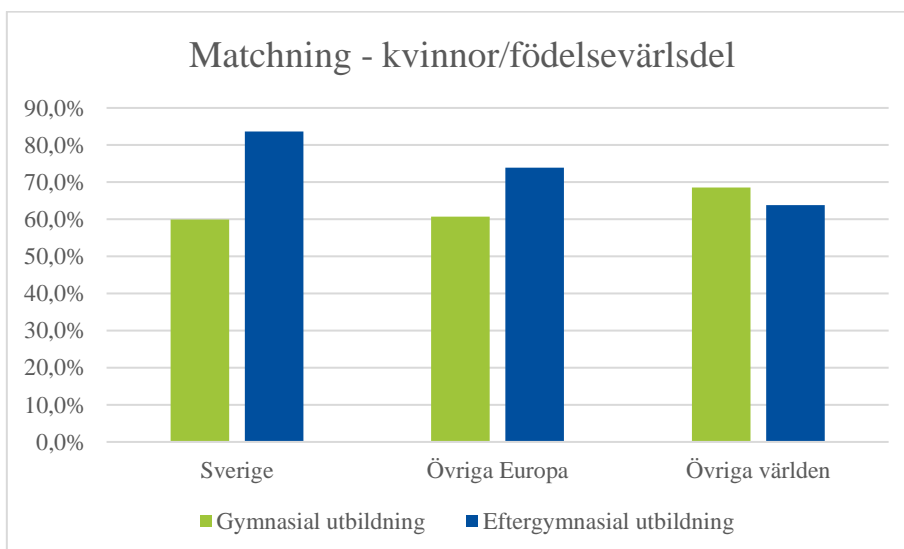
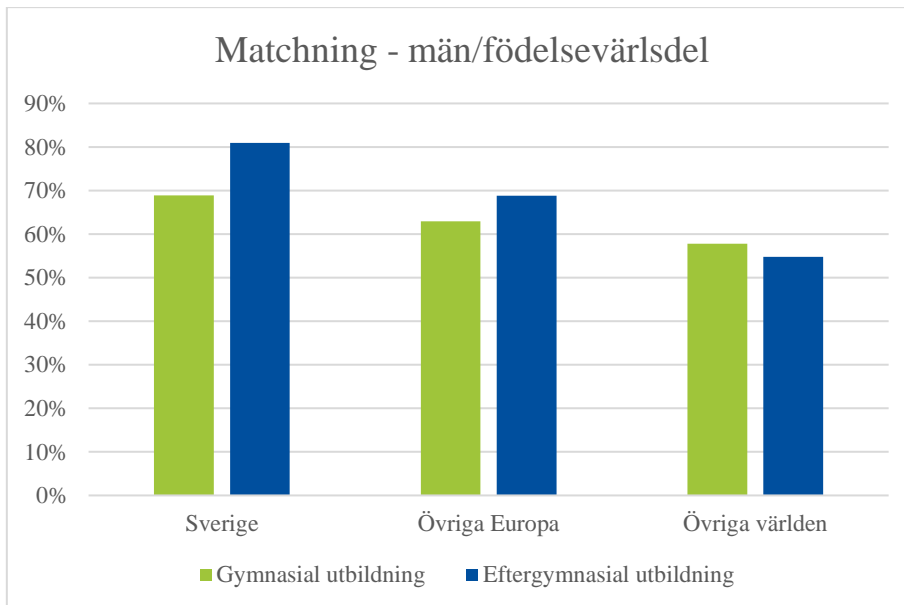
Utrikesfödda, män

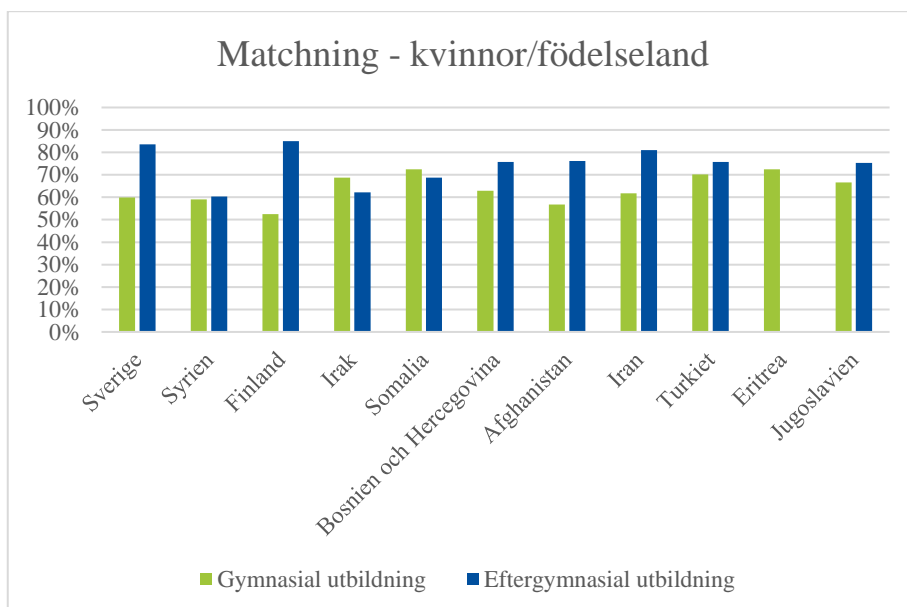
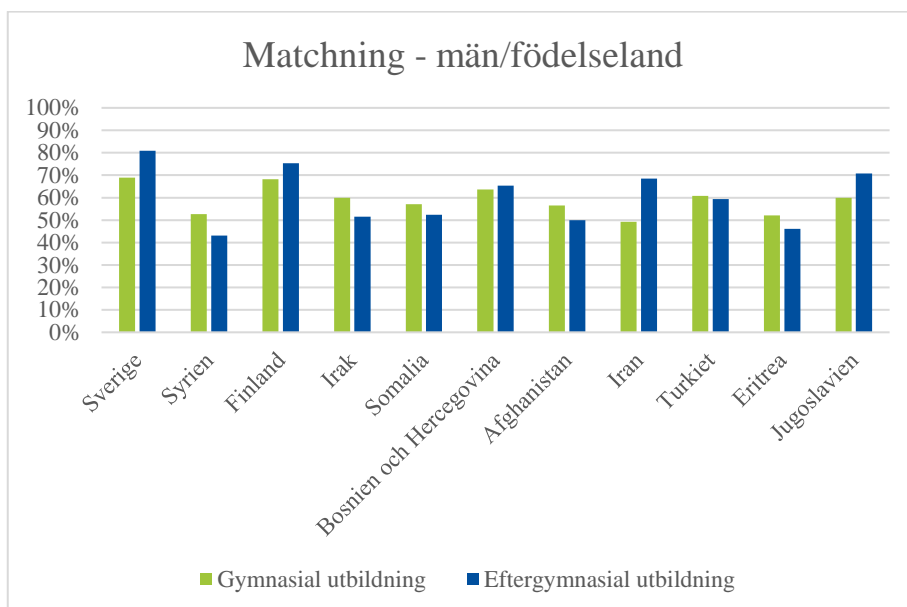

Utrikesfödda, kvinnor

BILAGA 4: Matchning efter kön, födelsebakgrund och utbildningsnivå, år 2017

Not: Ingen matchningsgrad för kvinnor med eftergymnasial utbildning från Eritrea visas p.g.a. sekretess.

För vidare information:

Fredrik Jönsson, utvecklingsledare

019 - 602 63 26

fredrik.jonsson2@regionorebrolan.se

Maria Svensson Hallberg, utvecklingsledare

019 - 602 63 75

maria.svensson-hallberg@regionorebrolan.se

MED FINANSIERING FRÅN

